

POROČEVALEC

DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, 24. december

Letnik XVII

št. 33

Mnenja / poročila komisij k

- Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti
- Predlogu zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli
- Predlogu zakona o javnem nepremičninskem skladu Republike Slovenije
- Predlogu zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti
- Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj
- Poročilu o okolju v Republiki Sloveniji 2009
- Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami
- Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah
- Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o prevozu nevarnega blaga
- Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških
- Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozih
- Predlogu zakona o soglasju in poročtvu Republike Slovenije za obveznosti DARS, d. d. iz kreditov in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 297,811 milijonov evrov
- Predlogu zakona o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize
- Predlogu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Predlogu odloka o Letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2012
- Predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o Letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2011
- Prošnji za predlog spremembe oziroma dopolnitve člena zakona o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti
- Osemnajstem poročilu o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti
- Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o gozdovih
- Predlogu sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega zbora
- Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije
- Poročilu o realizaciji odlokov o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leti 2008 in 2009
- Predlogu zakona o prostovoljstvu
- Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu

- **Predlogu zakona o družbi Slovenske železnice**
- **Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo**
- **Predlogu zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist**
- **Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju**
- **Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom**
- **Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred utopitvami**
- **Stališču Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 31 - Zunanja, varnostna in obrambna politika za Hrvaško**
- **k Stališču Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 24 - Pravica, svoboda in varnost za Hrvaško**
- **Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti**
- **Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potnih listinah**
- **Predlogu zakona o osebni izkaznici**

Poročilo Interesne skupina delodajalcev k

- **Predlogu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju**

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-B) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 70. seji 21. 09. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-B) - druga obravnava, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada RS.

Komisija podpira predlog zakona.

Predstavnik predlagatelja je poudarila, da je Zakon o mednarodni zaščiti nasledil Zakon o azilu in sistemsko ureja celotno področje mednarodne zaščite v Republiki Sloveniji.

Z dopolnitvami in spremembami se odpravljajo pomanjkljivosti, ki so se pokazale v praksi in usklajuje z mednarodnimi standardi, ter zagotavlja varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin tako prosilcev za mednarodno zaščito kot tudi oseb, ki jim je mednarodna zaščita v Republiki Sloveniji že priznana. Ključne rešitve predlaganega zakona so usmerjene v dvig standardov v postopkih za priznanje mednarodne zaščite (predvsem za ranljive kategorije oseb, vključujoč mladoletnike brez spremstva), dvig kakovosti postopkov za priznanje mednarodne zaščite ter zagotavljanje minimalnih standardov za ohranjanje osebnega dostojanstva. V skladu s pravnim redom EU predlog uvaja dovoljenja za prebivanje tujcev v kartični obliki, ki bo vsebovala biometrične zaščitne elemente obrazne prepoznavne in prstnih odtisov in prenovo varnostnih standardov potnega lista za begunca.

Komisija podpira celovit prenos določb skupnega evropskega azilnega sistema v nacionalno zakonodajo ter uvedbo zakonitih, učinkovitih in hitrih azilnih postopkov za zagotovitev potrebne zaščite državljanov tretjih držav ter zagotavljanje mednarodnih standardov.

V zvezi z zagotavljanjem postopka za priznanje mednarodne zaščite, ki po predlogu razlikuje predhodni postopek z vložitvijo namere za vložitev prošnje in postopek za priznanje te zaščite (*lex specialis*) in predvideva odstopanja od Zakona o splošnem upravnem postopku, bi morda kazalo razmisliti o morebitni racionalizaciji postopka.

Drugi člen predloga v tretjem odstavku 2. člena spreminja besedilo "stalnega" z besedo "običajnega". Pri uveljavljanju pravice do mednarodne zaščite - status begunca, člani komisije izražajo pomislek o predlagani spremembi "državi zadnjega običajnega bivališča" (namesto sedaj veljavne določbe "državi zadnjega stalnega bivališča").

Predlog na novo uvaja žepnino prosilcem za mednarodno zaščito, ki so nastanjeni v azilnem domu. Nastanitev v integracijski hiši oz. v drugi nastanitveni zmogljivosti ni pogoj za uveljavljanje pravice do denarnega nadomestila za zasebno nastanitev.

Neposredno po dodelitvi statusa je dodeljena enkratna denarna pomoč do pridobitve denarne socialne pomoči. Za zagotavljanje zdravstvenega varstva se vzpostavlja enoten sistem tega financiranja za vse tujce, ki v Republiki Sloveniji zakonito prebivajo, ne glede na njihov status.

Komisija opozarja, da bodo potrebna povečana finančna sredstva za zagotovitev socialnih transferjev in zagotavljanje strokovnih postopkov in zagotavljanje kadrovskih potencialov (npr. usposabljanje za zakonite zastopnike mladoletnikov brez spremstva, usposabljanje svetovalcev za begunce). Člani so izrazili pomislek, da ne bi prišlo do pozitivne diskriminacije napram državljanom Republike Slovenije.

Člani komisije so bili seznanjeni tudi o mednarodnem projektu: Mesto azila - v katerem sodeluje tudi Mestna občina Ljubljana. Po besedah predstavnice ministrstva je možno pribežališče za pisatelje v skladu z Zakonom o tujcih.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport k Predlogu zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (ZOsn-G) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 34. seji 10. 11. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (ZOsn-G) - skrajšani postopek, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija navedeni predlog zakona podpira.

Uvodoma je predlagatelj pojasnil, da veljavni Zakon o osnovni šoli v prehodnem 47. členu navaja, da se že v šolskem letu 2011/12 začne izvajati drugi tuji jezik kot obvezen predmet za vse učence v sedmem razredu osnovne šole, kar se s predlagano novelo spreminja.

Komisija je v razpravi ugotovila, da se s predlagano novelo zakona podaljšuje postopno uvajanje drugega tujega jezika v sedmem razredu osnovne šole za dve šolski leti, zato da se pred začetkov obvezne uvedbe predlagatelju omogoči pripraviti celovito sistemsko rešitev za umeščanje tujega jezika v predmetnik osnovne šole tako, da ne bodo zmanjšali števila tedenske obveznosti za temeljne predmete (slovenščina, matematika).

Po zagotovilih predlagatelja so izhodišča za uskladitev tako s tedensko obveznostjo učencev po obveznem programu osnovne šole kot s predmetnikom skupine že v razpravi v strokovni skupini za pripravo Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji, ki bo predloge predstavila za javno razpravo v marcu 2011.

Člani komisije so v razpravi izrazili svoje poglede za spremembe izhodišč sistema osnovnošolskega izobraževanja, ki ga vidijo v temeljni usmeritvi, kakšno znanje naj učenci v tem obdobju pridobijo oz. v pristopu poučevanja učencev v tem obdobju, ki je po njihovem mnenju sedaj preveč faktografsko.

Dr. Zoltan Jan, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o javnem nepremičninskem skladu Republike Slovenije (ZJNepS) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 71. seji 29. 09. 2010 obravnavala Predlog zakona o javnem nepremičninskem skladu Republike Slovenije - obravnava, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada RS.

Komisija ne podpira predloga zakona.

Predstavnica predlagatelja je v uvodni obrazložitvi poudarila, da je predlog zakona ureja gospodarjenje z nepremičnim premoženjem države z namenom vzpostavitve evidenc, zagotovitev pravne in dejanske urejenosti, preglednosti prihodkov nad odhodki iz naslova ravnanja s premoženjem ter njegove optimalne izkoriščenosti ter hitrejše in učinkovitejše reševanje prostorskih problematike državnih organov.

Temeljne naloge Javnega nepremičninskega sklada Republike Slovenije bodo pridobivanje nepremičnin, razpolaganje z nepremičninami, upravljanje z nepremičninami v njegovi lasti ali upravljanju, vzpostavitev in vodenje evidence nepremičnin v lasti javnega sklada, v lasti države in nepremičnin v lasti drugih oseb javnega prava. Zagotovljena bo tudi skrb za pravno in dejansko

urejenost nepremičnin, redno in investicijsko vzdrževanje nepremičnin v lasti ali upravljanju sklada, oblikovanje predlogov novih prostorskih rešitev in prostorskih standardov za potrebe različnih uporabnikov, ne nazadnje pa bo sklad pripravljala tudi predloge vseh dokumentov, ki predstavljajo poslovno politiko javnega sklada.

Javni sklad bo z vpisom v sodni register postal lastnik nepremičnega premoženja, ki bo na dan ustanovitve javnega sklada kot last Republike Slovenije oziroma njenih pravnih prednikov vpisano v zemljiško knjigo, in sicer: - nepremičnin, ki jih za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti ali v povezavi z njimi potrebujejo vlada, vladne službe, ministrstva in organi v njihovi sestavi, upravne enote, pravosodni organi in posredni proračunski uporabniki, ki jih določi vlada;

Predstavniki predlagatelja so v razpravi z odgovori na vprašanja še dodatno obrazložili predlog zakona.

Komisija podpira skrbno gospodarjenje in transparentno upravljanje s stvarnim premoženjem države. Ob obravnavi predloga zakona so člani komisije opozorili, da se bo z ustanovitvijo Javnega nepremičninskega sklada Republike Slovenije proces ustanavljanja agencij in skladov še okrepil in povečala centralizacija.

Člani komisije so v razpravi izpostavili prenos lastninske pravice na Javni nepremičninski sklad Republike Slovenije, saj po njihovem mnenju ni tehničnih razlogov, ki bi narekovali nujnost takega ukrepa. Racionalnost, preglednost, strokovnost, kvaliteta storitev je možno doseči brez prenosa lastninske pravice.

Po mnenju komisije je dodaten tehten razlog, ki navaja pomisleke glede ustanavljanja javnega sklada tudi v dodatnem finančnem obremenjevanju proračuna. Predlog v konceptu tudi ne zagotavlja ekonomske upravičenosti.

Komisija za državno ureditev je na 56. seji 6. 4. 2010 ob obravnavi Predloga odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.00 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2010 opozorila in predlagala pripravo celovite informacije o gospodarjenju s stvarnim premoženjem države. Celovita informacija bi lahko služila v obrazložitev dela obsega prenosa nepremičninskega premoženja saj iz predloga zakona ni razvidna.

V povezavi s prvim odstavkom 6. člena, ki opredeljuje temeljna načela poslovanja javnega sklada in ravnanje le-tega z nepremičnim premoženjem, ki mora biti gospodarno, učinkovito in z najmanjšimi stroški, komisija meni, da bi morda kazalo opredeliti tudi odgovornost za ravnanja. Neopredelitev odgovornosti lahko poraja možnost malverzacije s premoženjem sklada.

20. člena predloga opredeljujejo akte poslovanja javnega sklada. Peta točka določa, da letni poslovni načrt, letni finančni načrt in letno poročilo pošlje uprava po prejemu soglasja nadzornega sveta ustanovitelju. Ustanovitelj sprejme predlog aktov in jih posreduje v sprejem Državnemu zboru. Morda bi kazalo razmisliti o morebitni drugačni dikciji (npr. Vlada določi predlog aktov in jih pošlje v sprejetje Državnemu zboru).

V povezavi z 38. členom predloga, ki določa zagotovitev sredstev za ustanovitev in pričetek delovanja, Komisija za državno ureditev izpostavlja določbe 46. člena o zadolževanju javnega sklada v prvem letu poslovanja. Ne glede na obrazložitev predlagatelja, da Zakon o javnih skladih omogoča zadolževanje, pa člani komisije menijo, da bi kazalo ponovno razmisliti o tej določbi tudi z vidika javnofinančnega položaja države.

Tretji odstavek 47. člena določa, da v zvezi z vstopom v obstoječa pravna razmerja in odgovornost za obveznosti, ki so nastala do ustanovitve javnega sklada in ki se nanašajo na premoženje v lasti javnega sklada ter na najeto premoženje, odgovarja javni sklad. Komisija opozarja na možnost

lahkotnega solidarnega pokritja iz proračuna. Člani komisije so menili, da bi kazalo opredeliti konkretno odgovornost.

Morda bi kazalo ponovno pretehtati določbe o prenosu iz 41. člena o prenosu dela nepremičnin in skrajni rok za izvedbo nalog, ki je 18 mesecev po pričetku delovanja javnega sklada v povezavi z začetkom veljavnosti zakona v izogib morebitnim težavam na izvedbeni ravni.

Konkretna pripomba:

V prvem odstavku 3. člena se za piko črta besedo "Edini". Besedilo se glasi: "Ustanovitelj javnega sklada je Republika Slovenija". Določba je smiselna brez besede "edini".

Jože Mihelčič, l.r.
podpredsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (ZSPDSLS) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 71. seji 29. 09. 2010 obravnavala Predlog zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih - druga obravnava, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada RS.

Komisija podpira predlog zakona.

Predstavnica predlagatelja je v uvodni obrazložitvi poudarila, da je predlog sledi uveljavljeni praksi Zakona o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin, ki je stopil v veljavo 3. marca 2007. Predlog Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti je potreben zaradi ustanovitve Javnega nepremičninskega sklada Republike Slovenije (javni sklad), kar terja ustrezne spremembe tudi na področju upravljanja z nepremičnim premoženjem države, ki ne bo preneseno na javni sklad in zaradi odprave nekaterih nejasnosti ter noveliranja sedanjih institutov ravnanja s stvarnim premoženjem države in samoupravnih skupnosti, ki so se v praksi izvajanja veljavnih predpisov izkazale za nujne.

Komisija podpira prizadevanja za urejanje ravnanja: pridobivanje, razpolaganje upravljanje in najemanje stvarnega premoženja, ki bo omogočilo gospodarno nepremičninsko politiko in ki sledi že ustaljeni praksi.

Komisija je v razpravi oblikovala sledeče pripombe:

Predlog zakona v 10. členu opredeljuje posebno določbo o upravljavcih. V izogib nejasnosti bi morebiti kazalo taksativno določiti druge državne organe (Državni zbor Republike Slovenije, Državni svet Republike Slovenije, Ustavno sodišče Republike Slovenije...). Ob tem komisija poudarja, da v okvir organizacijsko in funkcionalno samostojne in neodvisne veje oblasti sodi tudi ureditev materialnih pogojev za delo posameznih organov in s tem tudi za upravljanje nepremičnin (13. odstavek odločbe U-I-294/07-16 z dne 2.7.2009).

Komisija opozarja, da načrt ravnanja z nepremičnim premoženjem za druge državne organe sprejme na njihov predlog Državni zbor (3. odstavek 11. člena) zato bi, Glede na proračunsko porabo sredstev drugih organov, kazalo postopek opredeliti določneje.

V tej povezavi se porajajo pomisleki o izvedljivosti postopka poročanja o realizaciji načrtov ravnanja s stvarnim premoženjem (2 odstavek 15. člena) v praksi saj so drugi državni organi dolžni poročati skupaj z zaključnim računom proračuna.

Z dnem začetka veljavnosti zakona, preneha veljati Zakon o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin. 40. člen predloga veže začetek uporabe zakona na začetek delovanja nepremičninskega sklada in glede na pripravo proračuna. V izogib morebitni pravni praznini bi kazalo ponovno pretehtati prehodne in končne določbe.

Člani komisije so zavrnili Predlog zakona o javnem nepremičninskem skladu Republike Slovenije in ne soglašajo z določbami Predloga zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, ki se nanašajo na povezavo s poslovanjem javnega sklada.

Jože Mihelčič, l.r.
podpredsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj (ZOZKD-A) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 72. seji 4. 10. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj - druga obravnava, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada RS.

Komisija podpira predlog zakona.

Predstavnica predlagatelja je v uvodni obrazložitvi poudarila glavni novosti: omogočiti lažji dostop (državnih) odškodnin posebej ranljivim družbenim skupinam (otrokom, invalidom in žrtvam nasilja v družini) ter žrtvam kaznivih dejanj, ki so odškodnino uveljavljale v sodnem postopku, a storilec sodbe ni mogel izpolniti, omogočiti uveljavljanje odškodnine po tem zakonu, kar pomeni omogočiti lažje uveljavljanje pravice do odškodnine. Poleg povečane dostopnosti do odškodnine novela določa konsistentnejšo shemo (državnih) odškodnin v smislu natančnejše določitve materialnih pogojev ter kriterijev za odmero odškodnine.

Člani Komisije za državno ureditev so bili seznanjeni z mnenjem Zakonodajno pravne službe Državnega zbora.

Člani komisije so soglašali, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o odškodnini žrtvam kaznivih dejanj zagotavlja subsidiarno objektivno odgovornost države in nanj niso imeli pripomb.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Poročilu o okolju v Republiki Sloveniji 2009

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 56. seji 22. septembra 2010 in na 57. seji 6. oktobra 2010 obravnavala Poročilo o okolju v Republiki Sloveniji 2009, ki ga je na podlagi Zakona o varstvu okolja Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija se je 22. 9. 2010 seznanila z vsebino poročila, ki jo je po posameznih poglavjih predstavil vodja projektne skupine za pripravo poročila dr. Jelko Urbančič iz Agencije Republike Slovenije za okolje, na seji 6. 10. 2010 pa je komisija nadaljevala z obravnavo poročila.

Poročilo o okolju v Republiki Sloveniji 2009 predstavlja objektivno oceno stanja okolja v daljšem časovnem obdobju (2002 - 2009), ki temelji na 150 kazalcih in na podlagi identifikacije problemov

na posameznih področjih pomaga odločevalcem na vseh ravneh pri pripravi strategij in potrebnih ukrepov za izboljšanje stanja okolja. Ključno sporočilo je, da trajna gospodarska rast ni možna, saj trajnostni razvoj ne vključuje stalne rasti na vseh področjih. Z analizo t. i. razklopa se ugotavlja vpliv rasti BDP na rabo naravnih virov, s tem pa se ugotavlja trajnostna naravnost gospodarstva. Sektorji z največjimi okoljskimi pritiski so promet, energetika in kmetijstvo, tem pa sledi industrija in gospodinjstva. Učinke podnebnih sprememb, ki se vidijo v večji variabilnosti vremenskih razmer, smo najprej prepoznali v kmetijstvu, kjer je tudi največ ukrepov za prilaganje. Na podnebne spremembe se odzivamo z blaženjem (skrb za čim manjši izpust TGP) in prilagajanjem v smislu zadovoljevanja življenjskih potreb na način, ki ima manjše vplive na okolje. Žal Slovenija še ni sprejela celostne politike za prilaganje na podnebne spremembe. V okviru poglavja vode je ključno sporočilo, da je zaznано zelo očitno zmanjševanje rečnega odtoka, kar je povezano s podnebnimi spremembami ter naraščanjem skrajnih hidroloških pojavov, kot so poplave in suše (stoletni dogodki na posameznih območjih se sedaj pojavljajo v krajših časovnih obdobjih). Potrebne so spremembe na področju prostorskega načrtovanja vodnogospodarske infrastrukture za zadrževanje vode ter na področju upravljanja vode. V zamudi smo s pripravo načrta upravljanja z vodami, temeljnim dokumentom za ohranjanje oziroma doseganje dobrega stanja slovenskih voda. 95 % površinskih voda ima dobro kemijsko stanje, medtem ko dobrega ekološkega stanja ne dosega več kot tretjina teles površinskih voda. Vsebnost nitratov v podzemnih vodah, ki so naš rezervoar za pitno vodo, se bistveno ne zmanjšuje. Kakovost zraka je zadovoljiva, občasno pa so v urbanih središčih zaradi cestnega prometa presežene mejne vrednosti delcev PM10. V kolikor bi se v Sloveniji povečala poraba trdih goriv, bi se lahko problematika onesnaženosti zraka z delci PM10 poslabšala. Doslej zbrani podatki kažejo, da tla v Sloveniji večinoma niso močno onesnažena, izjema so nekdanja rudarska območja (Idrija, Mežiška dolina, Celjska kotlina ter okolica Jesenic). Iz ocene stanja na področju hrupa oziroma strateških kart hrupa izhaja, da približno 20 % prebivalcev zaradi cestnega in železniškega prometa trpi zaradi hrupa, ki je za zdravje nesprejemljiv. Slovenija je ena izmed držav z nadpovprečno biotsko raznovrstnostjo, kar pa nas ne odvezuje po nadaljnjem ohranjanju in spremljanju stanja tega področja. Področje naravnih virov (mineralne surovine, prostor in raba zemljišč) in odpadkov je eno izmed manj urejenih.

Količine odpadkov v Sloveniji, pa tudi drugod po Evropi, naraščajo, pri čemer največji problem predstavljajo odloženi odpadki, saj predelamo okoli 60 % odpadkov iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti, komunalnih odpadkov pa le okoli 15 %. Ključno vprašanje so regijska odlagališča za reševanje problematike komunalnih odpadkov (problem IPCC dovoljenj). V poglavju Trajnostna potrošnja in proizvodnja avtorji ugotavljajo, da je biološka zmogljivost Slovenije okoli 1,5 gha na prebivalca, medtem ko je okoljski odtis 2,4 gha na prebivalca in presega za 60 %, kar pomeni, da trošimo več, kot imamo razpoložljivih naravnih virov za to. K temu prispeva predvsem število enočlanskih gospodinjstev in dejstvo, da se vozimo z avtom na razdaljah do 1,5 km. Premalo se zavedamo posledic novodobnih storitev, ki prinašajo vedno več dobrin. Potrebna je večja ozaveščenost ljudi o bolj trajno naravnani potrošnji in potrebnih spremembah v načinu življenja. Delež proračunskih sredstev za namen varovanja okolja in naravne dediščine se iz leta v leto povečuje, v zadnjih desetih letih se je nominalno povečal za več kot dvakrat. Slovenija ima v primerjavi z drugimi evropskimi državami zgledno urejen informacijski sistem okolja, ki omogoča dostop do brezplačnih in kvalitetnih okoljskih podatkov.

Karel Lipič iz ZEG - Zveze ekoloških gibanj Slovenije je opozoril, da bi morala Vlada bolj pogosto poročati o stanju okolja, kar bi omogočilo lažje ugotavljanje odgovornosti posameznih ministrov. Poročilo tudi ne odraža realnega stanja okolja po posameznih področjih. Že ob obravnavi zadnjega poročila o stanju okolja v Sloveniji, ki je bil pripravljen leta 2003, so ugotavljali, da je bil nacionalni program iz leta 1999 realiziran le 20 - 30 %, od takrat pa ni bilo bistvenih premikov. Na podlagi spremljanja stanja okolja v občinah ugotavljajo, da župani ne poznajo Nacionalnega programa varstva okolja in Agende 21 in zaradi tega ne dosegamo njegovih ciljev. Kar dve tretjini županov, ki je sodelovala v njihovi anketi o izvajanju okoljske zakonodaje, meni, da je relacija med občino in Ministrstvom za okolje in prostor šibka. Kot nevladna okoljska organizacija ne zaupajo vsem meritvam dveh pooblaščenih izvajalcev meritev hrupa, pri čemer ne gre za vprašanje strokovnosti teh izvajalcev, ampak gre za to, da potencialni onesnaževalec ne more biti naročnik in plačnik

študije oziroma meritev. Podatek, da obremenitev naravnega in življenjska okolja z elektromagnetnimi sevanji nikjer ne presega mejnih vrednosti, ki jih določa uredba s področja elektromagnetnega sevanja, po njegovem mnenju mogoče velja po uredbi iz leta 1996, če pa upoštevamo veljavno evropsko zakonodajo pa bazne postaje in daljnovodi ogrožajo zdravje ljudi. Zato se zavzema za meritve, ki bi jih izvedle tuje in neodvisne institucije. Svetovna zdravstvena organizacija za mejne vrednosti hrupa, ki ne povzročajo bolezenskih znakov, določa 40-50 dBA, medtem ko večina slovenskih avtocest presega te vrednosti. V urbanih središčih, npr. v Mestni občini Ljubljana, so vodotoki in vodna zajetja ogrožena, predvsem zaradi divjih odlagališč. Ne strinja se s trditvijo, da smo na področju pitne vode naredili veliko. Glede vsebnosti nitratov v povezavi z vodnimi zajetji je opozoril na nekaj več kot 100 kmetij, katerim je treba čim prej rešiti vprašanje nadomestnih zemljišč.

Področje ravnanja z odpadki je eno najslabših področij, katerega stanje pa se tudi po odstopu prejšnjega okoljskega ministra ni izboljšalo. Kar 70 - 80 % odpadkov še zmeraj zakopljemo v zemljo, pri tem pa pozabljamo, da so odpadki koristna surovina za nadaljnjo predelavo. Za doseganje ciljev je nujno, da Vlada okrepi kadrovsko strukturo na področju ravnanja z odpadki, resornemu ministrstvu podeli večja pooblastila ter okrepi inšpekcijske službe ter obenem okrepi sodelovanje pristojnega ministrstva z občinami. Na področju ravnanja z odpadki Sloveniji potrebuje preobrazbo v smeri umestitve MBO (mehansko biološka obdelava) centrov za mešane komunalne odpadke v regijah ter šest do sedem sodobnih regijskih deponij odpadkov.

Komisija se je seznanila Poročilom o okolju v Republiki Sloveniji 2009 in na podlagi predstavljene ocene stanja okolja v obdobju zadnjih sedmih let ter odgovorov predstavnikov Agencije Republike Slovenije za okolje in Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izpostavila naslednje dileme, opozorila, ugotovitve ter predloge na posameznih področjih:

V skladu s 106. členom Zakona o varstvu okolja ministrstvo, pristojno za okolje, v sodelovanju z drugimi ministrstvi najmanj vsako četrto leto pripravi poročilo o okolju v Republiki Sloveniji, kar pomeni, da Vlada predloženega poročila ni sprejela in ga predložila v Državni zbor v zakonskem roku. Komisija se pridružuje stališču predstavnika nevladne okoljske organizacije, da je sedemletno obdobje, za katerega je poročilo pripravljeno, predolgo za učinkovito ugotavljanje stanja okolja in načrtovanje politik ter iskanja odgovornosti za nepravčasno in neustrezno ukrepanje. Zaradi navedenega predlaga, da se prihodnja poročila pripravljajo najmanj na dve leti.

Komisija v poročilu pogreša načrt z opredelitvijo rokov, potrebnih finančnih sredstev in odgovornih za izboljšanje stanja okolja na posameznih področjih.

Glede na nekatere zaskrbljujoče okoljske podatke (npr. o hrupu, vodi, zraku), komisija meni, da bi morali vzpostaviti mrežo meritev ključnih okoljskih podatkov in z vsakodneвно javno objavo osveščati ljudi o stanju okolja v Sloveniji.

Komisija opozarja na neodzivnost pristojnih državnih institucij v postopkih dajanja dovoljenj in soglasij v zakonskih rokih, obenem pa meni, da bi lahko veliko okoljskih problemov rešili z boljšim sodelovanjem Ministrstva za okolje in prostor in drugih pristojnih ministrstev in ostalih državnih organov z lokalnim okoljem, predvsem s seznanjenjem predstavnikov teh organov s problemi na terenu.

Podnebne spremembe:

Mednarodna skupnost si prizadeva sprejeti ukrepe blaženja podnebnih sprememb, za prilagajanje pa mora poskrbeti vsaka država in lokalna skupnost sama. Glede na dosedanje rezultate in znane načrtovane ukrepe, komisija ocenjuje, da Slovenija do leta 2012 ne bo dosegla 8 % zmanjšanja izpustov (glede na izhodiščno leto 1986), kljub upoštevanju gozdov kot ponorov CO₂.

Ob ugotovitvi, da je s področja kmetijstva k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov največ prispevala govedoreja zaradi zmanjšanja številčnosti črede, komisija opozarja na vprašanje

prehranske samooskrbe. Po njenem mnenju kmetijstvo ne more bistveno prispevati k zmanjšanju izpustov toplogrednih plinov, vsekakor pa je največ priložnosti za premike na področju cestnega prometa, kjer se izpusti toplogrednih plinov v zadnjih dveh letih povečujejo za več kot 1 % letno, kar izniči prizadevanja za njihovo zmanjšanje v vseh drugih sektorjih.

Vode:

Komisija je bila seznanjena, da nivo podtalnice upada zaradi podnebnih sprememb in spremenjenega padavinskega režima, saj predvsem v zimskem času pade več padavin v obliki dežja in manj v obliki snega, to pa pomeni, da je odtočni količnik relativno povečan v primerjavi z obdobjem izpred dvajsetih in tridesetih let. Podoben učinek imajo tudi melioracijska dela na vodotokih. Komisija ocenjuje, da ti predstavljeni razlogi niso prepričljivi in trend upadanja podtalnice zahteva redno spremljanje stanja s strani odgovornih, saj je podtalnica tradicionalni vir pitne vode, ki je človekovo osnovno živilo. Komisija opozarja, da smo pred dvajsetimi leti iz vodnih virov odvzeli še enkrat več vode kot danes, kljub temu pa je v povprečju podtalnica upadla za okoli 0,5 m. Po oceni komisije je razlog iskati tudi v napačnem ravnanju z meteornimi vodami (npr. velike površine streh trgovskih centrov in drugih stavb, avtoceste, itd.), ki se iztekajo v vodotoke, ti pa proti Črnemu morju, s tem pa se podtalnica siromaši. V kolikor ne bomo sprejeli ustreznih usmeritev projektantom, javnim podjetjem in drugim, da bodo primerno načrtovali sistem odvajanja meteorne vode in dosledno nadzirali izvedbo, se bo trend upadanja podtalnice nadaljeval.

Komisija ugotavlja, da v primeru stanja kvalitete voda ne gre toliko za slabšanje razmer kot za trend počasnejšega izboljševanja stanja glede na pričakovanja. Po besedah predstavnika Agencije Republike Slovenije za okolje je to tudi posledica vsebnosti nitratov, ki so posledica uporabe mineralnih gnojil, na drugi strani pa tako predstavnik Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot člani komisije menijo, da zakonodaja prepoveduje uporabo mineralnih gnojil na vodovarstvenih območjih. Čeprav kmetijstvo predstavlja vir nitratov v podtalnici, pa ne smemo pozabiti na neurejen sistem kanalizacije in greznic, ki pomenijo velik vir nitratov v urbanih naseljih. Kmetijstvo ni eden od ključnih onesnaževalcev, saj je bil v zadnjem obdobju narejen velik premik glede zaščite vodnih virov.

Glede na načrtovano pripravo dolgoročne državne strategije za področje voda, ki bo usmerjena v zagotavljanje zanesljivosti oskrbe prebivalstva s pitno vodo in poplavne varnosti, komisija pričakuje njeno čimprejšnjo pripravo.

Hrup kot posledica cestnega prometa:

Zaskrbljujoč je podatek, da v Sloveniji 20 % prebivalcev trpi zaradi hrupa, ki je po oceni strokovne javnosti za zdravje nesprejemljiv. Komisija opozarja, da se je po izgradnji avtocestnega odseka od Maribora do Lendave v njegovi okolici hrup bistveno povečal in je stopnja hrupa večja od ocene, ki je bila pripravljena ob izdelavi lokacijskega načrta za ta odsek. Način izdelave meritve hrupa po predaji tega odseka v promet pa kaže na nekorektnost, saj občine niso sodelovale v tem postopku v takšni meri, kot so to pričakovale, čeprav je bilo to predvideno; vprašljiva je tudi izbira lokacij meritev hrupa; prav tako se hrup ni meril v zimskem času, ko ni vegetacije in so njegove vrednosti največje, in v času največje sezone. Posledica tega je, da so izmerjene vrednosti hrupa tik pod mejnimi vrednostmi, to pa lokalnemu okolju daje občutek, da so meritve prirejene tako, da investitorju ni treba izvesti potrebnih ukrepov za obvladanje problema, ki ga povzroča hrup (npr. protihrupna ograja).

Predstavnik Agencije Republike Slovenije za okolje je komisijo seznanil, da bi lahko večje število pooblaščenih izvajalcev meritev, kot jih prenese trg, lahko povzročilo, da bi to storitev opravljali kot dopolnilno dejavnost, to pa bi poslabšalo kvaliteto meritev. Komisija ocenjuje, da opravljanje meritev hrupa s strani le dveh pooblaščenih izvajalcev pomeni večji vpliv naročnika (investitorja) na meritve. Zaradi tega lokalno okolje nima zaupanja v rezultate meritev, katere tudi ne more preverjati z neodvisnimi strokovnimi izvajalci. Poleg tega je metodologija merjenja in izračunavanja

ravni hrupa tako ohlapna, da so dobljeni rezultati lahko v večini primerov še v okviru dopustnih mejnih vrednosti.

Komisija meni, da v primerjavi s steklenimi protihrupnimi ograjami nekatere ograje (npr. lesene) dajejo voznikom občutek utesnjenosti.

Odškodnine, ki jih povzročajo živali (Narava in biotska raznovrstnost):

Škodo v naravi povzroča tako lovna divjad kot zaščitene živalske vrste. Komisija ugotavlja, da število škod, ki jo povzročajo zavarovane živalske vrste (plačuje Ministrstvo za okolje in prostor), naraščajo, kar je predvsem posledica dejstva, da jim v njihovem naravnem habitatu zaradi povečevanja njihovega staleža primanjkuje hrane in jo zato iščejo v človeku bližjih območjih. Zaradi trenda naraščanja števila in obsega škode, ki jo povzročajo zavarovane živalske vrste in lovne divjadi, komisija pričakuje ustrezno ukrepanje pristojnih ministrstev, obenem pa predlaga, da se preveri seznam zavarovanih živalskih vrst in po potrebi tiste, katerih stalež je najbolj narasel, črta s seznama.

Odpadki:

Ob zaskrbljenosti nad podatkom, da se le 15 % komunalnih odpadkov predela, ostalo pa odloži, komisija ocenjuje, da je eden pomembnejših razlogov za tako stanje tudi premajhna vloga države pri umeščanju mreže regijskih centrov za ravnanje z odpadki v prostor. Po mnenju komisije bi morala država poseči v reševanje problematike iskanja lokacij regijskih odlagališč, saj je očitno, da nekatere občine ne bodo uspele najti sporazumne rešitve. Ob tem je bila komisija seznanjena, da je 12 regijskih odlagališč v postopku pridobivanja uporabnih dovoljenj, katere pa Agencija Republike Slovenije za okolje ne izda, ker odlagališča ne izpolnjujejo zakonskih pogojev (v večini primerov ni zagotovljena osnovna infrastruktura za obdelavo mešanih odpadkov, prav tako ni zagotovljeno finančno jamstvo).

Do leta 2020 moramo realizirati zahteve po najmanj 50 % recikliranju komunalnih odpadkov, vendar tega cilja s sedanjimi ukrepi za ravnanje z odpadki ne bomo dosegli. Zato je pomembna mehansko biološka obdelava odpadkov na deponijah, s katero bomo zmanjšali količine odloženih odpadkov.

Ob tako majhnem deležu predelanih komunalnih odpadkov je zaskrbljujoč trend povečevanja količine odpadkov, ki je v prvi vrsti posledica potrošniške družbe. Komisija meni, da potrebujemo operativni načrt z ukrepi za povečanje deleža predelanih komunalnih odpadkov, pri čemer bi takšna dejavnost prinesla veliko novih delovnih mest.

Vprašljiv je uveljavljen sistem financiranja ločenega zbiranja odpadne embalaže, saj stroške prevoza odpadne embalaže iz zbiralnic, ki so namenjena gospodinjstvom, do prevzemnih mest pri izvajalcih občinske gospodarske javne službe zbiranja odpadkov posredno nosijo občani, čeprav bi jih morali v skladu z načelom "stroške plača povzročitelj obremenitve" nositi proizvajalci embalaže oziroma podjetja, ki imajo dovoljenje za ravnanje z odpadno embalažo, ki na zbirnih mestih komunalnih podjetij brezplačno prevzamejo odpadno embalažo. Po mnenju komisije veljaven sistem ni pravičen in bi ga morali spremeniti tako, da bi podjetja, ki imajo dovoljenje za ravnanje z odpadno embalažo, del sredstev namenili izvajalcem gospodarske javne službe zbiranja odpadkov za pokrivanje stroškov ločenega zbiranja odpadne embalaže.

Komisija na podlagi mnenja Računskega sodišča ugotavlja, da so občinske gospodarske javne službe, ki zberejo več ločenih frakcij, finančno bolj obremenjene, kar pomeni, da je sistem financiranja ravnanja z odpadki oziroma ločenega zbiranja odpadne embalaže neustrezen. Komisija ob tem ugotavlja, da kljub odstopu okoljskega ministra zaradi objektivne odgovornosti za nepravilnosti na področju ločenega zbiranja odpadkov, še nimamo pripravljenih sistemskih rešitev, ki bi to problematiko ustrezno uredilo.

Z ločenim zbiranjem komunalnih odpadkov se zasleduje cilj zmanjšanja količine odloženih odpadkov, obenem pa z njihovo predelavo omogočimo proizvodnjo, za katero potrebujemo manj surovin. Ob navedenih pozitivnih vidikih ločenega zbiranja odpadkov pa komisija izpostavlja trend povečevanja količine komunalnih odpadkov in s tem rast stroškov njihovega ločenega zbiranja na izvoru, ter opozarja, da ločeno zbiranje odpadkov na izvoru (v zbiralnicah, ki so namenjena gospodinjstvom) povzroča dodatne stroške na račun logistike in transporta, slednji pa pomenita tudi večjo porabo energije in pritisk na okolje v primerjavi s sistemom, v katerem bi se odpadki za nadaljnjo predelavo ločili od ostalih odpadkov in sortirali v regijskih centrih. Ob tem je bila komisija seznanjena, da je v okviru sedanje tehnologije stroka naklonjena ločevanju odpadkov na izvoru, ker je okoljski odtis zaradi potrebnega čiščenja odpadkov, ki so primerni za predelavo, večji od okoljskega odtisa zaradi transporta. Če so odpadki ločeni že na izvoru, je možna racionalizacija stroškov na račun manjše frekvence odvozov, vendar imamo še zmeraj opravka z veliko logistike in transporta, kar je povezano s stroški obremenjevanja cestne (občinske) infrastrukture ter večje porabe energentov, vse to pa vpliva na večje izpuste toplogrednih plinov. Z ozirom na jasno usmeritev države, da z ločenim zbiranjem odpadkov sledi zahtevam EU o odgovornem ravnanju z odpadki, ne glede na trenutno stališče stroke, komisija ocenjuje, da vprašanje izbire sistema ločevanja odpadkov ne bi smeli prepuščati lokalnemu okolju oziroma izvajalcem javne službe, ki v prvi vrsti zasledujejo ekonomske cilje in šele potem okoljske. Na podlagi navedenega komisija predlaga, da Ministrstvo za okolje in prostor pristopi k pripravi analize ekonomskih, okoljskih in energetskih učinkov sistema ločenega zbiranja odpadkov na izvoru in v regijskih centrih ter na njeni podlagi ugotovi, kateri način ločenega zbiranja odpadkov je optimalnejši.

Komisija ugotavlja, da se je količina zbranih odpadkov iz zdravstva bistveno povečala z uveljavitvijo sistema ločenega zbiranja. Ker zdravstvene ustanove za financiranje obveznega sistema ločenega zbiranja odpadkov niso bile deležne nobenih subvencij oziroma spodbud, se stroški ravnanja z nastalimi odpadki iz zdravstva financirajo iz osnovne dejavnosti, kar pomeni, da se del sredstev iz proračuna, namenjen za izvajanje zdravstvene dejavnosti, preusmerja za financiranje ravnanja z odpadki. Komisija predlaga, da se preuči sistem financiranja stroškov ločenega zbiranja in odlaganja odpadkov iz zdravstva in poišče drug finančni vir, še posebej ob dejstvu, da so bili izvajalci za odvažanje in predelavo teh odpadkov deležni subvencij.

Komisija se strinja z avtorji poročila, da divja odlagališča predstavljajo velik problem za okolje. Ker pomeni popis in sanacija divjih odlagališč, za kar morajo poskrbeti občine, veliko finančno breme, praktično nobena izmed občin do konca leta 2009 ni pripravila ustreznega popisa. Komisija je zato pozitivno ocenila letošnji projekt Očistimo Slovenijo v enem dnevu, katerega cilj je bila priprava prvega vseslovenskega registra divjih odlagališč, čeprav je očitno danes situacija že drugačna. Komisija pričakuje bolj aktiven odziv Ministrstva za okolje in prostor do problematike divjih odlagališč.

Darko Fras, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN-B) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 74. seji 19. 10. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija podpira predlog zakona.

Ministrica za obrambo dr. Ljubica Jelušič je v uvodni obrazložitvi predloga zakona poudarila, da je priprava predloga zakona potekala v okviru širše razprave in ob sodelovanju Skupnosti občin Slovenije in Združenja občin Slovenije. Predlagana novela zakona sistemsko ureja status

reševalcev in razmerja med delodajalci in delavci - prostovoljci na intervencijskih zadolžitvah. Novela zakona natančno opredeljuje organizacije, upravičence do nadomestila glede izpada dela dohodka ter določa merila za zplačilo povračila delodajalcem. Na novo se ureja tudi pravica do nadomestila plače v primeru bolniške odsotnosti in določa dolžnosti zavezanca za plačilo. Prav tako se na novo opredeljuje sodelovanje z delodajalci v zvezi z usposabljanjem reševalcev in zdravstveni pregledi za opravljanje posebnih strokovnih nalog zaščite in reševanja ter s tem v zvezi nezgodno zavarovanje.

V razpravi je ministrica za obrambo dr. Ljubiva Jelusič z odgovori na zastavljena vprašanja še dodatno obrazložila predlog zakona.

Komisija podpira prizadevanja Ministrstva za obrambo, da se sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami razvija kot enoten in celovit podsistem nacionalne varnosti na območju države.

Komisija ugotavlja, da so bili v preteklih letih sprejeti ali dopolnjeni podzakonski predpisi, ki urejajo posamezna vprašanja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Komisija podpira predlagane rešitve, saj ugotavlja, da se v praksi dejansko pojavljajo težave v zvezi z zagotavljanjem programov zaščite in reševanja, še posebej pri pokrivanju stroškov bolniške odsotnosti delavcev - prostovoljcev do 30 dni.

Komisija je izrazila posebno priznanje gasilcem in reševalcem ter vsem ostalim prostovoljnim delavcem, ki z izvajanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči opravljajo humano delo za državljane. V tem smislu komisija tudi podpira prizadevanja za ureditev prostovoljnega dela v okviru Zakona o prostovoljstvu. Na ta način bi prostovoljcem izkazali priznanje za nesebično pomoč ljudem. Komisija ob tem meni, da bi bilo primerno na najvišji ravni vzpostaviti mehanizem moralne podpore prostovoljnemu delu in samozaščitnemu obnašanju državljanov.

Komisija tudi ugotavlja, da se ponekod na izvajalce prostovoljnega dela še pojavlja prefinjena oblika pritiska. Zato je v takih okoljih popolnitev prostovoljnih enot otežena.

Komisija podpira predlagano rešitev, da se povračilo nadomestila plače z vsemi prispevki in davki, ki bremenijo plačo, uredi tudi za kmete.

2. člen novele zakona, poleg taksativno naštetih organizacij, ki opravljajo humanitarno dejavnost in delujejo v javnem interesu, tudi določa, da Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje s smiselno uporabo predpisov o društvih ugotavlja status delovanja nevladnih organizacij v javnem interesu, ki niso navedene, vendar opravljajo določene naloge zaščite, reševanja in pomoči v skladu z načrti zaščite in reševanja. Komisija opozarja, da bi kazalo razmisliti o določitvi kriterijev za lažje ugotavljanje statusa delovanja društev v smeri zaščite in reševanja.

V zvezi z določilom 4. člena novele zakona, ki delodajalcu omogoča, da zahteva povračilo nadomestila plače z vsemi prispevki in davki, ki bremenijo plačo, od pristojnega državnega organa oziroma organa lokalne skupnosti, komisija opozarja, da se bodo lokalne skupnosti soočile s finančnimi težavami zaradi zagotavljanja izplačil na lokalni ravni.

Komisija je izrazila priznanje glede načina priprave predloga zakona in njegovega sprejemanja v Državnem zboru, saj je bila v predhodni fazi opravljena široka razprava in zagotovljeno sodelovanje obeh reprezentativnih združenj občin, podano pa je bilo tudi zagotovilo predlagatelja zakona, da bo tudi v nadaljnjem zakonodajnem postopku v največji možni meri upošteval mnenje Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (ZST-1A) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 74. seji 19. 10. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija podpira predlog zakona.

Predstavnica predlagatelja novele zakona je v uvodni obrazložitvi predstavila predlagane rešitve in poudarila, da so cilji zakona: izboljšanje postopka plačevanja in ugotavljanja plačanih sodnih taks, zagotovitev pravne varnosti v postopkih, ki se nanašajo na odločanje o obveznosti plačila sodnih taks ter ustrežnejša in popolnejša določitev sodnih taks v okviru taksne tarife. Poudarila je, da predlagana ureditev spreminja postopek plačevanja in ugotavljanja plačanih sodnih taks tako, da bo ob čim manjši obremenjenosti strank in sodišč omogočal učinkovito in zanesljivo preverjanje plačila sodne takse v posameznem primeru sodna taks, njene višine in pravočasnosti izplačila sodne takse. V skladu s predlaganimi spremembami bo treba pri plačilu sodne takse navesti ustrezno referenco, ki jo bo zavezancu predhodno sporočilo sodišče, ali pa sodišču predložiti dokazilo o plačilu. Pojasnila je, da bo lahko na ta način sodišče v vsakem primeru brez dodatnih poizvedb preverilo plačilo sodne takse. V razpravi je predstavnica predlagatelja zakona z odgovori na zastavljena vprašanja še dodatno obrazložila predlog zakona.

Komisija ugotavlja, da predlog zakona v 2. členu določa, da mora takso za postopek o predlogu za vpis v zemljiško knjigo plačati predlagatelj. Zaradi morebitnega zamika v komunikaciji med predlagateljem in pooblaščenecem (v skladu s predlagano novelo zakona o zemljiški knjigi so to notarji, odvetniki in državno pravobranilstvo Republike Slovenije) komisija opozarja na nevarnost prepoznega plačila ali ne plačila takse in s tem povezanimi posledicami. Predlagatelj sicer poudarja, da je predviden zadnji dan plačila in upoštevan tridnevni zamik ter morebiten postopek vrnitve v prejšnje stanje, vendar je po mnenju komisije vse to povezano s časovnim odmikom dokončne rešitve in tudi finančnimi sredstvi.

Predlagana novela zakona tudi določa zakonsko domnevo pravočasnosti plačila sodne takse. Štelo bo, da je taksa plačana pravočasno, če bo denarno nakazilo prispelo na prehodni podračun sodišča v treh delovnih dneh po izteku roka za plačilo, določenega v plačilnem nalogu. Ob tem komisija opozarja, da stranka v postopku nima pregleda nad dejanskim denarnim tokom nakazila plačila sodne takse in zato ni seznanjena, ali je bila sodna taksa plačan v dobro prehodnega računa sodišča ali ne.

Komisija je bila seznanjena, da se bodo takse v zvezi z zemljiškoknjžnimi predlogi znižale

Bogomir Vnučec, l.r
predsednik

Poročilo Interesne skupina delodajalcev k Predlogu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2)

Interesna skupina je na 34. seji, 25. oktobra 2010, obravnavala Predlog zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2).

Interesna skupina predlog zakona podpira.

Svojo podporo interesna skupina pogojuje s sprejemom naslednjih konkretnih pripomb k predlogu zakona:

1) K 66. členu:

2. alinea prvega odstavka se spremeni tako, da se glasi:

"-poškodba, povzročena na način iz prejšnje alinee, ki jo utrpi zavarovanec na službeni poti."

Obrazložitev:

Po 2. alineji prvega odstavka 66. člena predloga ZPIZ-2 se za poškodbo pri delu šteje tudi poškodba, ki jo utrpi zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj.

Na opredelitev poškodbe pri delu po ZPIZ se sklicuje tudi Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, kar pomeni, da se tudi po predpisih, ki urejajo zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje poškodba, ki jo utrpi zavarovanec na poti od doma do delovnega mesta ali nazaj, šteje za poškodbo pri delu in so zaradi tega tudi stroški nadomestil plač za čas odsotnosti delavca z dela zaradi tako nastale poškodbe neupravičeno višji.

Poškodba, ki jo utrpi zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, se tudi po predlogu novele Zakona o varnosti in zdravju pri delu ne šteje med nezgode pri delu. Definicija nezgode pri delu je po predlogu novele ZVZD povzeta po metodologiji ESAW (European Statistics of Accidents at Work), po kateri je nezgoda pri delu opredeljena kot nepredviden oz. nepričakovan dogodek na delovnem mestu ali v delovnem okolju, ki se zgodi v času opravljanja dela ali izvira iz dela in ki povzroči poškodbo delavca.

Predlagamo, da se iz opredelitve poškodbe pri delu črta poškodba, ki jo utrpi zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, saj ta ne sodi med poškodbe, nastale pri delu. Med poškodbe pri delu lahko štejemo tiste poškodbe, ki nastanejo na delovnem mestu ali v delovnem okolju in se zgodijo v času opravljanja dela, ne pa tudi tiste poškodbe, ki nastanejo pred oz. po koncu opravljanja dela.

2) K 144. členu:

I. V prvem odstavku se na koncu prvega stavka pika nadomesti z vejico in doda naslednje besedilo:

"razen odpravnine, izplačane na podlagi 109. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02 in 103/07)."

II. V 1. alineji tretjega odstavka se za besedo "bonitet" črta besedilo:

"in zneska odpravnine zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi"

Obrazložitev:

V 1. alineji tretjega odstavka 144. člena predloga ZPIZ-2 je določeno, da se prispevki plačajo tudi od odpravnin, izplačanih zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, če so izplačane v višjem znesku, kot je določen neobdavčen znesek odpravnine z Zakonom o dohodnini.

Navedena določba pomeni, da se bodo po novem prispevki plačevali tudi od vseh odpravnin, izplačanih zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, če bodo le-te izplačane v višjem znesku, kot je določen minimum za posameznega delavca v 109. členu ZDR.

Ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi je znesek odpravnine, ki se izplača delavcu, prejemek, ki mu omogoči lažje preživljanje, ko ostane brez zaposlitve in s tem brez plače. V primeru, ko se delodajalec in delavec dogovorita za višje izplačilo odpravnine, kot je zakonsko določen minimum za posameznega delavca po 109. členu Zakona o delovnih razmerjih, se bi po sedaj predlagani določbi 144. člena od izplačanega zneska odpravnine, ki bi presegal neobdavčen del, plačevali prispevki za socialno varnost, kar pomeni, da bi tudi delavec prejel manjši znesek odpravnine. Predlagamo, da se od odpravnin, izplačanih zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih

razlogov ali iz razloga nesposobnosti, prispevki za socialno varnost še naprej ne plačujejo in se s tem omogoči, da delavci prejmejo višje neto odpravnine.

III. Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"Najnižja osnova za obračun prispevkov od plače in nadomestila plače je znesek minimalne plače."

Obrazložitev:

V četrtem odstavku 144. člena predloga ZPIZ-2 je kot nova najnižja osnova za plačilo prispevkov od plače in nadomestila plače določen znesek 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

Minimalna plača je po Zakonu o minimalni plači najnižja možna plača za opravljeno delo v polnem delovnem času in mora biti kot taka tudi najnižja osnova za plačilo prispevkov za socialno varnost. Z dodatno obveznostjo delodajalca za plačilo prispevkov od razlike med izplačano plačo in nadomestilom plače in zneskom 60% povprečne letne plače v RS, preračunane na mesec, se za delodajalca uvajajo prispevki na del vrednosti, ki ni bil ustvarjen na trgu in je le administrativna kategorija. Zagotavljanje pokojnine, odmerjene od zneska najnižje pokojninske osnove ne more iti v breme delodajalca, ampak se razlika med izračunano pokojninsko osnovo posameznega zavarovanca in zakonsko določeno najnižjo pokojninsko osnovo lahko pokriva le po načelu vzajemnosti in solidarnosti

3) K 145. členu

Prvi stavek četrtega odstavka se spremeni tako, da se glasi:

"Če dobiček zavarovanca iz 15. člena ne preseže zneska minimalne letne plače zaposlenih v RS, je zavarovalna osnova ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena znesek minimalne plače."

Obrazložitev:

V prvem stavku četrtega odstavka 145. člena ZPIZ-2 je določeno, da je v primeru, če dobiček zavarovanca iz 15. in 17. člena zakona ne preseže 60 % povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, zavarovalna osnova 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

Najnižja osnova za plačilo prispevkov za socialno varnost za samozaposlene zavarovance naj še naprej ostane minimalna plača. Status samostojnih podjetnikov, med katerimi je - sploh v času med in po gospodarski krizi - veliko takih, ki s samozaposlitvijo rešujejo svoj zaposlitveni problem, se zaradi sprejema zakona ne sme poslabšati, saj lahko to vodi v prehod le-teh v odprto brezposelnost.

4) K 152. členu

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"Če se prispevki plačujejo od zneska minimalne plače, je za zavarovance iz 14. člena tega zakona ne glede na 1. alinejo prejšnjega odstavka zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zavarovanec za del prispevka, ki odpade na plačo ali nadomestilo plače, in delodajalec za del prispevka, ki odpade na razliko med zneskom minimalne plače in zneskom plače ali nadomestila plače delavca."

Obrazložitev:

V drugem odstavku je določeno, da, če se prispevki plačujejo od zneska 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, je za zavarovance iz 14. člena tega zakona ne glede na 1. alinejo prejšnjega odstavka zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca za

pokojninsko in invalidsko zavarovanje zavarovanec, za del prispevka, ki odpade na plačo ali nadomestilo plače, in delodajalec za del prispevka, ki odpade na razliko med zneskom 60 % povprečne plače in plače ali nadomestila plače delavca.

Če bo kot najnižja osnova za plačilo prispevkov določena minimalna plača, se tudi besedilo drugega odstavka 152. člena ustrezno spremeni.

5) K 155. členu:

Za četrtim odstavkom se doda nov, peti odstavek, ki se glasi:

"Republika Slovenija je zavezana za plačilo prispevkov za vse zaposlene delavce v invalidskih podjetjih, če le-ta zaposlujejo vsaj 50 % invalidov."

Obrazložitev:

Po sklepu Ekonomsko-socialnega sveta, ki je na seji 1. septembra 2010 obravnaval Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov oz. predlog njegovih sprememb, se je sestala delovna skupina s posebno nalogo, da poenoti stališča socialnih partnerjev z zvezi s predlaganim 61.a členom tega zakona. Delovna skupina je bila mnenja, da ta vsebina sodi v besedilo ZPIZ-2. Skladno z enotnim mnenjem delovne skupine in Ekonomsko-socialnega sveta naj torej to materijo namesto Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov ureja ZPIZ-2. Zaradi tega je potrebno ustrezno dopolniti 155. člen predloga zakona z besedilom, kot je predlagano.

6) K 156. členu:

156. člen se spremeni tako, da se glasi:

"Republika Slovenije je ne glede na 1. alinejo prvega odstavka 153. člena tega zakona v skladu s posebnim zakonom iz 160. člena tega zakona v prehodnem obdobju od leta 2011 do leta 2026, zavezanec za plačilo prispevkov delodajalcev v višini 50%, od leta 2026 naprej pa v višini 100%, za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena tega zakona, ki so dopolnili 60 let starosti."

Obrazložitev:

V 156. členu predloga ZPIZ-2 je določeno, da je Republika Slovenije ne glede na 1. alinejo prvega odstavka 153. člena tega zakona v skladu s posebnim zakonom iz 160. člena tega zakona zavezanec za plačilo prispevkov delodajalcev v višini 30 % za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena tega zakona, ki so dopolnili 60 let starosti, in v višini 50 % za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena tega zakona, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po drugem odstavku 29. člena tega zakona.

Obračun prispevkov bo zaradi določbe, da plačuje delodajalec nižji prispevek za tiste zavarovance, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po drugem odstavku 29. člena tega zakona, zaradi različno določenih starostnih mej za pridobitev pravice do predčasne pokojnine, izredno zapleten.

Na predlagani način bi bil obračun prispevkov za delodajalca precej bolj enostaven, kot je po sedaj predlaganem besedilu 156. Člena. Oprostitev plačila prispevka delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v višini 50% za delavce, ki so dopolnili 60 let, v prehodnem obdobju od leta 2011 do leta 2026 in oprostitvev plačila prispevka v višini 100% po letu 2026, bo pomenila za delodajalce večjo spodbudo za zaposlovanje starejših delavcev, poleg tega pa bodo lahko na račun oproščenih prispevkov in s tem zmanjšanja stroškov dela starejših delavcev, ta sredstva namenili za prilagajanje delovnih mest in delovnih pogojev starejših delavcev.

7) K 410. členu:

Prvi odstavek 410. člena se črta, sedanji drugi in tretji odstavek pa postaneta nov prvi in drugi odstavek.

Obrazložitev:

V prvem odstavku 410. člena ZPIZ-2 je določeno, da znaša ne glede na določbe četrtega odstavka 144. člena tega zakona, četrtega in devetega odstavka 145. člena tega zakona, prvega odstavka 147. člena tega zakona, 149. člena tega zakona ter drugega odstavka 152. člena tega zakona najnižja osnova za plačilo prispevkov v letu 2011 v znesku 50 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec, nato pa se vsako leto, dokler ne doseže zneska 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec, znesek zvišuje za 2 % tako, da v letu 2013 znaša 52 %, v letu 2014 znaša 54 %, v letu 2015 znaša 56 %, v letu 2016 pa 58 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

Določitev najnižjih zavarovalnih osnov, vezanih na določen odstotek povprečne plače v RS v prehodnem obdobju od leta 2011 do 2016 ne bo več potrebna, če bo kot najnižja osnova za plačilo prispevkov za zavarovance iz 14. in 15. člena predloga zakona določena minimalna plača.

Borut Meh, l.r.
Vodja interesne skupine

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o prevozu nevarnega blaga (ZPNB-C) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 75. seji 26. 10. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o prevozu nevarnega blaga - skrajšani postopek, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada RS.

Komisija soglasno podpira predlog zakona.

V uvodni obrazložitvi je predstavnik Ministrstva za notranje zadeve povedal, da zakon ureja prevoz nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu. V njem so predpisani minimalni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati vsi, ki sodelujejo pri prevozu nevarnega blaga. Z zakonom bo prišlo do prenosa pristojnosti za pripravo predpisov s področja prevozov nevarnega blaga z Ministrstva za notranje zadeve oziroma Policije na Ministrstvo za promet. Evidenco izdanih certifikatov o usposobljenosti voznikov vozil za prevoz nevarnega blaga v cestnem prometu in evidenco pravnih oseb in samostojnih podjetnikov, ki so imenovali varnostnega svetovalca, bo odslej vodilo Ministrstvo za promet.

Člani komisije na Predlog zakona o spremembah in dopolnitvi Zakona o prevozu nevarnega blaga niso imeli pripomb.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1G) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 75. seji 26. 10. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških - druga obravnava, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada RS.

Komisija podpira predlog zakona.

V uvodni obrazložitvi je predstavnica Ministrstva za pravosodje predstavila izboljšave, ki jih prinaša sprememba zakona. Z zakonom se uvaja nova stranska sankcija - izločitev iz postopkov javnega naročanja. Z zakonom se natančneje ureja razmerje med kazenskim in prekrškovnim postopkom. Spreminjajo se tudi določbe o imuniteti, ki jo imajo tujci po mednarodnem pravu. Da bi se zagotovilo večjo varnost v cestnem prometu se uvaja določene spremembe kot so odvzem vozniškega dovoljenja nevarnim voznikom tudi v prekrškovnem postopku. Za povratnike se predlaga podaljšano trajanje sankcije prepovedi vožnje motornega vozila. Med spremembami na področju pravnih sredstev sodi predlog za določitev izključne pristojnosti Višjega sodišča v Celju za vse prekrškovne zadeve na drugi stopnji sodnega odločanja. S tem predlogom se zasleduje namen specializacije posameznih višjih sodišč za določene vrste pritožbenih zadev, kar prispeva k večji strokovnosti, zagotavljanju enotnosti sodne prakse ter racionalizaciji sodne mreže v Republiki Sloveniji. Cilj vseh sprememb je zagotoviti čim hitrejši, enostavnejši in bolj učinkovit postopek.

Člani komisije so soglašali, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških prinaša relevantne spremembe in nanj niso imeli pripomb.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi (ZDCOPMD-C) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 58. seji 27. oktobra 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi, ki ga Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija podpira Predlog zakona.

Komisija se je seznanila z mnenjem Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora.

V uvodni predstavitvi Predloga zakona sta predstavnika Ministrstva za promet pojasnila, da je bil veljavni zakon v delu, ki se nanaša na odmore in čas razpoložljivosti za prevoze potnikov v linijskih prevozih do 50 km, usklajen s socialnimi partnerji, vendar je Ustavno sodišče na pobudo enega od sindikatov ugotovilo neskladnost z Ustavo, kar se skuša s to novelo zakona odpraviti. Ustavno sodišče je ugotovilo, da zakon napotuje ureditev vprašanj v zvezi s prevozi potnikov v linijskih prevozih, krajših od 50 km, na Uredbo 561/2006/ES, ki pa določa, da morajo države članice za delavce, ki opravljajo prevoze potnikov v linijskih prevozih, ki so krajši od 50 km, z nacionalno zakonodajo urediti pravila, ki zagotavljajo ustrezno zaščito glede dovoljenega časa vožnje in obveznih odmorov in časa počitka. Ministrstvo za promet želi zaščititi pravice mobilnih delavcev in se zaveda pomembnosti tega področja.

Komisija je bila v zvezi z izraženimi dvomi Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora, ali in v kolikšni meri novela zakona sledi odločbi Ustavnega sodišča, seznanjena, da je predlagatelj v sodelovanju z omenjeno službo že pripravil amandmaje, pri čemer so glede drugega in tretjega odstavka novega 2. b člena novele zakona zavzeli stališče, da je z vidika zaščite pravic pomembno prenesti vsebino (zadnje veljavne) kolektivne pogodbe v zakon, in sicer v nespremenjeni obliki. Komisija na podlagi dodatne obrazložitve predlagatelja ocenjuje, da se z novelo zakona pravice voznikov, ki opravljajo prevoze potnikov v linijskih prevozi, ki so krajši od 50 km, ne zmanjšujejo.

Darko Fras, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Predlogu zakona o soglasju in poroštvu Republike Slovenije za obveznosti DARS, d. d. iz kreditov in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 297,811 milijonov evrov (ZPDVPNPIA3) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 58. seji 27. oktobra 2010 obravnavala Predlog zakona o soglasju in poroštvu Republike Slovenije za obveznosti DARS, d. d. iz kreditov in izdanih dolžniških vrednostnih papirjev za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz Nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 297,811 milijonov evrov, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija podpira Predlog zakona.

Komisija se je seznanila z mnenjem Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora.

Uvodoma so predstavniki Ministrstva za promet in Ministrstva za finance pojasnili, da je treba za pravočasno realizacijo gradnje odsekov in ostalih investicij, ki jih določa Letni plan razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2010, zagotoviti dodatne vire iz kreditov oziroma izdaje dolžniških vrednostnih papirjev. Družbi DARS, d. d. je treba do konca leta 2013 omogočiti zadolžitev v skupni višini 297,811 milijonov evrov zaradi spremembe finančne konstrukcije na določenih avtocestnih odsekih (34,852 milijonov evrov) in ostalih investicij, ki jih določa LPROAC za leto 2010 (262,959 milijonov evrov). Predlog zakona natančno določa, za katere namene se bodo sredstva kreditov oziroma dolžniških vrednostnih papirjev porabila, prav tako pa določa pogoje zadolževanja. V nadaljevanju so podali tudi pojasnila na vprašanja finančne narave in da z novim zakonom o Družbi za avtoceste ne bo več letnih planov razvoja in obnavljanja avtocest, h kateremu bi dajal soglasja Državni zbor. Slednji bo sprejemal nacionalni program, Vlada pa bo letno poročala o njegovem izvajanju.

Dodatna pojasnila je podala tudi predsednica uprave DARS, d. d., ki je poudarila, da je predmetni zakon nastal na podlagi Letnega plana razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2010, h kateremu je dal soglasje Državni zbor. DARS se bo lahko na podlagi tega zakona zadolžil največ do višine 297,811 milijonov evrov, kar pomeni, da se lahko zadolži tudi v manjšem obsegu.

Komisija se je o načrtovanem zadolževanju DARS, d. d., ki je predmet tega zakona, že seznanila ob obravnavi Letnega plana razvoja in obnavljanja avtocest za leto 2010 in Predloga zakona o Družbi za avtoceste Republike Slovenije.

Eden od pogojev za najem kredita je tudi, da mora biti obrestna mera kreditov primerljiva obrestnim meram primerljivih kreditov z državnim poroštvom (drugi odstavek 1. člena Predloga

zakona). V povezavi z mnenjem Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora k 1. členu komisija ocenjuje, da je ta pogoj preohlapno določen in bi ga zato kazalo nadomestiti s primernejšim merilom. Ob opozorilu je bila komisija seznanjena, da je način zadolževanja DARS, d. d. drugačen od zadolževanja drugih pravih oseb, saj je ročnost odplačevanja kreditov bistveno daljša.

Komisija ponovno opozarja, da postaja zadolževanje ključni vir financiranja ReNPJA - skupna investicijska vrednost odsekov in ostalih investicij v letu 2010 znaša 795,526 milijonov evrov, od tega pa je lastnih virov le 134,187 milijonov evrov. Komisija izraža zaskrbljenost nad finančno vzdržnostjo avtocestnega programa in nad dolgoročno sposobnostjo DARS, d. d. poravnave obveznosti iz naslova kreditov, še posebej v obdobju 2012 do 2021, ko bodo letne obveznosti vračanja kreditov največje. Obveznosti iz naslova kreditov poravnava DARS, d. d., kar pomeni, da ga s plačevanjem cestnine plačujejo uporabniki cestninskih cest in ne davkoplačevalci. Postavlja se vprašanje, ali so finančne projekcije odplačevanja kreditov v predvidenem obdobju dovolj realne in podkrepljene s strokovnimi analizami. Če DARS, d. d. v skladu s finančnim tokom ne bo sposoben odplačevati kreditov, bo namreč to breme padlo na davkoplačevalce. Ob vsem tem pa je že danes znano, da bodo za reprogramiranje dosedanjih kreditov potrebna dodatna poroštva države.

Komisija pričakuje, da bo postopek zadolževanja potekal v skladu s predpisi in transparentno.

Nekateri člani komisije so menili, da predlagano poroštvo države v višini 297,811 milijonov evrov za kredite DARS, d. d. ni v skladu s Slovensko izhodno strategijo 2010 - 2013 in Programom stabilnosti, ki ga je konec januarja letos sprejela Vlada. Na postavljeno vprašanje o njegovi usklajenosti z navedenimi dokumenti komisija ni prejela odgovora.

Predlagatelj med razloge za povišanje investicijske vrednosti odseka Peračica - Podtabor navaja tudi spremembe cen jekla na trgu v času od projektantske ocene do oddaje del. Vrednost cen jekla naj bi bila po besedah predstavnice DARS, d. d. v letih 2004 - 2007 visoka, zato se je dvignila investicijska vrednost projekta. Po mnenju komisije je bilo v obdobju 2004 - 2008 cena jekla na svetovnem trgu relativno stabilna, zato je navedeni razlog za povišanje investicije vprašljiv.

Darko Fras, l.r.
predsednik

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Predlogu zakona o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize (ZIU) - nujni postopek

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 58. seji 27. oktobra 2010 kot zainteresirana komisija obravnavala Predlog zakona o interventnih ukrepih, ki ga Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija podpira Predlog zakona.

Komisija se je seznanila s protestom Skupnosti občin Slovenije, kateremu so se pridružile občine Slovenska Bistrica, Mokronog - Trebelno, Trebnje, Ljubno, Luče, Slovenske Konjice, Vrhnika, Radovljica, Šmarje pri Jelšah, Divača, Semič, Cerkno, Vransko, Kidričevo, Železniki, Škocjan, Majšperk, Lovrenc na Pohorju, Grosuplje, Središče ob Dravi, Bohinj, Oplotnica, Šentrupert, Dravograd, Sveta Ana, Kamnik, Žetale, Pesnica, Mežica, Apače, Tolmin, Sveti Andraž v Slovenskih Goricah, Trbovlje, Štore, Domžale, Horjul, Dobrna, Lendava, Sevnica, Ljutomer in Hrpelje - Kozina, mnenjem Združenja občin Slovenije, Občine Krško in Mestne občine Maribor.

Uvodoma so predstavniki predlagatelja zakona dodatno pojasnili razloge za predložitev zakona, katerega cilj je v čim krajšem času in v čim večji meri zmanjšati tveganje za stabilnost javnih financ

v obdobju finančne krize, kar Vlada želi doseči s kratkoročnim ukrepom zmanjšanja javnofinančnih odhodkov v višini okoli 500 milijonov evrov v letu 2011. Predlagani zakon posega na področje socialnih transferov, pokojnin, plač v javnem sektorju, sofinanciranja investicij v občinah. Predstavniki predlagatelja zakona so poudarili, da predlaganimi ukrepi ne posegajo v že pridobljene pravice, ampak le v letu 2011 in 2012 ohranjajo obseg izdatkov na ravni 2010. Če se zakon ne sprejme, bi to pomenilo resne motnje pri zagotavljanju vzdrževanja javnih financ.

V obdobju med 2008 in 2011 je bila rast investicijskih odhodkov za 17 %, kar je posledica zgolj učinkovitejše porabe evropskih sredstev in namenskih sredstev. V letu 2011 se v primerjavi z letom 2008 predvideva porast črpanja evropskih sredstev za 282 % in namenskih sredstev za 445 %. V državnem proračunu za leto 2011 je v primerjavi z letom 2008 predvidenih za 30 % manj investicijskih transferov. Če nočemo javnofinančnega primanjkljaja, je potrebno poseči tudi na občinski nivo in obseg proračunskih sredstev za sofinanciranje investicij v občinah ohraniti na ravni leta 2010. Poudarili so, da ne gre za zmanjšanje sredstev, temveč ohranitev stanja v letošnjem letu.

Ministrstvo za finance je ob razpoložljivih podatkih o prihodkih občin v letih 2008, 2009 in 2010 (na dan 31. 8.) ugotovil relativni upad lastnih prihodkov na državni ravni, medtem ko se na lokalni ravni upad lastnih virov še ne izkazuje v takem obsegu. Npr. leta 2009 so lastni prihodki občin rasli za 8,6 %, sredstva za investicijske transfere (proračunska sredstva za sofinanciranje občinskih investicij) so se leta 2009 v primerjavi z letom 2008 povečale za 34,6 %. V letu 2009 občine ne občutijo nižje realizacije prihodkov iz naslova dohodnine, ki se realizira na državni ravni, ker se na osnovi realizacije predpreteklega leta dohodnina valorizira z inflacijo, ugotovljeno v tekočem letu in ocenjeno za naslednje leto, ter na tej podlagi razdeli na lokalni ravni (v letu 2009 je porasla za 4,7 %). Primerna poraba v tem trenutku ne trpi učinkov manjših prihodkov občin. V primeru drugih prihodkov je bil indeks leta 2009 98 %, letos pa 95 % (največji upad prihodkov iz naslova komunalnega prispevka). Leta 2009 je bilo v primerjavi z letom 2008 za 57 % več zadolževanja občin, v letošnjem letu pa se občine ne zadolžujejo v takem obsegu kot v preteklem letu (indeks je 85). Povečuje se trend porasta poplačila kreditov (povečal obseg vračanja posojil za 42,2 % v obdobju avgust 2009 - avgust 2010). Zadolževanje na lokalni ravni še ni kritično: 35 občin trenutno ni zadolženih, 19 občin je zadolženih do 7 % in se približujejo zgornjemu pragu zadolževanja, 30 občin je zadolženih v skladu z zakonskimi omejitvami med 5 - 7 %, v 127 občinah pravne osebe javnega prava sploh niso zadolžene. Predlagatelj želi ohraniti obseg sredstev iz državnega proračuna za sofinanciranje investicij v občinah na ravni leta 2010 v prihodnjih dveh letih, občine pa določijo prioritete investicijskim projektom, s katerimi bodo kandidirale, pri čemer je obseg razpoložljivih evropskih sredstev za sofinanciranje investicij v tej finančni perspektivi relativno ugoden.

Komisija podpira namen zakona, da z zmanjšanjem javnofinančnih odhodkov zmanjšamo tveganja za stabilnost javnih financ v obdobju finančne krize. Komisija se strinja s predlagateljem, da so varčevalni ukrepi nujni, vendar ocenjuje, da nekatere predlagane rešitve ne bodo prinesle pričakovanih učinkov.

Komisija se strinja s protestom obeh reprezentativnih združenj občin in številnih občin in ne podpira določbe 11. člena Predloga zakona, da se v letih 2011 in 2012, ne glede na določbe Zakona o financiranju občin, ohrani obseg sredstev iz državnega proračuna za sofinanciranje investicij v občinah na ravni letošnjega leta, to je 4 % skupne primerne porabe občin. Komisija poudarja, da ta sredstva pomenijo pogoj za pridobivanje evropskih sredstev za investicije v lokalno infrastrukturo. Z ohranjanjem deleža sofinanciranja občinskih investicij na ravni iz leta 2010 v naslednjih dveh letih bi samo še bolj upočasnili investicijski cikel, saj se zmanjšujejo drugi prihodki, obenem pa se bodo zaradi omejevanja socialnih transferov in večje socialne stiske ljudi občinski proračuni še bolj obremenili. Komisija opozarja, da bi morali najprej poseči v tekoče odhodke in šele kot zadnji možni ukrep posegati v investicijske prihodke, ki trenutno upadajo in imajo multiplikativne učinke na gospodarstvo. Komisija zato predlaga, da se 11. člen črta.

Komisija opozarja na vsebino 8. člena Predloga zakona, ki v prvem odstavku določa višino dela plače za plačilo delovne uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence, v drugem odstavku pa za javne uslužbence, za katere velja Uredba o plačah direktorjev v javnem sektorju. Komisija ugotavlja, da se podaljšuje ukrep omejenega izplačevanja delovne uspešnosti iz naslova povečanega dela, ki velja za obdobje do konca decembra 2010. V primeru javnih uslužbencev je višina dela plače za plačilo delovne uspešnosti največ 20 % oziroma 30 % osnovne plače, v primeru direktorjev javnih zavodov pa največ v višini 10 % njihove osnovne plače. Po njenem mnenju taki ukrepi na področju plačne politike v javnem sektorju posegajo v plačna sorazmerja. Komisiji se postavlja vprašanje, ali bodo kadri ob takih plačnih nesorazmerjih sploh še zainteresirani za vodstvene funkcije.

Član komisije Drago Ščernjavič, ki v Državnem svetu zastopa interese delojemalcev, opozarja, da Vlada zaradi zasledovanja cilja varčevanja na masi za plače in druge prejemke javnih uslužbencev izvaja štiri ukrepe. Na njen predlog je Državni zbor s spremembami zakona o sistemu plač v javnem sektorju spremenil kvorum za veljavnost Aneksa h Kolektivni pogodbi za javni sektor, istega dne, ko je predložila v Državni zbor zakon o interventnih ukrepih zaradi gospodarske krize, je s sklepom odpovedala Kolektivno pogodbo za javni sektor, po njenem pooblastilu pa je generalni državni pravobranilec na pristojno sodišče predložil predlog za razvezo 50. člena Kolektivne pogodbe za javni sektor.

Vsebina nekaterih predlaganih ukrepov (varčevanje pri socialnih transferjih, pokojninah) po mnenju komisije povzročajo dodatna nesoglasja in razslojevanje zaradi neenakomernega finančnega obremenjevanja različnih socialnih slojev, glede na predlagane določbe o plačah javnih uslužbencev pa pomeni tudi enostranski poseg Vlade v dialog s socialnimi partnerji.

Darko Fras, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) - druga obravnava

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na seji, dne 29. 10. 2010, obravnavala Predlog zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije po rednem postopku predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija je bila seznanjena z Mnenjem Zakonodajno - pravne službe DZ, s pripombami Obrtno podjetniške zbornice Slovenije, s pripombami Sindikata upokoјencev Slovenije, s pripombami Sklada obrtnikov in podjetnikov Slovenije, s pripombami Trgovinske zbornice Slovenije, s pripombami Zavoda invalidskih podjetij Slovenije, s pripombami Zveze delovnih invalidov Slovenije, s pripombami Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, s pripombami Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, s pripombami Interesne skupine delodajalcev in z Oceno učinkov v zvezi s Predlogom zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki jo je izdelala Ekonomska fakulteta v Ljubljani.

Seje so se udeležili predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, Zveze svobodnih sindikatov Slovenije, Zavoda invalidskih podjetij Slovenije, Zveze delovnih invalidov Slovenije, Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije, Sklada obrtnikov in podjetnikov Slovenije in Zveze društev upokoјencev Slovenije.

Predstavniki Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je predstavil predlog nove pokojninske zakonodaje, ki izhaja iz dveh temeljnih ciljev:

- zagotoviti dostojne pokojnine
- zagotoviti finančno vzdržnost pokojninskega sistema.

Potrebno se je zavedati, da bi v primeru ohranitve obstoječega pokojninskega sistema, zaradi njegove finančne nevzdržnosti v prihodnjih letih neogibno prišlo do zmanjševanja obsega pravic zavarovancev, kar je z vidika socialne države nesprejemljivo, in do povečevanja prispevkov delodajalcev, kar bi negativno vplivalo na konkurenčnost slovenskega gospodarstva. Predlagane spremembe nove pokojninske zakonodaje so tako nujne z vidika zaustavitve padanja pokojnin upokojencev in zagotovitve pokojnin tudi prihodnjim generacijam.

Po desetih letih veljavnega sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja je potrebno natančno proučiti dobre lastnosti leta 2000 reformiranega pokojninskega sistema, slabosti, vzdržnost sistema za javne finance, primernost odmere in višine pokojnin, invalidsko zavarovanje itd., saj so popravki sistema na določenih segmentih nujni.

Predstavniki Zveze svobodnih sindikatov Slovenije je poudaril, da je potrebno poleg finančne vzdržnosti pokojninske blagajne proučiti tudi finančno vzdržnost drugih blagajn, saj se bodo posledice podaljševanja delovne dobe, zaposlovanja v skrajšanih oblikah dela za določen čas, zaposlovanja v okviru malega dela, odrazile na drugih blagajnah (zdravstvena, socialni transferji). Sindikati zato opozarjajo, da mora predlagatelj temeljito proučiti politiko in načine zaposlovanja (mladi so zelo pozno vključeni v plačevanje prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje; za invalide se ne ustvarja novih delovnih mest; določeni prejemki niso podvrženi plačevanju prispevkov; zaposlovanje v okviru malega dela bo povzročilo znatno zmanjšanje višine vplačanih prispevkov itd.) Ocenjujejo, da je potrebno na področju plačevanja prispevkov v pokojninsko blagajno napraviti red in da morajo vsi gospodarski subjekti obvezno vplačevati prispevke za pokojninsko blagajno (kot možnost naj ostane samo obročno odplačevanje). Poudaril je potrebo po vzpostavitvi aktivne politike zaposlovanja za nedoločen delovni čas, po odpiranju novih delovnih mest, po odpiranju ustreznih delovnih mest za izčrpane starejše delavce, po novih delovnih mestih za invalide, po vključevanju nezaposlenih (približno 100.000) v stalne oblike zaposlitve. Po zagotavljanju finančne discipline in večjega pravnega reda na vseh področjih delovanja naše družbe.

Predstavnica Zveze društev upokojencev Slovenije je menila, da ni potrebno zaostrovati razprav glede predloga novega pokojninskega zakona in vznemirjati prebivalstvo, saj ne vemo, koliko časa bodo predlagane spremembe zdržale ter da je potrebno razprave omiliti in postopno izvesti načrtovane spremembe. Tudi obstoječa zakonodaja na tem področju se ne izvaja dosledno kot je zapisano v posameznih členih (usklajevanje pokojnin). Poleg tega je opozorila, da so upokojenci vseskozi aktivno spremljali spremembe in predlagali, naj socialni partnerji delujejo modro in v dobro vseh. Toliko negativnih odklonov na področju vplačevanja prispevkov za pokojninsko zavarovanje kot je v Sloveniji, ni nikjer v Evropi. Priča smo številnim nepravilnostim v naši družbi, neredu na področju plačevanja prispevkov, povečevanju sive ekonomije, kjer ni mogoče zajemati prispevkov, odlogom plačevanja prispevkov, odpisom prispevkov za pokojninsko blagajno; priča smo rušenju pokojninskih stebrov, ki naj bi mlajšim generacijam zagotavljali varno starost itd. Vlada Republike Slovenije kot predstavnik zakonodajalca vse to ve pa nič ne stori. Zakaj je bila ukinjena SDK in ni bil na njeno mesto postavljen drug organ, ki bi bedel nad pravilnim vplačevanjem prispevkov? Zakaj določene skupine (notarji, zdravniki, samozaposleni) plačujejo prispevke od najnižjih osnov? Opozorila je tudi na problem, da je bila že v zadnji pokojninski reformi ženskam dvignjena delovna doba za 3 leta in se zdaj še povečuje, delovna doba moških pa ostaja pri 40 letih. Prav tako je opozorila na neustrezno poudarjanje, da bomo vsi delali do 65 let, kar ne drži, saj ostajajo obveznosti iz zatečenih pravic delavcev (npr. z beneficirano delovno dobo).

Predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je poudaril, da predlog nove pokojninske zakonodaje načelno podpirajo, da pa je potrebno v času gospodarske, finančne in moralne krize v Sloveniji, zadeve zapeljati na pravo pot. Zbornica ne podpira sprememb pokojninske zakonodaje v delu, ko enormno dviguje osnove za plačilo prispevkov in to za 50% za samozaposlene ter da širi plačevanje prispevkov od dnevnic, kilometrin in drugih prejemkov, ki predstavljajo kritje dejanskih stroškov poslovanja. Zbornica je že v času gospodarske prosperitete opozarjala na sivo ekonomijo, na finančno nedisciplino in na potrebo po ustrezni spremembi posameznih zakonov, ki niso

zagotavljali gospodarskim subjektom pravnega reda na posameznih področjih poslovanja. Obrtno-podjetniška zbornica je tudi v letošnjem letu z organizacijo mednarodne konference na temo sive ekonomije, ob prisotnosti uglednih strokovnjakov iz tujine, poskušala pomagati Vladi Republike Slovenije in njenim izvršilnim organom pri razkrivanju poslovanja gospodarskih subjektov s sivega trga. Siva ekonomija v Sloveniji obsega približno 27,5 odstotkov BDP, kar pomeni, da država vsako leto izgubi okoli 10 milijard evrov. Obrtno podjetniška zbornica želi, da se z ostrimi in učinkovitimi ukrepi obseg sive ekonomije zmanjša na minimum. S tem bo pridobilo tako gospodarstvo kot država. Novi prilivi v državni proračun in druge javne blagajne bodo vplivati na nižje obremenitve gospodarstva, tako z davki kakor socialnimi prispevki. Obrtniki in podjetniki so se vedno zavzemali za pravni red na tem področju in se jih neupravičeno drži sloves, da so prav oni utajevalci davkov in prispevkov. Največji problem neplačevanja slednjih predstavljajo veliki sistemi, tudi v lasti države, ki so od Vlade Republike Slovenije ob sodelovanju DURS-a dobili dovoljenja za odlog plačil tudi za 5 in več let (Slovenske železnice). Ti veliki sistemi so tudi veliki finančni neplačniki in ob sedanjih pojavih, ko gredo v stečaj ali prisilno poravnavo, potegnejo v veliko nelikvidnost in celo propad manjša podjetja in obrtnike ter podjetnike. Obrtna podjetniška zbornica pričakuje, da bo Vlada Republike Slovenije na tem področju napravila red.

Predstavnik Zveze delovnih invalidov Slovenije je opozoril na dejstvo, da invalidom predlagane rešitve v novem Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ne vlivajo zaupanja. Od leta 2004 se invalidi intenzivno zavzemajo za aktivno politiko zaposlovanja, vendar ugotavljajo, da jih večina (približno 15.000) ostaja v pasivni evidenci Zavoda za zaposlovanje s prejemki 248 evrov na mesec in postavlja se vprašanje, kako naj s tem zneskom preživijo. Po novih zakonskih predlogih pa se pripravlja tudi odtujitev njihovega premoženja v primerih, ko bodo zaprosili za socialno pomoč. Iz Predloga zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju je izločen institut telesnih okvar in invalidnine. Glede na to, da so zneski invalidnin, ki pripadajo osebam s težjimi telesnimi okvarami, nizki, je nerazumljivo, da želi zakonodajalec prizadeti ravno najbolj ogrožene in nemočne osebe. Telesna okvara je po sedanjem zakonu podana, če nastane pri zavarovancu izguba, bistvenejša poškodovanost ali znatnejša onesposobljenost posameznih organov ali delov telesa. Tem osebam bo z izločitvijo telesnih okvar storjena nepopravljiva krivica. Glede na veliko družbeno razslojevanje se invalidi bojijo, da bodo oni največje žrtve pokojninske reforme. Poudaril je na potrebo po družbenem dogovoru, ki ne bo temeljil na izločevanju najšibkejših.

Predstavnik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije je prav tako opozoril na nujnost, da telesne okvare ostanejo v sistemu pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Med drugim je to potrebno tudi zaradi tega, ker mnogi predpisi (zakoni, pravilniki) osnovo za upravičenost do določenih pravic oz. ugodnosti opredeljujejo na stopnji (odstotku) od telesne okvare. Telesna okvara je nekaj povsem drugega kot invalidnost. Tudi Mednarodna klasifikacija funkcioniranja, zmanjšanih zmožnosti in zdravja ne izhaja iz invalidnosti, pač pa iz oviranosti, ki je seveda posledica različnih telesnih okvar. Prav tako mora iz pokojninskega zakona izhajati pravica do nadomestila za telesno okvaro in pravica do nadomestila za invalidnost. Enako kot dodatek za pomoč in postrežbo tudi nadomestilo za telesno okvaro in nadomestilo za invalidnost nista in ne moreta biti socialna transfera. Slepi in slabovidni Slovenije zato apelirajo na Vlado Republike Slovenije naj jih obravnava enakopravno z drugimi državljani in naj jih ne poskuša iztisniti iz sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Vlado Republike Slovenije pozivajo naj vzpostavi zaupanje v sistem invalidskega zavarovanja, vzpostavi naj humane medsebojne odnose in v ospredje družbe postavi človeške vire in potencialne.

Komisija je bila soglasna, da je potrebno modernizacijo pokojninske reforme izvajati razumno, postopno in na osnovi družbenega konsenza s tem, da se pridobljenih pravic zavarovancev ne zmanjšuje. To še zlasti velja za uveljavljene pravice invalidov iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, katerih del je bil brez ekonomske utemeljitve prenešen v okvir socialnih transferjev na področje socialne varnosti. Vlada Republike Slovenije naj vse napore usmeri v vzpostavitev ponovnega medsebojnega zaupanja vseh subjektov družbe. Poišče naj krivce za sedanje težke gospodarske in finančne razmere ter naj jih postavi pred odgovornost. Pokojninsko reformo naj ne pelje s ciljem, da bo všečna Evropi, temveč v cilju pravične družbene porazdelitve finančnih bremen. V času, ko brez družbenega konsenza sprejemamo nove zakone na področju dela in

socialnih zavarovanj, odpiramo in poglobljamo veliko nezaupanje in nezadovoljstvo med državljani, ki iščejo razrešitve problemov z nastopi na ulici. S to prakso pa bi se moralo prekiniti. Komisija zato poudarja, naj Vlada Republike Slovenije pokojninsko reformo izpelje po posameznih segmentih s tem, da temeljito prouči vsa odprta vprašanja in se do njih opredeli pred sprejemom Predloga zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v Državnem zboru Republike Slovenije.

Komisija je sprejela naslednje konkretne pripombe:

K 4. členu (značilnost pravic)

Doda se 5. odstavek, ki glasi:

"Pravica do nadomestil na podlagi invalidnosti se odmerja in izplačuje v neto zneskih, ki v Republiki Sloveniji niso obdavčeni".

Obrazložitev:

Velik problem, na katerega že leta opozarja ZDIS je davčni vidik, ki invalidom, ki prejemajo nadomestilo s strani ZPIZ neutemeljeno zmanjšuje pridobljeno pravico (od zneskov nadomestila ni odvedena akontacija dohodnine, tako kot od dohodka iz delovnega razmerja, zato se obdavčuje ob zaključku leta, lahko pa povzroči tudi padec v drugi obdavčitveni razred). Glede te problematike je bila pri MDDSZ oblikovana delovna skupina, ki naj bi oblikovala ustrezne rešitve, kar pa se doslej zaradi zastojev v delu te skupine, ni zgodilo. ZDIS se je obrnil neposredno na Ministrstvo za finance, ki je preko Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov podalo odgovor št. 421-138/2009 z dne 15. 10. 2009 z naslednjim pojasnilom: „V koalicijski razpravi o izhodiščih za pripravo predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini je bilo preučeno tudi vprašanje davčne obravnave dohodkov delovnih invalidov iz naslova nadomestila za invalidnost in delne invalidske pokojnine. Na koncu je bilo sprejeto stališče, da je problematika navedenih dohodkov delovnih invalidov celovito prouči v okviru projekta modernizacije pokojninskega sistema v Republiki Sloveniji, ki se nanaša tudi na modernizacijo invalidskega zavarovanja in s tem tudi sistema pravic delovnih invalidov.“ Navedeno pomeni, da je potrebno ta problem reševati v reformi invalidskega zavarovanja. Poseben je problem prejemnikov nadomestil pred 1. 1. 2003, ki se izplačujejo preko delodajalcev v primerih, ko delodajalec ne zagotavlja redno ali sploh plač delavcem – tedaj delavec – invalid zelo težko pride do pripadajočega nadomestila pri ZPIZ (po praksi ZPIZ z vsakomesečnim zahtevkom na ZPIZ, ki ga mora podpreti z vloženo tožbo zoper delodajalca). Zato bi moralo biti jasno navedeno, da so nadomestila za invalidnost izplačana v neto zneskih in niso obdavčena.

Predlagatelj: Zveza delovnih invalidov Slovenije

K 7. členu (pomen izrazov)

v povezavi s 26. členom, 401. in 402. členom

Za 12. točko se doda nova točka, ki glasi:

»Invalidnina: denarni prejemek, do katerega je zavarovanec upravičen v primeru telesne okvare;« . Ostale točke se preštevilčijo.

Beseda »invalidnine« se vnese tudi v 2. odstavek 26. člena, dodatno pa se v besedilo zakona vnese vsebina členov VIII. poglavja veljavnega ZPIZ-1.

Črtata se 401. in 402. člen.

Obrazložitev:

Predlog zakona je neobrazloženo in neutemeljeno izločil institut telesnih okvar in invalidnine. Glede na to, da so zneski invalidnin, ki pripadajo osebam s težjimi telesnimi okvarami, nizki, je nerazumno, da želi pripravljalec prizadeti ravno najbolj ogrožene in nemočne osebe. Telesna okvara je po sedanjem zakonu podana, če nastane pri zavarovancu izguba, bistvenejša poškodovanost ali znatnejša onesposobljenost posameznih organov ali delov telesa, kar otežuje aktivnost organizma in zahteva večje napore pri zadovoljevanju življenjskih potreb, ne glede na to, ali ta okvara povzroča invalidnost ali ne. Gre za najtežje invalide, ki so organsko prizadeti. Na osnovi ocenjene telesne okvare pridobijo invalidi status slepe osebe, status gluhe osebe, status paraplegika in tetraplegika, možnost prištete dobe za pridobitev in odmero pravic na podlagi osebnih okoliščin, Menimo, da bo tem osebam z izločitvijo telesnih okvar storjena nepopravljiva krivica in bodo na ta način grobo diskriminirani. Še posebej to iz razloga, ker nekateri invalidi sicer niso uživali pravic iz invalidskega zavarovanja, priznana pa jim je bila telesna okvara z invalidnino, kar vsebinsko predstavlja kompenzacijski vidik izenačevanja invalida z neinvalidi. Pravice na osnovi ocenjene telesne okvare so vpete v ostale zakonske in podzakonske akte, (npr. v Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, v Zakon o delovnih razmerjih, v Zakon o zdravstvenem varstvu in zavarovanju, Zakon o varnosti cestnega prometa, v ugodnosti davčne zakonodaje, ...). Glede na zastarelost Seznama telesnih okvar bi bilo potrebno kvečjemu sistem posodobiti in sicer tako na področju telesnih okvar kot poklicnih bolezni. Ta proces je s strani države že dalj časa v teku. Predlagatelj zakona doslej strokovni javnosti ni utemeljil, zakaj bi bilo potrebno institut telesne okvare izločiti.

Predlagatelj je s predlaganim zakonom ukinil institut telesne okvare. Ker je telesna okvara pogoj za pridobitev nekaterih pravic po drugih omenjenih zakonih, je predlagatelj ponudil rešitev v 412. členu prehodnih določb predloga zakona. Dosedanji uživalci invalidnine naj bi to uživali še nadalje v znesku, kot je veljaven na zadnji dan pred uveljavitvijo novega zakona. Glede drugih zakonov pa je zakonodajalec v 2. odstavku tega določila naložil izvedenskemu organu ZPIZ, da še nadalje podajajo mnenja o telesnih okvarah na podlagi obstoječega seznama telesnih okvar. Ker ni drugače določeno, to velja za ves prihodnji čas. Delo oziroma mnenje izvedenskega organa ZPIZ je podlaga za odločanje o posamezni pravici, ki jo določa zakon. V okviru dane rešitve pa to delo izvedenskega organa ne bo več služilo odmerjanju pravice iz invalidskega zavarovanja, kar je edinstven primer v zakonodajnega urejanja in v celoti nasprotuje nomotehničnim pravilom priprave predpisa ter konsistentnosti pravnega reda. Nepripravljenost celovitega vsebinskega urejanja telesne je očitna, saj je za upravljavca oblastnega mehanizma »lažje«, da institut brez obrazložitve izbriše.

Predlagatelj: Zveza delovnih invalidov Slovenije

K 27. členu (pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine)

5. odstavek 27. člena se spremeni tako, da se zahtevana pokojninska doba za moške spremeni iz predlaganih 43 na 42 let, za ženske pa iz predlaganih 41 na 40 let. Spremenjeni odstavek se glasi:

»(5) Pravico do starostne pokojnine pridobi tudi zavarovanec, ki je brez dokupljene dobe dopolnil 60 let starosti in 42 let pokojninske dobe, in zavarovanka, ki je brez dokupljene dobe dopolnila 58 let starosti in 40 let pokojninske dobe.«

Smiselno se spremeni tudi 6. odstavek 27. člena tako, da se spremenjeni odstavek glasi:

»(6) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka pridobita zavarovanec v prehodnem obdobju od leta 2011 do leta 2014, zavarovanka pa v prehodnem obdobju od leta 2011 do leta 2016, pravico do starostne pokojnine, če v posameznem koledarskem letu brez dokupljene dobe izpolnujeta naslednje pogoje starosti in dopolnjene pokojninske dobe:

Leto	Moški				Ženska			
	Starost		Pokojninska doba		Starost		Pokojninska doba	
	Leta	Meseci	Leta	Meseci	Leta	Meseci	Leta	Meseci

2011	58	0	40	0	55	0	37	6
2012	58	6	40	6	55	6	37	9
2013	59	0	41	0	56	0	38	0
2014	59	6	41	6	56	6	38	6
2015					57	0	39	0
2016					57	6	39	6

Obrazložitev:

Upoštevajoč zdajšnjo zakonsko ureditev, po kateri se lahko moški upokoji brez odbitkov (t.i. malusov) pri starosti 58 let v kolikor ima dopoljenih 40 let delovne dobe menimo, da bi bila dodatna zaostritev v obsegu dveh let višje starosti in dveh let daljše pokojninske dobe popolnoma dovolj za doseg ciljev pokojninske reforme, saj kaže ob tem izpostaviti tudi večjo vlogo bonusov za daljše ostajanje v zavarovanju ter večjih davčnih olajšav za zaposlovanje starejših.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije

K 30. členu (pokojninska osnova)

V 2. odstavku 30. člena beseda »zaporednih« črta tako, da se spremenjeni 2. odstavek tega člena glasi:

»(2) Za izračun pokojninske osnove se upoštevajo osnove iz prejšnjega odstavka, zmanjšane za davke in prispevke, ki se plačujejo od plače po povprečni stopnji v Republiki Sloveniji, iz katerihkoli 28 let od 1. januarja 1970 naprej, ki so za zavarovanca najugodnejša. Povprečno stopnjo davkov in prispevkov iz prejšnjega stavka določi in objavi minister, pristojen za finance.«

Obrazložitev:

Dvig obračunskega obdobja iz zdajšnjih 18 na 28 let zagotovo predstavlja do neke mere realizacijo načela, da je pokojnina čim bolj odraz dejansko plačanih prispevkov, po drugi strani pa takšno podaljšanje obračunskega obdobja zagotovo znižuje pokojnine, zato menimo, da bi bilo 28 najugodnejših let zavarovanja ustrezna in pravična podlaga za izračun pokojninske osnove, posledično pa seveda tudi za odmero pokojnine.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije

K 40. členu (delna pokojnina)

V 1. odstavku 40. člena se številka »4« zamenja s številko »2« tako, da se spremenjeni 1. odstavek tega člena glasi:

»(1) Zavarovanec iz 14., 15., 16. oziroma 17. člena tega zakona, ki je izpolnil pogoje za pridobitev pravice do predčasne ali starostne pokojnine, lahko pridobi pravico do delne pokojnine, če ostane v obveznem zavarovanju v obsegu, ki ustreza sorazmernemu delu polnega delovnega časa, vendar najmanj 2 ure dnevno.«

Obrazložitev:

Minimum zahtevane vključitve v obvezno zavarovanje v obsegu najmanj 4 ure na dan je določen previsoko, saj je nenazadnje tudi predlog Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve v letu 2007 predvideval bistveno bolj fleksibilne možnosti delne upokojitve in kot minimum obveznega zavarovanja določal 2 uri. Zaradi predlagane ureditve utegne priti v praksi do problemov, saj Zakon o delovnih razmerjih dopušča tudi krajše zaposlitve kot 4 ure na dan. Glede na navedeno predlagamo, da se zakonsko omogoči tudi takšna kombinacija delne upokojitve po kateri bo zavarovanec 2 uri dnevno (1/4 polnega delovnega časa) vključen v obvezno zavarovanje, za preostali del v obsegu 6 ur dnevno (3/4 polnega delovnega časa) pa bo uveljavil pokojnino.

Uvedba fleksibilne možnosti delne upokojitve, kot jo predlagamo, bo omogočila postopni prehod iz zaposlitve v upokojitev. S takšno spremembo ureditve delne pokojnine bi zagotovili širše možnosti za fleksibilnejšo postopno upokojitev in ohranjanje čim večje aktivnosti in zaposlenosti starejših oseb ter odlaganje »polne« upokojitve. Starejši delavci, ki so sicer že izpolnili pogoje za upokojitev, vendar si želijo še vedno delati s skrajšanim delovnim časom, delodajalci jih pa še vedno potrebujejo, bi imeli tako možnost bolj poljubno izbirati delovni čas, medtem ko so po dosedanji ureditvi lahko izbrali le polovični delovni čas, kar naj bi bilo možno tudi po predlogu ZPIZ-2.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije

K 66. členu (poškodba pri delu)

2. alineja 1. odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"-poškodba, povzročena na način iz prejšnje alineje, ki jo utrpi zavarovanec na službeni poti."

Obrazložitev:

Po 2. alineji prvega odstavka 66. člena predloga ZPIZ-2 se za poškodbo pri delu šteje tudi poškodba, ki jo utrpi zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj.

Na opredelitev poškodbe pri delu po ZPIZ se sklicuje tudi Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, kar pomeni, da se tudi po predpisih, ki urejajo zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje poškodba, ki jo utrpi zavarovanec na poti od doma do delovnega mesta ali nazaj, šteje za poškodbo pri delu in so zaradi tega tudi stroški nadomestil plač za čas odsotnosti delavca z dela zaradi tako nastale poškodbe neupravičeno višji.

Poškodba, ki jo utrpi zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, se tudi po predlogu novele Zakona o varnosti in zdravju pri delu ne šteje med nezgode pri delu. Definicija nezgode pri delu je po predlogu novele ZVZD povzeta po metodologiji ESAW (European Statistics of Accidents at Work), po kateri je nezgoda pri delu opredeljena kot nepredviden oz. nepričakovan dogodek na delovnem mestu ali v delovnem okolju, ki se zgodi v času opravljanja dela ali izvira iz dela in ki povzroči poškodbo delavca.

Predlagamo, da se iz opredelitve poškodbe pri delu črta poškodba, ki jo utrpi zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, saj ta ne sodi med poškodbe, nastale pri delu. Med poškodbe pri delu lahko štejemo tiste poškodbe, ki nastanejo na delovnem mestu ali v delovnem okolju in se zgodijo v času opravljanja dela, ne pa tudi tiste poškodbe, ki nastanejo pred oz. po koncu opravljanja dela.

Predlagatelj: Interesna skupina delodajalcev

K 85. členu (pravica do nadomestila za invalidnost in odmera nadomestila)

V 2. in 3. odstavku se besedilo »% invalidske pokojnine, ki bi mu pripadala ob nastanku invalidnosti« nadomesti z besedilom »% od pokojninske osnove na dan nastanka invalidnosti«.

V 2. alineji 3. odstavka se »60 %« nadomesti z »80 %«

Obrazložitev:

Kot je razvidno iz analize Dohodkovni položaj invalidov, ki ga je v aprilu 2009 izdelal Inštitut za ekonomska raziskovanja, je dohodkovni položaj invalidov zelo slab. Predvsem se je ta problem akutno odražal v položaju invalidov prejemnikov nadomestil za invalidnost po letu 2003. Ob uveljavitvi ZPIZ-1 glede nadomestil se je položaj invalidov rapidno poslabšal, temu problemu pa ni bila posvečena v vseh teh letih nobena pozornost. Danes so tako prejemniki najnižjih dajatev brezposelni invalidi, ki so že prenehali prejemati nadomestilo za čas brezposelnosti. Z novo ureditvijo so se v letu 2003 ustvarile tudi velike razlike med invalidi s primerljivimi lastnostmi in statusom, kar ustvarja veliko neenakost med invalidi, kar vsekakor ne predstavlja stimulativenega in

pozornega urejanja položaja občutljive družbene skupine. S sprejemom podanega predloga k 88. členu bi se vsaj delno omilile posledice, ki jih je povzročil ZPIZ-1. Nadalje tudi ni razloga, da ne bi bili izenačeni invalidi iz druge alineje 2. in 3. odstavka tega člena – enotno z odmerjenim 80% nadomestilom.

Predlagatelj: Zveza delovnih invalidov Slovenije

K 86. členu (pravica do delnega nadomestila in odmera delnega nadomestila)

Besedilo 2. odstavka se spremeni tako, da glasi:

»Delno nadomestilo je enako razliki med plačo, ki jo prejema zavarovanec s preostalo delovno zmožnostjo za krajši delovni čas od polnega, in plačo, ki bi jo dobival, če bi opravljal isto delo s polnim delovnim časom.«

4. odstavek se črta.

Obrazložitev:

osnova za odmero denarnega zneska, če zavarovanec dela krajši delovni čas, naj bo plača, kot jo je prejemal doslej v polnem delovnem času. Z režimom veljavnega ZPIZ-1 so zelo prizadeti predvsem mlajši zavarovanci, ustvarile pa so se velike razlike me invalidi pred režimom zakona 2003 in po tem. Predlagana rešitev bi predstavljala izenačitev invalidov in izboljšanje njihovega materialnega položaja. Ob taki ureditvi ni potreben poseben režim nadomestil iz 3., 4. in 5. odstavka predloga zakona, saj se tem lahko odmeri tako kot ostalim po 88. členu.

Predlagatelj: Zveza delovnih invalidov Slovenije

K 116. členu (ponovni vstop v zavarovanje)

Doda se nov 7. odstavek 116. člena, ki se glasi:

»(7) Uživalcu pokojnine, ki prične ali nadaljuje z dejavnostjo domače obrti, se na njegovo željo pokojnina izplačuje, ta čas pa se mu ne upošteva za odstotno povečanje že uveljavljene pokojnine oziroma za novo odmero pokojnine.«

Obrazložitev:

Dejavnost domače obrti (DUO) je tako zelo pomembna z vidika ohranjanja nacionalne identitete, da uveljavitev pokojnine ne bi smeli pogojevati s predhodnim zapiranjem takšne dejavnosti. V ZPIZ-2 naj se uzakoni rešitev, ki bo omogočala nadaljevanje dejavnosti DUO tudi po upokojitvi, podobno kot je to bilo urejeno do leta 1998. S tem, ko bi starejši rokodelski mojstri lahko legalno opravljali svojo dejavnost tudi po upokojitvi, bi jim bila omogočena možnost kvalitetnega prenosa znanj na mlajše generacije.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije

K 131. členu (čas zunaj delovnega razmerja, ki se šteje v zavarovalno dobo):

V 1. odstavku 131. člena se doda nova 5. alineja, ki se glasi:

- »dejanskega služenja vojaškega roka«

Predlagano besedilo 131. člena se tako v celoti glasi:

»V zavarovalno dobo šteje tudi čas:

- poklicne rehabilitacije zavarovanca s preostalo delovno zmožnostjo;
- poklicne rehabilitacije vojaškega invalida, slepega, gluhega in naglušnega, obolelega za distrofijo in sorodnimi mišičnimi in nevromišičnimi boleznimi, paraplegijo, cerebralno in otroško paralizo ter

multiplo sklerozo, ekstrapiramidnimi obolenji ali civilnega invalida vojne, ne glede na to, ali je bil pred tem zavarovan;

- zadržanosti od dela zaradi začasne nezmožnosti za delo ali starševskega dopusta po prenehanju delovnega razmerja ali drugega razmerja, ki je bilo podlaga za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, če je zavarovanec v tem času prejemal nadomestilo plače;

- ko je duhovnik, redovnik, redovnica ali oseba v drugi verski skupnosti poklicno opravljala versko službo na območju Republike Slovenije in ji ni bilo omogočeno plačevati prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje pred 1. januarjem 1983, pri čemer njeno delo tudi na drugi podlagi ni bilo šteto v pokojninsko dobo;

- dejanskega služenja vojaškega roka.«

Obrazložitev:

Posamezniki, ki so služili vojaški rok, bodisi v prejšnji skupni državi Jugoslaviji, bodisi v samostojni državi Republiki Sloveniji, so to svojo dolžnost izpolnjevali na zakonski in ne na prostovoljni podlagi, zato tega obdobja nikakor ne gre enačiti s študijem. Zato je potrebno, z vidika načela enakopravnosti in zagotavljanja enakih možnosti do upokojitve v primerjavi z generacijo, ki vojaškega roka ni bila več dolžna služiti, ta obdobja všteti v pokojninsko dobo kljub temu, da prispevki niso bili plačani.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije

K 144. členu (osnove za osebe v delovnem razmerju)

Prvi amandma:

V 1. odstavku 144. člena se nadomesti besedno zvezo »vključno z bonitetami ter povračili stroškov v zvezi z delom, izplačanimi v denarju, bonih ali v naravi.« z naslednjo besedno zvezo »izplačanimi v denarju, bonih ali v naravi, razen povračil stroškov v zvezi z delom.«.

V 3. odstavku 144. člena se za prvo alinejo in pred besedo »zneska« doda naslednjo besedno zvezo »le od razlike«.

V 4. odstavku 144. člena se besedno zvezo »60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.« nadomesti z naslednjo besedno zvezo »povprečne letne zakonsko določene minimalne plače«.

Predlagano besedilo 144. člena se glasi:

»(1) Osnova za plačilo prispevkov za zavarovance iz 14. člena tega zakona je plača oziroma nadomestilo plače ter vsi drugi prejemki iz delovnega razmerja, izplačanimi v denarju, bonih ali v naravi vključno z bonitetami, razen povračili stroškov v zvezi z delom.

(2) Za zavarovance iz tretjega odstavka 14. člena tega zakona se za plačo iz prejšnjega odstavka šteje plača, ki bi bila prejeta za enako delo v Republiki Sloveniji.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se prispevki plačujejo od:

- le od razlike zneska jubilejne nagrade, odpravnine ob upokojitvi, solidarnostne pomoči, povračil stroškov, zneska bonitet in zneska odpravnine zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, plačuje dohodnina;

- zneska premije dodatnega zavarovanja, ki jo plačuje delodajalec v korist delavca v skladu z 240. členom tega zakona, in od katerega se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, plačuje dohodnina in

- zneska regresa za letni dopust, ki presega 70 % povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji za predpretekli mesec; če se regres izplača v dveh ali več delih, se ob izplačilu naslednjega oziroma zadnjega dela regresa ugotovi celotna višina regresa in izvrši obračun prispevkov od posameznih delov regresa za letni dopust.

(4) Najnižja osnova za obračun prispevkov od plače in nadomestila plače je znesek povprečne letne zakonsko določene minimalne plače.«

Obrazložitev:

Iz osnove, ki je določena kot plača, se izloči povračilo stroškov v zvezi z delom. Plačilo stroškov v zvezi z delom ni plačilo za opravljeno delo, ki bi bilo določeno s pogodbo o zaposlitvi. Povračila stroškov so tisti stroški, ki nastanejo zaposlenemu na službeni poti. Prav tako mora zaposleni delavec v določenih primerih iz svoje plače sam kriti stroške, ki so potrebni za poslovno dejavnost podjetja, delodajalec pa mu nastale potne stroške naknadno povrne. V zavarovano osnovo se ne vključi povračil za regresirano prehrano in prevoz na delo. Zaradi naslutenih razsežnosti uvrstitve povračil stroškov v zavarovalno osnovo, se le-ti ne smejo šteti kot zavarovalna osnova. Prepričani smo, da slovensko gospodarstvo in tudi javni sektor oziroma slovenski proračun takih obremenitev ne bi vzdržal. Zakonodajalec ni izdelal finančne analize predloga zakona, ki bi za osnovo za plačilo prispevkov štelo tudi povračila stroškov v zvezi z delom. Povračila stroškov nikakor ne morejo biti predmet zavarovalne osnove, od katerih bi se obračunali prispevki.

Nasprotujemo določbi, ki določa, da naj bi bila najnižja zavarovalna osnova iz delovnega razmerja 60 % povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji. Razlogi so podobni kot uvrstitve povračil stroškov v zvezi z delom v zavarovalno osnovo iz naslova plače. Minimalne plače so že regulirane z zakonom o minimalni plači. Blagajna Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije se že dodatno polni na račun večje zakonske minimalne plače, ki se je povečala s 1. Marcem 2010 iz 597,00 EUR na 734,00 EUR. Zato se z ZPIZ-2 ne sme dodatno širiti zavarovalne osnove glede na zakonsko določeno minimalno plačo.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije

Drugi amandma:

I. V prvem odstavku se na koncu prvega stavka pika nadomesti z vejico in doda naslednje besedilo:

"razen odpravnine, izplačane na podlagi 109. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02 in 103/07)."

II. V 1. alineji tretjega odstavka se za besedo "bonitet" črta besedilo: "in zneska odpravnine zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi"

Obrazložitev:

V 1. alineji tretjega odstavka 144. člena predloga ZPIZ-2 je določeno, da se prispevki plačajo tudi od odpravnin, izplačanih zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi, če so izplačane v višjem znesku, kot je določen neobdavčen znesek odpravnine z Zakonom o dohodnini. Navedena določba pomeni, da se bodo po novem prispevki plačevali tudi od vseh odpravnin, izplačanih zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov, če bodo le-te izplačane v višjem znesku, kot je določen minimum za posameznega delavca v 109. členu ZDR.

Ob odpovedi pogodbe o zaposlitvi je znesek odpravnine, ki se izplača delavcu, prejemek, ki mu omogoči lažje preživetje, ko ostane brez zaposlitve in s tem brez plače. V primeru, ko se delodajalec in delavec dogovorita za višje izplačilo odpravnine, kot je zakonsko določen minimum za posameznega delavca po 109. členu Zakona o delovnih razmerjih, se bi po sedaj predlagani določbi 144. člena od izplačanega zneska odpravnine, ki bi presegal neobdavčen del, plačevali prispevki za socialno varnost, kar pomeni, da bi tudi delavec prejel manjši znesek odpravnine. Predlagamo, da se od odpravnin, izplačanih zaradi odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razloga nesposobnosti, prispevki za socialno varnost še naprej ne plačujejo in se s tem omogoči, da delavci prejmejo višje neto odpravnine.

III. Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"Najnižja osnova za obračun prispevkov od plače in nadomestila plače je znesek minimalne plače."

Obrazložitev:

V četrtem odstavku 144. člena predloga ZPIZ-2 je kot nova najnižja osnova za plačilo prispevkov od plače in nadomestila plače določen znesek 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec.

Minimalna plača je po Zakonu o minimalni plači najnižja možna plača za opravljeno delo v polnem delovnem času in mora biti kot taka tudi najnižja osnova za plačilo prispevkov za socialno varnost. Z dodatno obveznostjo delodajalca za plačilo prispevkov od razlike med izplačano plačo in nadomestilom plače in zneskom 60% povprečne letne plače v RS, preračunane na mesec, se za delodajalca uvajajo prispevki na del vrednosti, ki ni bil ustvarjen na trgu in je le administrativna kategorija. Zagotavljanje pokojnine, odmerjene od zneska najnižje pokojninske osnove ne more iti v breme delodajalca, ampak se razlika med izračunano pokojninsko osnovo posameznega zavarovanca in zakonsko določeno najnižjo pokojninsko osnove lahko pokriva le po načelu vzajemnosti in solidarnosti.

Predlagatelj: Interesna skupina delodajalcev

K 145. členu (osnove za samozaposlene, družbenike in kmete)

Besedilo 145. člena se v celoti zamenja z novim besedilom, ki se glasi:

»(1) Osnova za plačilo prispevkov za zavarovance iz 15., 16. in 17. tega zakona je zavarovalna osnova.

(2) Zavarovalna osnova za zavarovance iz prejšnjega odstavka, se določi glede na doseženi dobiček zavarovanca, v katerem niso upoštevani obračunani prispevki za obvezno zavarovanje ter znižanje in povečanje davčne osnove (v nadaljnjem besedilu: dobiček), skladno z zakonom, ki ureja dohodnino, in sicer:

- če dosežen dobiček ne preseže minimalne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, najmanj v višini minimalne plače;
- če je dobiček nad zneskom minimalne letne plače in do povprečne letne plače, najmanj v višini 60 % zneska za izračun zavarovalne osnove;
- če je dobiček nad eno in do enoinpolkratne povprečne letne plače, najmanj v višini 90 % zneska za izračun zavarovalne osnove;
- če je dobiček nad enoinpolkratno in do dvakratne povprečne letne plače, najmanj v višini 120 % zneska za izračun zavarovalne osnove;
- če je dobiček nad dvakratno in do dvainpolkratne povprečne letne plače, najmanj v višini 150 % zneska za izračun zavarovalne osnove;
- če je dobiček nad dvainpolkratno in do trikratne povprečne letne plače, najmanj v višini 180 % zneska za izračun zavarovalne osnove;
- če je dobiček nad trikratno in do triinpolkratne povprečne letne plače, najmanj v višini 210 % zneska za izračun zavarovalne osnove;
- če je dobiček nad triinpolkratno povprečno letno plačo, najmanj v višini 240 % zneska za izračun zavarovalne osnove.

(3) Znesek za izračun zavarovalne osnove iz prejšnjega odstavka za obdobje od 1. februarja tekočega leta do 31. januarja naslednjega leta je v posameznem mesecu enak povprečni mesečni bruto plači za preteklo leto.

(4) Uvrstitev v zavarovalno osnovo se za zavarovance iz tega člena določi na podlagi zadnjega obračuna akontacije dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti oziroma zadnje odločbe o odmeri dohodnine oziroma podatka o znesku obveznih prispevkov za obvezno zavarovanje, plačanih s strani države, oziroma obvestila o višini katastrskega dohodka za napoved za odmero dohodnine in glede na podatke o minimalni in povprečni plači za leto, na katero se nanaša akontacija dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti.

(5) Prispevki se plačujejo od osnov, ki veljajo v tekočem obdobju.

- (6) Zavarovanci iz tega člena se ob vstopu v zavarovanje zavarujejo najmanj od zneska osnove iz prve alineje drugega odstavka tega člena.
- (7) Najnižja osnova za zavarovance iz 16. člena, je osnova iz druge alineje drugega odstavka tega člena.
- (8) Če zavarovanec oceni, da zavarovalna osnova ne ustreza pričakovanemu poslovnemu izidu v tekočem letu in mu Davčna uprava Republike Slovenije z odločbo zniža predhodno akontacijo dohodnine od dohodka, doseženega z opravljanjem dejavnosti, lahko zahteva znižanje zavarovalne osnove od meseca, ko postane ta odločba dokončna, vendar največ do zneska iz druge alineje prvega odstavka tega člena. O zahtevi odloči zavod.
- (9) Znižana zavarovalna osnova velja, dokler se zavarovanec v skladu s prvim odstavkom tega člena ne razvrsti v zavarovalno osnovo na novo ali dokler se sam ne odloči za zvišanje zavarovalne osnove.
- (10) Zavarovanec se lahko zavaruje tudi od zavarovalne osnove, ki presega znesek zavarovalne osnove, v katero je uvrščen skladno s prvim odstavkom tega člena, vendar največ od zneska v višini 2,4 povprečne plače za predzadnji mesec pred mesecem, v katerem se določi zavarovalna osnova.
- (11) Podrobnejše določbe o načinu in postopku za razvrščanje v zavarovalne osnove določi minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom, pristojnim za delo.«

Obrazložitev:

Nesprejemljiva je kakršnakoli dodatna obremenitev gospodarskih subjektov, ki prihodke pridobivajo na trgu. V Sloveniji je navzočih vedno več podjetij iz EU z napotnimi delavci, katerih prispevki za socialno varnost so znatno nižji od slovenskih delavcev in samozaposlenih. Sedaj se v Sloveniji že opravljajo storitve čiščenja z bolgarskimi delavci, ker so domači samozaposleni, ki opravljajo isto storitev predragi. Povečevanje stroškov za prispevke bi v večini primerov pomenilo dodatno poslabšanje konkurenčnosti samozaposlenih. Z marcem leta 2010 se je povečala zakonska minimalna plača iz 597,43 EUR na 734,15 EUR (povečanje 22,80 %), iz tega razloga se je tudi samozaposlenim povečala najnižja zavarovalna osnova. Zato nasprotujemo predlogu ZPIZ-2, ki dodatno širi zavarovalno osnovo samozaposlenim na 60 % povprečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji. Če vzamemo za primer povprečno plačo v Republiki Sloveniji za julij 2010, ki je bila 1480,69 EUR, bi bila najnižja zavarovalna osnova samozaposlenega kar 888,00 EUR. Kljub temu, da predlog ZPIZ-2 predvideva prehodne določbe, bi se konkurenčnost samozaposlenih drastično zmanjševala. V začetku leta 2010 so bili vsi prispevki za socialno varnost 228,00 EUR, od marca 2010 naprej znašajo 280,00 EUR, v letu 2017 pa bi bili že 339,36 EUR, kar pomeni 46 % od danes določene zakonske minimalne plače 734,00 EUR.

Nasprotujemo predlogu ZPIZ-2, ki določa, da bi se v zavarovalno osnovo za družbenika štel dobiček, ki vključuje vse prejemke, prejete za opravljanje poslovodne funkcije, dividende in drugi dohodki, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, štejejo za druge dohodke, dosežene na podlagi lastniškega deleža. Menimo, da tudi družbenik ne sme biti dodatno obremenjen s prispevki, zato predlagamo, da bi bila njegova zavarovalna osnova še naprej 60 % povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji. To ustreza najnižji pokojninski osnovi, kot jo določa veljavni ZPIZ-1 in ne 90 % povprečne plače v Republiki Sloveniji, kot določa predlog ZPIZ-2.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije

K 152. členu (zavezanci za plačilo prispevkov zavarovanca)

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"Če se prispevki plačujejo od zneska minimalne plače, je za zavarovance iz 14. člena tega zakona ne glede na 1. alinejo prejšnjega odstavka zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zavarovanec za del prispevka, ki odpade na plačo ali nadomestilo plače, in delodajalec za del prispevka, ki odpade na razliko med zneskom minimalne plače in zneskom plače ali nadomestila plače delavca."

Obrazložitev:

V drugem odstavku je določeno, da, če se prispevki plačujejo od zneska 60 % zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, je za zavarovance iz 14. člena tega zakona ne glede na 1. alinejo prejšnjega odstavka zavezanec za plačilo prispevka zavarovanca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zavarovanec, za del prispevka, ki odpade na plačo ali nadomestilo plače, in delodajalec za del prispevka, ki odpade na razliko med zneskom 60 % povprečne plače in plače ali nadomestila plače delavca.

Če bo kot najnižja osnova za plačilo prispevkov določena minimalna plača, se tudi besedilo drugega odstavka 152. člena ustrezno spremeni.

Predlagatelj: Interesna skupina delodajalcev

K 155. členu (zavezanec za plačilo prispevka za zaposlene invalide)

Prvi amandma:

Za četrtim odstavkom se doda nov, peti odstavek, ki se glasi:

"Republika Slovenija je zavezana za plačilo prispevkov za vse zaposlene delavce v invalidskih podjetjih, če le-ta zaposlujejo vsaj 50 % invalidov."

Obrazložitev:

Predlagana rešitev razlikuje med invalidskimi podjetji in zaposlitvenimi centri glede oprostitve plačila prispevkov, ki so bili doslej vsem dovoljeni. Ker zadevna uredba EU govori samo o invalidih, ne pa o različnih kategorijah invalidov, je upravičeno, da se vsem omogoči dostop do teh odstopljenih sredstev, seveda pod ustreznimi pogoji. Iz sedanje dikcije 155.člena izhaja, da so zaposlitveni centri in invalidska podjetja, ki zaposlujejo invalide z težjo oviranostjo zaradi njihove invalidnosti, deležna večjih olajšav kot invalidska podjetja, ki zaposlujejo v pretežni meri delovne invalide II. in III. kategorije. Zaposlovanje vsaj 50 % invalidov in na to vezane olajšave za vse zaposlene se nam zdi zadosten pogoj, saj je za pridobitev statusa invalidskega podjetja v Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov kriterij 40% zaposlenost invalidov. Naša rešitev predvideva vsaj 50% zaposlenost invalidov, kar je po določenih evropske direktive že prag zaščitene zaposlitve in pomeni pogoj, ki ga bodo morala invalidska podjetja doseči, saj bi sicer v primeru manj kot 50% zaposlenosti invalidov imela oprostitev samo za zaposlene invalide.

Poleg tega je z Predlogom o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov močno skržena opredelitev zakonsko dovoljene porabe državnih pomoči, kar bo še dodatno ogrozilo položaj invalidskih podjetij, ki bodo neporabljena sredstva morala vračati.

Po sklepu Ekonomsko-socialnega sveta, ki je na seji 1. septembra 2010 obravnaval Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov oz. predlog njegovih sprememb, se je sestala delovna skupina s posebno nalogo, da poenoti stališča socialnih partnerjev z zvezi s predlaganim 61.a členom tega zakona. Delovna skupina je bila mnenja, da ta vsebina sodi v besedilo ZPIZ-2. Skladno z enotnim mnenjem delovne skupine in Ekonomsko-socialnega sveta naj torej to materijo namesto Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov ureja ZPIZ-2. Zaradi tega je potrebno ustrezno dopolniti 155. člen predloga zakona z besedilom, kot je predlagano.

Predlagatelj: Zavod invalidskih podjetij Slovenije, Zveza delovnih invalidov Slovenije, Interesna skupina delodajalcev, Gospodarska zbornica Slovenije, Trgovinska zbornica Slovenije

K 156. členu (zavezanci za plačilo prispevkov delodajalcev za starejše delavce)

Prvi amandma:

Besedna zveza »delodajalcev v višini 30 %« se nadomesti z novo besedno zvezo »delodajalcev v višini 50 %«, prav tako se nadomesti besedna zveza »in v višini 50 %« z novo besedno zvezo »in v višini 80 %«.

Predlagano besedilo 156. člena se glasi:

»Republika Slovenija je ne glede na prvo alinejo prvega odstavka 153. člena tega zakona v skladu s posebnim zakonom iz 160. člena tega zakona zavezanec za plačilo prispevkov delodajalcev v višini 50 % za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena tega zakona, ki so dopolnili 60 let starosti, in v višini 80 % za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena tega zakona, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po drugem odstavku 29. člena tega zakona.«

Obrazložitev:

ZPIZ-2 mora zagotoviti finančne spodbude pri zaposlitvah starejših delavcev. Predlagamo, da za vsakega zaposlenega, ki ostane v delovnem razmerju, po izpolnitvi predčasnih pogojev za upokojeitev, plača delodajalec le polovico sedanje višine prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Po izpolnitvi polne upokojitvene starosti pa naj bi delodajalec plačal le 20 % zneska prispevka. S tem bi močno vplivali na kasnejše upokojevanje in na ta način bi se močno zmanjšala izplačila iz pokojninske blagajne.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije

Drugi amandma:

156. člen se spremeni tako, da se glasi:

"Republika Slovenije je ne glede na 1. alinejo prvega odstavka 153. člena tega zakona v skladu s posebnim zakonom iz 160. člena tega zakona v prehodnem obdobju od leta 2011 do leta 2026, zavezanec za plačilo prispevkov delodajalcev v višini 50%, od leta 2026 naprej pa v višini 100%, za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena tega zakona, ki so dopolnili 60 let starosti."

Obrazložitev:

V 156. členu predloga ZPIZ-2 je določeno, da je Republika Slovenije ne glede na 1. alinejo prvega odstavka 153. člena tega zakona v skladu s posebnim zakonom iz 160. člena tega zakona zavezanec za plačilo prispevkov delodajalcev v višini 30 % za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena tega zakona, ki so dopolnili 60 let starosti, in v višini 50 % za zavarovance iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 14. člena tega zakona, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po drugem odstavku 29. člena tega zakona.

Obračun prispevkov bo zaradi določbe, da plačuje delodajalec nižji prispevek za tiste zavarovance, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine po drugem odstavku 29. člena tega zakona, zaradi različno določenih starostnih mej za pridobitev pravice do predčasne pokojnine, izredno zapleten.

Na predlagani način bi bil obračun prispevkov za delodajalca precej bolj enostaven, kot je po sedaj predlaganem besedilu 156. Člena. Oprostitev plačila prispevka delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v višini 50% za delavce, ki so dopolnili 60 let, v prehodnem obdobju od leta 2011 do leta 2026 in oprostitve plačila prispevka v višini 100% po letu 2026, bo pomenila za delodajalce večjo spodbudo za zaposlovanje starejših delavcev, poleg tega pa bodo lahko na

račun oproščenih prispevkov in s tem zmanjšanja stroškov dela starejših delavcev, ta sredstva namenili za prilagajanje delovnih mest in delovnih pogojev starejših delavcev.

Predlagatelj: Interesna skupina delodajalcev

K 158. členu (pobiranje prispevkov)

V 3. odstavku 158. člena se za besedno zvezo »odpisujejo« »vejica« nadomesti s »piko«, nadaljnje besedilo »ne odlagajo niti ne plačujejo v obrokih« pa se črta, tako da se spremenjen 3. odstavek glasi:

»(3) Ne glede na prejšnji odstavek se prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ne odpisujejo.«

Obrazložitev:

Predlog ZPIZ-2 ne predvideva več možnosti odpisa, delnega odpisa, odloga ter obročnega odplačevanja prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. OZS sicer ne podpira neplačevanja prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in kakršnekoli morebitne zlorabe ostro obsoja. Vendar nas glede na dejstvo, da smo še vedno v globoki finančni in gospodarski krizi izredno preseneča vztrajanje vlade RS pri takojšnjem plačilu prispevkov. Za marsikateri gospodarski subjekt bo takšno nerazumno vztrajanje lahko pomenilo tudi stečaj podjetja. Menimo, da bi morala zakonodaja v izrednih primerih kljub vsem pomislekom vseeno ponovno omogočati vsaj odlog in obročno odplačevanje navedenih prispevkov (podrejena varianta le za prispevke delodajalca), z obračunanimi zakonitimi zamudnimi obrestmi.

Tudi odloženo plačilo in plačilo na obroke lahko predstavlja ustrezen izpolnitev zakonskih obveznosti, zato posledično tudi delavci ne bodo oškodovani pri upoštevanju zavarovalne dobe, za katero po predlogu zakona štejejo le obdobja zavarovanja, če so bili za ta obdobja predpisani prispevki tudi dejansko plačani.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije

K 185. členu (svet zavoda)

Besedilo se spremeni tako, da glasi:

»Zavod upravlja svet zavoda, ki ga sestavlja 15 članov, od tega:

- 4 člane imenujejo sindikalne zveze oziroma konfederacije, reprezentativne za območje države;
- 1 člana imenuje reprezentativna invalidska organizacija za delovne invalide;
- 3 člane imenujejo delodajalska združenja na ravni države;
- 3 člane imenuje Vlada Republike Slovenije;
- 3 člane imenujejo zveze oziroma organizacije upokojencev na ravni države;
- 1 člana izvolijo delavci zavoda.«

Obrazložitev:

Ker se del zakona, ki določa pravice iz invalidskega zavarovanja nanaša na delovne invalide, je nujno, da enega predstavnika ločeno imenuje reprezentativna organizacija delovnih invalidov, ki bo edino tako lahko zastopala interese invalidov.

Predlagatelj: Zveza delovnih invalidov Slovenije-

K 408. členu (obveznosti državnega proračuna)

Predlagamo, da se doda nov 2. odstavek 408. člena, ki se glasi:

»Obveznost Republike Slovenije iz tretje alineje prejšnjega odstavka se z zakonom določi pred preoblikovanjem sklada obrtnikov po določilih 426. člena tega zakona.«

Obrazložitev:

Menimo, da bi Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve (MDDSZ) moralo problem financiranja Sklada za obrtnike in podjetnike (SOP) razrešiti pred preoblikovanjem SOP. Dikcija tretje alineje predlaganega 408. člena ZPIZ-2 je sporna, zato je potrebno način financiranja določno urediti. Komentar k 408. členu ZPIZ-2 neupravičeno odлага ureditev financiranja na čas po preoblikovanju SOP. Vprašanje pomeni veliko dilemo in tveganje za SOP v okviru preoblikovanja, zlasti v tisti fazi preoblikovanja, ko ZPIZ-2 zahteva pridobitev predhodnega mnenja pooblaščenega aktuarja in predhodnega dovoljenja Agencije za zavarovalni nadzor (AZN). Zaradi preveč ohlapnega predpisa bo namreč lahko aktuar ali AZN zahteval, da SOP zagotavlja večje finančno pokritje iz lastnih virov, kot ga je, glede na tretjo alinejo predlaganega 408. člena ZPIZ-2 dolžan zagotavljati.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije, Sklad obrtnikov Slovenije
K 425. členu (sklad obrtnikov)

Predlagamo, da se 425. člen spremeni tako, da se glasi:

- »(1) Sklad obrtnikov ustanovljen skladno z določbami 382. člena ZPIZ-1 se preoblikuje v družbo za vzajemno zavarovanje, skladno z določbami zakona, ki ureja zavarovalništvo.
- (2) Vpis preoblikovanja iz prejšnjega odstavka v sodni register se opravi na podlagi predhodnega mnenja pooblaščenega aktuarja in predhodnega dovoljenja Agencije za zavarovalni nadzor.
- (3) Pooblaščen aktuar opravi aktuarski pregled ter v zvezi z njim poda aktuarsko poročilo glede izpolnjevanja zahtev, ki jih zakon, ki ureja zavarovalništvo, določa za družbo za vzajemno zavarovanje.
- (4) Agencija za zavarovalni nadzor lahko za namen izdaje predhodnega dovoljenja iz drugega odstavka tega člena pregleda poslovne knjige, spise in druge dokumente, ki se nanašajo na ustanovitev, poslovanje ter preoblikovanje sklada obrtnikov. Pregled poslovnih knjig, spisov in dokumentov Agencija za zavarovalni nadzor opravlja skladno z določbami zakona, ki ureja zavarovalništvo.
- (5) Agencija za zavarovalni nadzor izda na podlagi pozitivnega mnenja pooblaščenega aktuarja iz tretjega odstavka tega člena dovoljenje za preoblikovanje, če sklad obrtnikov pri preoblikovanju izpolni vse zahteve zakona, ki ureja zavarovalništvo, ki se nanašajo na družbo za vzajemno zavarovanje.
- (6) Z dnem vpisa preoblikovanja iz prvega odstavka tega člena v sodni register preidejo vse premoženje ter pravice in obveznosti sklada obrtnikov na preoblikovano družbo iz prvega odstavka tega člena, ki je od vpisa preoblikovanja v sodni register upravljavec vseh pokojninskih skladov, katerih upravljavec do vpisa preoblikovanja iz prvega odstavka tega člena v sodni register je sklad obrtnikov.«

Obrazložitev:

Predlog besedila 425. člena je nedosleden in nejasen. V prvem odstavku je predlagatelj zapisal, da se za SOP predvideva preoblikovanje v družbo za vzajemno zavarovanje, v odstavkih od 6 do 8 pa govori o ustanovitvi družbe za vzajemno zavarovanje in prenehanju SOP. Iz tega je mogoče razumeti, da odstavki od 6 do 8 v nasprotju z določbo 1. odstavka o preoblikovanju predvidevajo, da se ustanovi vzporedna družba za vzajemno zavarovanje, na katero se prenesejo pravice in obveznosti ter vse premoženje SOP. Ta novoustanovljena družba pa postane tudi upravljavec vseh pokojninskih načrtov SOP. Takoj po tem pa SOP, ne glede na svojo več desetletno tradicijo, preneha.

Menimo, da bi bilo potrebno SOP ohraniti na način, da se z zakonom določi postopek spremembe pravnoorganizacijske oblike SOP, kar je glede na predlog 1. odstavka 425. člena ZPIZ-2 tudi

namen predlagatelja. SOP naj se preoblikuje v družbo za vzajemno zavarovanje. Skupaj s spremembami predlaganih določb 426. člena ZPIZ-2 bi se celovito uredil položaj SOP do preoblikovanja in odpravilo negotovi položaj, kot posledico pomanjkljivih določb ZPIZ-1 in njihove arbitrarne uporabe pri delu državnih organov.

Predlagana sprememba predloga 2. odstavka 425. člena ZPIZ-2 je smiselna, saj skrajšuje zakonsko besedilo, zaradi nje pa postane nepotreben predlagani 6. odstavek 425. člena ZPIZ-2. Drugi odstavek tako predmet urejanja dosedanjega predloga 2. in 6. odstavka ureja na enem mestu.

Predlagana sprememba k predlogu 3. odstavka 425. člena ZPIZ-2 je redakcijske narave.

Predlagana sprememba k predlogu 4. odstavka 425. člena ZPIZ-2 določno določa pristojnost AZN v zvezi z nadzorom nad preoblikovanjem SOP. Z ZPIZ-2 predlagana določba nasprotuje načelu pravne države, saj ni jasno, kdaj lahko AZN tak nadzor opravlja, kakor tudi nerazumljivo določa vsebino pristojnosti AZN. Besedilo predloga 4. odstavka 425. člena ZPIZ-2 ni mogoče brati enoznačno in premalo natančno določa pooblastila AZN, zaradi česar je mogoča arbitarna uporaba zakona, kar nasprotuje načelu pravne varnosti in pravne predvidljivosti iz 2. člena Ustave RS. Iz predlaganega besedila ZPIZ-2 tako ni jasno, ali bo AZN nadzor v zvezi s preoblikovanjem pričel opravljati takoj po uveljavitvi ZPIZ-2. Smiselno je le, da tovrstni nadzor AZN opravi v zvezi z dovoljenjem SOP za preoblikovanje, kar je usklajeno tudi s predlogom določbo 426. člena ZPIZ-2, da se do preoblikovanja za vprašanja SOP uporabljajo določila ZPIZ-1.

Glede na to, da predlog ZPIZ-2 govori o preoblikovanju, kar pomeni le spremembo pravnoorganizacijske oblike, je predlagani 8. odstavek 425. člena verjetno redakcijska pomota predlagatelja. V takšnih primerih ne pride do prenehanja SOP.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije, Sklad obrtnikov Slovenije

K 426. členu (poslovanje Sklada obrtnikov do preoblikovanja)

Predlagamo, da se dodata novi 2. in novi 3. odstavek, ki se glasita:

»(2) Do preoblikovanja iz prvega odstavka prejšnjega člena lahko sklad obrtnikov sklepa pokojninska zavarovanja za obrtnike in podjetnike, izvaja pokojninske načrte in upravlja pokojninske sklade prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

(3) Agencija za zavarovalni nadzor do preoblikovanja iz prvega odstavka prejšnjega člena pri aktuarski potrditvi presoja le določbe pokojninskega načrta prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja pri skladu obrtnikov.«

Obrazložitev:

V izogib morebitnim zapletom predlagamo, da je potrebno položaj SOP v prehodnem obdobju jasno določiti. Četudi bi MDDSZ sprejelo pokojninske načrte SOP, bi lahko bilo, zaradi morebitne zahteve nadzornih organov, da pred pričetkom opravljanja dejavnosti SOP pridobi dovoljenje po Zakonu o zavarovalništvu in ne po posebnih določbah, ki veljajo za SOP. Glede na to menimo, da bi bilo prehodno potrebno urediti vprašanje dovoljenja in vsebinskega odločanja o pokojninskih načrtih.

S predlaganim 2. odstavkom 426. člena bi bilo SOP omogočeno normalno opravljanje dejavnosti vse do preoblikovanja po 425. členu ZPIZ-2. Menimo, da je predlog sprememb legitimen in utemeljen tudi na podlagi zgodovinskih okoliščin, nedoslednega urejanja vprašanj, povezanih s SOP v preteklosti, ki omogoča arbitrarno odločanje organov, in spornih razmerjih, od katerih je odvisen obstoj in izpolnjevanje pogojev za opravljanje dejavnosti SOP. Glede na to, da Republika Slovenija nastopa v vseh spornih razmerjih do SOP, menimo, da je zahteva, da Republika Slovenija zagotovi normalno delovanje SOP vse do rešitve teh vprašanj, legitima.

3. odstavek 426. člena natančneje opredeljuje naloge AZN v zvezi s pokojninskim načrtom, o čemer je že odločalo tudi Upravno sodišče RS. Dopolnitev temelji na argumentaciji Upravnega sodišča Republike Slovenije v sodbah opr. št. I U 1730/2009, U 1232/2008 in U 1233/2008, ki so posledica napačne uporabe prava pri postopanju AZN.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije, Sklad obrtnikov Slovenije

K 430. členu (pričetek veljavnosti)

Doda se novi 2. odstavek 430. člena, ki se glasi:

»(2) Drugi in tretji odstavek 426. člena tega zakona pričneta veljati naslednji dan po objavi tega zakona v Uradnem listu Republike Slovenije.«

Obrazložitev:

Zaradi pravno predvidljive ureditve položaja SOP, ki ne bi omogočala arbitrarnega odločanja organov po dosedanjih predpisih, ki veljajo vse, dokler ne bo prišlo do preoblikovanja SOP v novo pravnoorganizacijsko obliko, je potreben tudi novi 2. odstavek 430. Člena v prehodni določbi, ki se nanaša na dopolnitev 426. člena. Potreba je izkazana s sodnimi odločbami, navedenimi v obrazložitvi k 426. členu, s katerimi je SOP preprečil arbitrarno razlaganje ZPIZ-1 s strani AZN in MDDSZ. Z določitvijo položaja SOP v prehodnem obdobju, bi bila onemogočena nevarnost nastanka nepopravljivih škod tako za SOP kot za zavarovance, ki bi lahko nastale zaradi neustreznega ravnanja organov Republike Slovenije.

Predlagatelj: Obrtno podjetniška zbornica Slovenije, Sklad obrtnikov Slovenije

Boris Šuštaršič, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu odloka o Letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2012 (OdRNP12) - enofazni postopek

Komisija za državno ureditev je na 76. seji 2. 11. 2010 obravnavala Predlog odloka o Letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2012, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija se je seznanila s predlogom odloka in ga soglasno podprla.

Predstavnica predlagatelja je obrazložila, da Predlog odloka vsebuje sedem stavb z zemljiščem, katerih skupna orientacijska vrednost znaša 10 030 000 EUR, od tega je ena v upravljanju Ministrstva za pravosodje in šest v upravljanju Ministrstva za kulturo.

Člani komisije na Predlog odloka o Letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2012 niso imeli pripomb.

Jože Mihelčič
Podpredsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o Letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2011 - enofazni postopek

Komisija za državno ureditev je na 76. seji 2. 11. 2010 obravnavala Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o Letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2011, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija se je seznanila s predlogom odloka in ga soglasno podprla.

Predstavnica predlagatelja je obrazložila, da je bil Odlok o Letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države za leto 2011 sprejet že v letu 2009. Predlog odloka vsebuje dodatnih 28 nepremičnin, s katerimi se odlok dopolnjuje in katerih skupna orientacijska vrednost je 26.152.131,69 EUR. Število nepremičnin se bo torej povečalo na skupno 56 nepremičnin v skupni vrednosti 41.632.060,85 EUR. V predlogu odloka letnega načrta razpolaganja so vključene nepremičnine, ki jih udeleženci internega trga uvrstijo na interni trg, ker jih trajno ne potrebujejo. Nepremičnina je na internem trgu od trenutka, ko jo upravljavec nanj uvrsti, do potrditve letnega načrta razpolaganja z nepremičnim premoženjem, vendar najmanj 30 dni.

Člani komisije na Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o Letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2011 niso imeli pripomb.

Jože Mihelčič, l.r.
podpredsednik

Poročilo Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano k obravnavi Prošnje za predlog spremembe oziroma dopolnitve člena zakona o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti

Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 34. seji 27. 10. 2010, obravnavala Prošnjo za predlog spremembe oziroma dopolnitve člena zakona o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti, ki jo je naslovila Agrarna skupnost Škrilj.

Predstavnik Agrarne skupnosti Škrilj je pojasnil, da gre na območju Škrilja na Kočevskem za zaprto vojaško območje. Zemljišče zato ne more biti vrnjeno v naravi, kar je razumljivo zaradi obrambnih interesov državnega pomena, saj gre za območje izključne obrambne rabe. Jedro problema je v dejstvu, da se Zakon o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti naslanja pri metodološkem izračunu vrednosti na Zakon o denacionalizaciji, ne omogoča pa dodelitve nadomestnega zemljišča v primeru, kot je njihov, ko zaradi povsem razumljivih razlogov vrnitev v naravi ni možna. V primerjavi z drugimi agrarnimi skupnostmi, kjer ovir za vračilo v naravi ni bilo, so izrazito prizadeti, saj ne morejo dobiti svojega premoženja nazaj, pristati pa morajo na nizko odškodnino, ki v tem primeru znaša celo 15 do 20-krat manj od poštene tržne vrednosti, kar nikakor ne more biti pravična odškodnina. Zato predlagajo, da bi se pristopilo k postopku za dopolnitev tistega člena Zakona o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti, kjer bi se dopolnilo, da se v primeru, ko ni možna vrnitev v naravi zaradi ovir državnega pomena, lahko dodeli nadomestno zemljišče iz Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Predstavnik Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je menil, da je na tem področju še veliko nerešenih problemov; postopki vračanja premoženja se bližajo koncu, odpirati zakon zaradi določenih zaostalih problemov pa se mu zdi sporno. V konkretnem primeru se v tem postopku

lahko uveljavlja pravica pravne države, to je odškodnina, ki jo izplača Slovenska odškodninska družba. Če dogovor ni mogoč, je potrebno sprožiti sodni spor oz. tožbo, da se doseže pravična odškodnina. Zakonodaja nadomestnih zemljišč ne predvideva, za agrarne skupnosti je mogoča le odškodnina, saj so agrarne skupnosti med strankami obravnavane drugače kot fizične osebe. V konkretnem primeru je sporna metodologija vrednosti nepremičnin, zato je potrebno ponovno preveriti vrednosti nepremičnine kmetijskih zemljišč, predvsem zaradi špekulativnih namenov. Prihaja namreč do razlik pri dejanskih cenah kmetijskih zemljišč, zato je vztrajanje Slovenske odškodninske družbe morda korektno, ker je celoten postopek potekal po tem modelu. Predlagal je, da Agrarna skupnost Škrilj najprej poskusi z mediacijo, če pa ne uspe, naj poskusi s tožbo.

V razpravi je komisija ugotovila, da je za rešitev problema potrebno najti pristop do sklenitve dogovora ali poravnave s tem, da se zagotovi nadomestno zemljišče ali ustrezna cena - odškodnina. Agrarna skupnost ocenjuje, da je odškodnina nepravilna, saj se Slovenska odškodninska družba opira na Zakon o denacionalizaciji, sodišče pa tudi na metodologijo o izračunu vrednosti, na nizko vrednotenje pa niso pristali.

Komisija meni, da spreminjanje zakonodaje za nazaj ni sprejemljivo; res pa je, da država zelo različno vrednoti posamezne primere in uporablja različna merila, kar bi bilo nujno potrebno uskladiti. V konkretnem primeru bo potrebno izkoristiti zakonsko možnost ter vložiti tožbo, v pomoč agrarni skupnosti pa bo tudi nastajajoči osnutek zakona o nepremičninah. Predhodno je s ciljem sporazuma pridobitve nadomestnega zemljišča vredno poskusiti še z mediacijo.

Komisija je sprejela naslednji s k l e p:

Komisija ugotavlja, da gre v primeru Agrarne skupnosti Škrilj za nerešeni primer iz preteklosti, zato predlaga, da agrarna skupnost sproži postopek mediacije z Ministrstvom za pravosodje, v reševanje problematike in v postopek pa se naj vključi tudi predsednik komisije ter Služba Državnega sveta za pravne in analitične zadeve. V primeru neuspešne mediacije pa naj Agrarna skupnost Škrilj vloži formalno tožbo, saj spreminjanje zakonodaje v tem trenutku, kakor tudi za nazaj, ni možno.

Cvetko Zupančič, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Osemnajstem poročilu o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti

Komisija za državno ureditev je na 76. seji 2. 11. 2010 obravnavala Osemnajsto poročilo o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija se je seznanila s poročilom in ga podpira.

V uvodni obrazložitvi je predstavnica Ministrstva za pravosodje poudarila, da je poročilo pripravljeno v skladu z določili Zakona o ugotavljanju vzajemnosti in obravnava obdobje od 1. 1. 2010 do 30. 6. 2010 in vsebuje seznam 30 izdanih odločb.

V razpravi je predstavnica predlagatelja seznanila člane komisije, da je v zadnjem obdobju porast nepremičnin s strani nakupov hrvaških državljanov, makedonskih državljanov in albanskih (podatki zajeti v poročilu). Ministrstvo za finance (Davčna uprava - davek) pa razpolaga s podatki o prodaji in nakupu s strani drugih državljanov, vključenih v članstvo OECD.

Komisija ugotavlja, da Osemnajsto poročilo o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti uresničuje določbe 11. člena Zakona o ugotavljanju vzajemnosti, na podlagi katerih Vlada Republike Slovenije dostavi Državnemu zboru Republike Slovenije dvakrat letno seznam odločb o obstoju vzajemnosti.

Komisija ugotavlja, da šestnajsto poročilo o izvajanju vzajemnosti v obdobju od 1.1.2009 do 30.6.2009 navaja 17 izdanih odločb, sedemnajsto poročilo o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti za obdobje 1.7.2009 do 31.12.2009 pa navaja 30 izdanih odločb, kar je občuten porast. Osemnajsto poročilo za obdobje 1.1.2010 do 30.6.2010 zajema seznam 30. določb.

Zaradi trenda rasti izdanih odločb bi morda kazalo pripraviti celovito informacijo o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti.

V razpravi je bil sprejet še dodaten sklep:

Komisija za državno ureditev predlaga, da Ministrstvo za finance pripravi celovito informacijo s podatki o nakupih nepremičnin v Republiki Sloveniji s strani tujih državljanov.

Ob obravnavi Osemnajstega poročila o izvajanju Zakona o ugotavljanju vzajemnosti je bilo v razpravi poudarjeno, da poročilo zajema trend nakupov s strani hrvaških, makedonskih in albanskih državljanov. Z vstopom Slovenije v OECD pa so se sprostile možnosti tudi za državljane držav članic OECD in privilegiranih partnerjev (npr. Kitajske in Indije). Celovita informacija naj ponazori, na katerem območju so bili izvedeni nakupi in s strani katerih državljanov posameznih držav.

Jože Mihelčič, l. r.
podpredsednik

Mnenje Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano k Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o gozdovih (ZG-C) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je na 35. seji 16. 11. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o gozdovih, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija predloga zakona ne podpira.

V obrazložitvi je predstavnica predlagatelja zakona poudarila, da se z manjšimi spremembami v zakonu urejuje možnost delitve gozdnih parcel manjših od 5 ha in zakonska podlaga za izjemo k pogojem za zasedbo določenih delovnih mest na Zavoda za gozdove Slovenije.

Po novem se zemljiške parcele, ki so gozd in so manjše od 5 ha lahko delijo, in sicer v primeru, da v prostorskih aktih na taki zemljiški parceli ali njenem delu kot namenska raba ni določen gozd ali če je to potrebno zaradi gradnje javne infrastrukture ali če gre zemljiške parcele, ki so bile v postopku denacionalizacije upravičencem vrnjene v naravi. Zakon o gozdovih je bil v letu 2007 dopolnjen z določbo, da gozdnih parcel manjših od 5 ha ni dovoljeno deliti razen pri gradnji javne infrastrukture. Ta določba je učinkovito prispevala k zmanjšanju drobljenja gozdne posesti v Sloveniji. V praksi pa se je pokazalo, da je v postopku sprememb in dopolnitev občinskih prostorskih aktov bila ponekod na delu gozdne parcele dosežena sprememba namenske rabe na primer iz gozdnega v kmetijsko ali stavbno zemljišče. Ne glede na navedeno pa se zaradi določbe o prepovedi delitve gozdnih parcel, ta del zemljišča ni mogel odmeriti in posledično izvajati rabo kot jo določajo veljavni prostorski akti. Prav tako ni bilo možno deliti gozdnih parcel v državni lasti v postopkih denacionalizacije v primeru vračanja gozda v naravi.

Druga sprememba pa določa, da lahko naloge javne gozdarske službe v Zavodu za gozdove Slovenije na delovnih mestih, za katere je predpisana izobrazba pridobljena po študijskih programih prve stopnje ali raven izobrazbe, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi prve stopnje opravljajo tudi delavci, ki imajo višjo izobrazbo pridobljeno v okviru sistema visokošolskega izobraževanja po višješolskih programih sprejetih pred 1.1.1994 ter najmanj 12 let delovnih izkušenj na delovnih mestih z zahtevano višje šolsko izobrazbo v Zavodu za gozdove Slovenije. V letu 2008 je bila sprejeta Kolektivna pogodba za gozdarsko dejavnost v okviru katere se je oblikovalo 5 delovnih mest v okviru revirnega gozdarja. Do leta 2008 je bilo v Zavodu za gozdove Slovenije sistemizirano le 1 delovno mesto za revirne gozdarje. Ob implementaciji novega plačnega sistema je bilo 230 gozdarjev s pridobljeno VI. stopnjo izobrazbe razvrščenih na delovna mesta z zahtevano VII/1. stopnjo izobrazbe, saj je bilo potrebno zaposlene razporediti glede na zahtevnost dela, ki ga opravljajo.

V razpravi so člani komisije opozorili na sporno tretjo alinejo 1. člena predloga zakona, ki govori o tem, da se zemljiške parcele, ki so gozd in so manjše od 5 ha, lahko delijo samo če gre za zemljiške parcele, ki so bile v postopku denacionalizacije upravičencem vrnjene v naravi. Alineja poraja dvom ali gre za vse parcele, ki so bile upravičencem denacionalizacije vrnjene v naravi? Delitev ustvarja dve vrsti lastnikov in državljanov, saj so nekateri obsojeni na omejitve, zato se postavlja vprašanje zakaj so potrebne spremembe pri delitvi parcel manjših od 5 ha, ter ali se te spremembe izvajajo na pritisk denacionalizacijskih upravičencev. Poleg tega določba prvega člena predloga zakona pomeni spremembo kmetijske politike, saj že leta sledimo združevanju kmetijske zemlje in kmetijskih gospodarstev, s tem določilom pa kmetijsko zemljo drobimo.

Komisija nasprotuje ustvarjanju posebnosti in različnosti državljanov saj je nejasno ali gre za zemljiške parcele, ki so bile vrnjene v naravi in so v solastništvu z državo. Potrebno je natančneje opredeliti ali so v delitvi parcel zajeti vsi denacionalizacijski upravičenci s čimer bi se odprli vsi sorodstveni problemi denacionalizacije.

Predstavnica Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v dodatni obrazložitvi zatrjevala, da gre za delitve parcel, ki so gozd in so manjše od 5 ha, večinoma za parcele, ki so v občinskih prostorskih načrtih in v manjših delih predvidene za gradnjo in je večinski lastnik država, manjši del pa upravičenec posameznik.

Zaradi pomislekov in nejasnosti določb tretje alineje 1. člena predloga zakona ter dvomov, ki so bili izpostavljeni v razpravi komisija meni, da novele zakona ne more podpreti.

Cvetko Zupančič, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega zbora (PoDZ-1C) - druga obravnava

Komisija za državno ureditev je na 78. seji 16. 11. 2010 obravnavala Predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega zbora - druga obravnava, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Antonom Anderličem. Komisija ne podpira predloga.

Komisija je obravnavala predlog sprememb in dopolnitev v opravičeni odsotnosti predstavnika predlagateljev.

Komisija poudarja, da sta Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije - druga obravnava in Predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega zbora - druga obravnava, smiselno povezana zato bi kazalo morebitne drugačne spremembe predloga zakona upoštevati tudi na poslovniški ravni.

Komisija je v razpravi oblikovala naslednja stališča:

Komisija ugotavlja, da je med poglavitnimi rešitvami predvidena obvezna vključenost matičnih delovnih teles DZ v obravnavo zadev EU, ki so že v zakonodajnem postopku na ravni EU. Komisija opozarja, da iz morebiti objektivnih razlogov ne bo moč vedno zagotoviti obvezne vključenosti matičnega delovnega telesa. Zastavlja se vprašanje sankcij v primeru, ko pristojni odbor ne bo imel mnenja matičnega delovnega telesa.

Predlog sicer v 4. členu določa možnost, da Državni svet dva dni pred sejo pristojnega odbora lahko pošlje mnenje. Komisija meni, da bi bilo potrebno zagotoviti oblikovanja mnenj in sodelovanja matičnih delovnih teles Državnega sveta in matičnih delovnih teles Državnega zbora. Komisija meni, da bi bilo treba v postopkih nadzora nad upoštevanjem načela subsidiarnosti dopustiti možnost predlagateljstva tudi državnim svetnikom.

Komisija predlaga konkretno pripombo k 8. členu predloga, da se besedilo prvega odstavka 154. m člena spremeni in se glasi:

"(1) Postopek nadzora nad upoštevanjem načela subsidiarnosti v osnutkih zakonodajnih aktov institucij EU se izvede na zahtevo najmanj četrtnine poslancev ali četrtnine državnih svetnikov; ali na podlagi sklepa pristojnega odbora ali matičnega delovnega telesa (v nadaljevanju predlagatelj)."

Komisija predlaga, da se smiselno enako dopolni tudi 9. člen predloga in v prvem odstavku 154.n člena v postopku tožbe zaradi kršitve načela subsidiarnosti z zakonodajnim aktom EU kot predlagatelja določi četrtnino državnih svetnikov ali na podlagi sklepa pristojnega odbora ali matičnega delovnega telesa Državnega sveta.

Postopek obvezne obravnave na matičnem delovnem telesu bo terjal dopolnjeno organizacijo in povečano število sej delovnih teles in morebitne finančne posledice.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije (ZSDZVZEU-B) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 78. seji 16. 11. 2010 obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije - druga obravnava, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Antonom Anderličem.

Komisija ne podpira predloga zakona.

Komisija je obravnavala predlog zakona v opravičeni odsotnosti predstavnika predlagateljev. Odsotnost so opravičili tudi predstavniki Službe Vlade za razvoj in evropske zadeve.

Člani komisije so bili seznanjeni s pisnimi pripombami Državnega pravobranilstva.

Predsednik Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve je poudaril sodelovanje Državnega sveta v okviru Konference parlamentarnih odborov za evropske zadeve in pristojnost v zvezi s postopki subsidiarnosti. Komisija se bo opredelila do predloga ko bo na voljo še dodatno gradivo.

Predstavnica Službe Vlade za zakonodajo je poudarila, da se Vlada Republike Slovenije do predloga še ni opredelila. Stališče Vlade glede predloga zakona bo znano v prihodnjih dneh. Na vprašanje, kakšno je stališče delovnega telesa Vlade, je povedala, da je le-to zavzelo stališče, da obstaja pravna podlaga in predlog ni potreben. Zastavilo se je vprašanje glede morebitne kolizije stališč Vlade in Državnega zbora glede kršitve načela subsidiarnosti s konkretnim zakonodajnim aktom EU.

Komisija ugotavlja, da je cilj zakona urediti sodelovanje med Državnim zborom in Vlado, potem ko Državni zbor sprejme sklep, da je bilo z zakonodajnim aktom institucij EU kršeno načelo subsidiarnosti.

Lizbonska pogodba daje nacionalnim parlamentom pri zadevah Evropske unije prvič jasno vlogo, ki se razlikuje od vloge njihovih nacionalnih vlad. Tako bodo nacionalni parlamenti (Državni zbor in Državni svet) prispevali k močnejšemu demokratičnemu nadzoru in Unijo še bolj približali državljanom in državljanom ter učinkovito prispevali k oblikovanju evropskega političnega prostora.

Komisija opozarja, da glede načela subsidiarnosti daje Lizbonska pogodba nacionalnim parlamentom nove pristojnosti, ki jih spodbujajo, da se v postopek oblikovanja politike na ravni Unije dejavno vključijo že v zgodnji fazi ter da so vključeni v preverjanje spoštovanja tega načela do sprejetja zakonodajnega akta v institucijah EU. V primeru kršitve načela subsidiarnosti z zakonodajnim aktom institucij EU lahko celo sprožijo tožbo pred Sodiščem EU.

Komisija poudarja, da je bistvo sprememb, ki jih je vpeljala Lizbonska pogodba ravno v samostojnosti nacionalnega parlamenta pri presoji subsidiarnosti neodvisno od presoje vlade. V tem smislu kaže upoštevati pripombe Državnega pravobranilstva, da primarni pravni red Evropske unije daje isto pravico tako državi kot takšni in tudi njenemu parlamentu, da se glede vložitve tožbe zaradi kršitve načela subsidiarnosti z zakonodajnim aktom EU oba upravičena subjekta odločata samostojno in ali je dopuščena možnost situacije kolizije stališč Vlade in Državnega zbora.

V primeru kršitve načela subsidiarnosti z zakonodajnim aktom institucij EU obstaja v članicah različna praksa in različni nivoji urejanja. Tako imata npr. v Nemčiji oba domova nemškega parlamenta pravico prijeti postopek pred Sodiščem EU. Na Češkem o osnutku tožbe lahko odloča Senat. Glede na nove pristojnosti nacionalnih parlamentov, ki jih zagotavlja Lizbonska pogodba in različne prakse nadzora nad upoštevanjem načela subsidiarnosti, člani komisije pogrešajo možnost sodelovanja Državnega sveta.

Komisija ugotavlja, Državni svet skupaj z Državnim zborom sestavlja delegacijo, ki se udeležuje srečanj Konference parlamentarnih odborov za evropske zadeve -COSAC. Državni svet se udeležuje tudi srečanj Konference predsednikov odborov parlamentov Evropske unije za zunanjo politiko - COFACC. Državni svet je enakovreden sogovornik v telesih in inštitucijah EU.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno k Poročilu o realizaciji odlokov o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leti 2008 in 2009 - enofazni postopek

Komisija državnega sveta za državno ureditev je na 79. seji, 23. novembra 2010 obravnavala Poročilo o realizaciji odlokov o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leti 2008 in 2009 - enofazni postopek, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisiji se je seznanila sporočilom in ga podpira.

Predstavnica predlagatelja je poudarila, da je poročilo pripravljeno na podlagi 15. člena Zakona o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin, ki nalaga Vladi Republike Slovenije, da mora Vlada poročati Državnemu zboru o realizaciji. Glede na sistem priprave dvoletnega proračuna in sistem dvoletnih načrtov razpolaganja z nepremičnim premoženjem države, je tudi poročilo o realizaciji odlokov o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za dve leti. Poročilo zajema Analizo podatkov o realizaciji Odloka o letnem načrtu razpolaganja z nepremičnim premoženjem države v posamični vrednosti nad 300.000 EUR za organe državne uprave in za pravosodne organe za leto 2008 in vsebuje 86 nepremičnin v skupni orientacijski vrednosti 98.145.77,22 ter analize podatkov o realizaciji odloka za leto 2009 ki vsebuje 82 nepremičnin v skupni orientacijski vrednosti 79.673.635,24. Podatki so ponazorjeni v pregledu tabel za leto 2008 in 2009. Finančni prilivi v proračun so bili zaradi neuspešnih dražb, nedokončanih postopkov, neurejenih premoženjskopravnih razmerij v obeh letih manjši od predvidenih. S sprejemom Zakona o javnem nepremičninskem skladu Republike Slovenije bo urejanje stvarnega premoženja prešlo na sklad.

Komisija ugotavlja, da v skladu z določili Zakona o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin, poročilo predstavlja realizacijo usmeritev ravnanja s stvarnim premoženjem države za leto 2008 in 2009.

Komisija ugotavlja, da Uredba o stvarnem premoženju države, pokrajin in občin opredeljuje ocenjevanje in določanje orientacijskih vrednosti, ki jo upravljavec določi ob izbiri metode ravnanja s stvarnim premoženjem, vendar pa komisija opozarja, da spremenjene razmere na trgu nepremičnin ne nakazuje na predvidevanja, da bodo njihove dejanske prodajne vrednosti višje od orientacijskih. V tem smislu člani komisije pogrešajo dolgoročnejšo in bolj zavezujočo usmeritev, politiko v smeri skrbnega razpolaganja in ravnanja s premoženjem Komisija tudi opozarja na razkorak med načrtom gospodarjenja in realizacijo postopkov. Razkorak je tudi med načrtovanimi prihodki in iztržkom.

Komisija meni, da bi kazalo ponovno preveriti ustreznost postopkov in vrednotenje razpolaganja z nepremičnim premoženjem. Člani komisije so izpostavili stroške upravljanja in vzdrževanja nepremičnega premoženja zato je potrebno zagotoviti ukrepanje, ki bo premoženje angažiralo v likvidno obliko.

Z ustanovitvijo Javnega nepremičninskega sklada Republike Slovenije naj bi se zagotovila celovita skrb, preglednost in urejanje na enem mestu in gospodarno ravnanje s premoženjem je poudaril predstavnik predlagatelja.

Bogomir Vnučec, l. r.
predsednik

Komisija za državno ureditev k Predlogu zakona o prostovoljstvu (ZProst) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 79. seji 23. 11. 2010 obravnavala Predlog zakona o prostovoljstvu - druga obravnava, ki ga je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo predložila Vlada RS.

Komisija podpira predlog zakona.

Člani komisije so prejeli informacijo predsednika komisije o aktivnosti Državnega sveta na področju prostovoljstva in sistemske ureditve prostovoljstva in Pripombe, dopolnitve in predloge k Predlogu zakona o prostovoljstvu Planinske zveze Slovenije.

V uvodni obrazložitvi je predstavnica Ministrstva za javno upravo poudarila cilj zakona, ki je zagotavljanje pregleda nad stanjem organiziranega prostovoljstva in razmerji, ki pri organiziranju in izvajanju prostovoljstva nastajajo, ter določitev osnove za sistematično vrednotenje in razvoj prostovoljskega dela, vlogo države pri promociji, razvoju in sistemski podpori prostovoljstva. Namen pa je izboljšati stanje prostovoljstva v Republiki Sloveniji in z objavo transparentnih podatkov predstaviti in priznati njegov pomen za izboljšanje kakovosti življenja posameznikov in družbenih skupin in za razvoj solidarne, humane in enakopravne družbe. V prihodnje bo zagotovljena posebna skrb področju tudi z ustanovitvijo stalnega delovnega telesa Vlade. V letu 2011 bo pripravljen predlog zakona o javnem interesu v nevladnih organizacijah in s tem urejeno področje delovanja.

V razpravi je predstavnica predlagatelja z odgovori na zastavljena vprašanja podrobno obrazložila predlog zakona.

Predstavnica Slovenske filantropije, Združenja za promocijo prostovoljstva je poudarila, da so sodelovali v postopku priprave predloge in so bile upoštevane pripombe, le delež namenjen nagradam bi kazalo povečati. Predstavniki Planinske zveze Slovenije podpirajo sprejem zakona in celovito urejenost področja. Opozorili so, da bi kazalo upoštevati aktivnosti na področju športa, razlikovanje glede na članstvo oz. nečlanstvo v organizaciji ter na potrebo po natančnejši opredelitvi z davčnega vidika. Pomislek je bil izražen tudi glede brezplačnega zagotavljanja strokovnega znanja. Predstavnica centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij je poudarila, da je Predlog zakona sistemski zakon, ki enovito ureja prostovoljno delo (tako za člane organizacij kot nečlane).

Komisija poudarja, da je prostovoljstvo je eden temeljnih kamnov civilne družbe, saj oživlja najplemenitejša stremjenja človeštva - prizadevanja za mir, svobodo, priložnost, varnost in pravičnost za vse ljudi. V dobi globalizacije in nenehnih sprememb, postaja svet vse bolj zapleten in dogajanja v njem vse bolj soodvisna. Prostovoljstvo daje priložnost za podpiranje in krepitev človeških vrednot, skupnosti, skrbi in pomoči. Daje možnost za uveljavitev pravic in odgovornosti ter uresničitev človeških potencialov in možnosti za premostitev razlik, ki nas ločujejo, da lahko živimo skupaj v zdravih, zadovoljnih skupnostih in iščemo inovativne rešitve za skupne probleme.

Predlog zakona sledi dolgoletnim prizadevanjem številnih prostovoljcev, civilne družbe, društvenim organizacijam, priporočilu Varuha človekovih pravic in prizadevanj Državnega sveta v znak podpore in spodbude za skupno sooblikovanje predloga zakona o prostovoljstvu.

Tudi ob obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami je komisija izrazila posebno priznanje gasilcem in reševalcem ter vsem ostalim prostovoljnimi delavcem, ki z izvajanjem nalog zaščite, reševanja in pomoči opravljajo humano delo za državljane. V tem smislu je bila dana podpora komisija prizadevanju za ureditev prostovoljnega dela v okviru Zakona o prostovoljstvu.

Zakonsko urejanje prostovoljnega dela ni potrebno le zgolj zaradi reguliranja odnosov vseh vključenih akterjev, temveč predvsem zaradi priznanja pomembnosti tega področja za družbo ter vzpostavitev stimulativnega okolja za njegov hitrejši razvoj. V tem smislu komisija ugotavlja in poudarja, da so v postopku priprave predloga zakona sodelovale NVO, društva (npr. Slovenske filantropije, Združenja za promocijo prostovoljstva, Planinske zveze Slovenije, Centra za informiranje, sodelovanje in razvoj nevladnih organizacij) in drugi akterji ter skupaj sooblikovali predlog.

V obdobju krize in številnih problemov, ko družbena klima ni najbolj naklonjena prostovoljnemu delu bi bilo potrebno okrepiti spodbujanje prostovoljstva. Okrepiti bi kazalo pozornost projektom

namenjenim mladim in prostovoljstvu. Za spodbujanje prostovoljstva je zato potrebno zagotoviti stalno promocijo in akcije v smeri ozaveščanja ljudi.

Komisija poudarja, da je potrebno prostovoljcem izkazati priznanje za nesebično pomoč ljudem. Pomembno je, da se na najvišji ravni vzpostavi mehanizem moralne podpore prostovoljnemu delu. V zvezi s podelitvijo finančne nagrade je bil izražen pomislek o morebitnem razdvajanju saj nakazuje nasprotje s temeljno idejo prostovoljstva. Ob tem je bila kot dobra praksa izpostavljeno večletno sodelovanje Državnega sveta, Zveze društvenih organizacij Slovenije in civilne družbe ob Mednarodnem dnevu prostovoljstva in organizaciji svečanosti ob podelitvi priznanj Državnega sveta.

Glede na utečene aktivnosti, ob vsakoletni pripravi svečanosti ob Mednarodnem dnevu prostovoljcev in podelitvi priznanj Državnega sveta bi morda kazalo smiselno upoštevati Državni svet Republike Slovenije (določbah 42. člena do 47. člena predloga zakona: državna priznanja, podelitev Nagrade in Priznanja, sredstva.)

V zvezi z vpisnikom prostovoljskih organizacij in prigrasitev v vpisnik (38. in 39. člen predloga) je bilo glede na pravno prakso v lokalnih skupnostih izražena bojazen o morebitnih zlorabah poskusih pridobivanja statusa in poudarjena potreba po objektivnih kriterijih za vpis in pridobivanje statusa prostovoljca.

Zagotavljanje nadomestilo za upravičeno uporabo lastnih sredstev se obračuna po dejanskih stroških, vendar na letni ravni ne smejo presegati 15% višine bruto povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji za januar preteklega koledarskega leta (četrti odstavek 31. člena predloga) mora biti pregledno. Povračilo stroškov ni obdavčeno.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve o Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije (ZSDZVZEU-B) - druga obravnava

Komisija je obravnavala Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije, ki ga je Državnemu zboru predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Antonom Anderličem, s katerim se predlaga ureditev postopka sodelovanja med Vlado in Državnim zborom za primere, ko bi Državni zbor sprejel sklep o kršitvi načela subsidiarnosti z zakonodajnim aktom institucij Evropske unije.

Člani komisije so prejeli amandma poslanskih skupin Socialnih demokratov, ZARES, DeSUS, Liberalne demokracije Slovenije in nepovezanih poslancev, mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, mnenje Vlade RS, pripombe Državnega pravobranilstva, mnenje Komisije v Državnem svetu za državno ureditev in mnenje Službe Državnega sveta za pravne in analitične zadeve.

Obravnave predloga zakona se, kljub vabilu, niso udeležili predstavniki predlagatelja zakona. Seje sta se udeležila predstavnika Vlade RS in Državnega pravobranilstva.

Glede na izpostavljene elemente v mnenju Vlade RS, so se člani komisije strinjali, da dopolnitev v predlogu zakona zaradi določitve pravne podlage za vložitev tožbe pred Sodiščem EU ni potrebna, zato predloga zakona ne podpirajo.

Glede odnosa do Državnega sveta v zadevah Evropske unije pa komisija izpostavlja:

Lizbonska pogodba je prinesla nove pristojnosti nacionalnih parlamentov, pri čemer državam članicam prepušča, da v nacionalni zakonodaji uredijo izvajanje teh pristojnosti. Glede na to, da slovenski parlament sestavljata dva domova, Državni zbor in Državni svet, bi bilo smotno njuno vlogo v zadevah Evropske unije urediti na enem mestu. Žal trenutno veljavni zakon ureja zgolj sodelovanje med Državnim zborom in Vlado in popolnoma izpušča Državni svet.

Vloga Državnega sveta na področju zadev Evropske unije ni urejena primerno, saj je urejena zgolj na ravni poslovnika Državnega zbora. Vendar vloge Državnega sveta ne moremo spregledati. Državni svet neposredno sodeluje z Državnim zborom in njegovimi delovnimi telesi. Zadeve, ki se nanašajo na zadeve Evropske unije najprej obravnava v okviru Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve Državnega sveta. Navedena komisija obravnava tudi skladnost posameznih zakonodajnih predlogov z načelom subsidiarnosti. Predstavniki Državnega sveta je vabljen na seje odborov, pristojnih za evropske zadeve, ne glede na to, ali predhodno pošlje svoje mnenje ali ne. Državni svet namreč lahko že na podlagi Ustave daje mnenje o vseh zadevah iz pristojnosti Državnega zbora, kar vključuje tudi zadeve Evropske unije, na podlagi Zakona o Državnem svetu pa mu mora predsednik Državnega zbora pošiljati vsa gradiva o zadevah, ki so na dnevnem redu sej Državnega zbora (torej tudi o zadevah Evropske unije, ki jih obravnava Državni zbor). Državni svet skupaj z Državnim zborom sestavlja delegacijo, ki se redno udeležuje srečanj COSAC (Konferenca predsednikov odborov parlamentov Evropske unije za evropske zadeve) in aktivno sodeluje v razpravah.

Pogodba o Evropski uniji v 12. členu navaja, da nacionalni parlamenti dejavno prispevajo k dobremu delovanju Unije. Protokol številka 1 o vlogi nacionalnih parlamentov v Evropski uniji v 8. členu jasno določa, da se vse njegove določbe veljajo za vse domove, ki sestavljajo parlament. Iz tega lahko sklepamo, da se nanašajo tako na Državni zbor kot tudi na Državni svet. Zaradi tega bi bilo utemeljeno premisliti, ali ne bi bilo smiselno novelirati sedaj veljavni Zakon o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije v bistveno večjem obsegu in vanj vključiti tudi določbe o Državnem svetu. Na takšen način bi bila vloga slovenskega parlamenta v zadevah Evropske unije urejena na enem samem mestu ter s tem prispevala k večji preglednosti slovenske ureditve na področju zadev Evropske unije.

Kot navedeno je Lizbonska pogodba prvič uvedla formalno vlogo nacionalnih parlamentov v zakonodajnem postopku Evropske unije. Nacionalni parlamenti presojaajo skladnost zakonodajnih aktov Evropske unije z načelom subsidiarnosti. Pridobili so povsem samostojno vlogo, ki jo morajo države članice spoštovati in to ne glede na nacionalno pravno ureditev. Formalno vlogo v zakonodajnem postopku Evropske unije sta torej v skladu z Lizbonsko pogodbo pridobila oba domova slovenskega parlamenta, tako Državni zbor kot tudi Državni svet. Medtem, ko so postopki delovanja Državnega zbora na tem področju urejeni v četrtem odstavku 3.a člena Ustave Republike Slovenije in v Zakonu o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije, postopki sodelovanja Državnega sveta v zadevah Evropske unije niso ne ustavno ne zakonsko urejeni. To pomeni, da obstaja pravna praznina glede ureditve vloge Državnega sveta v zadevah Evropske unije, kar je v nasprotju z ureditvijo v Lizbonski pogodbi. Državni svet je v preteklosti že predlagal ureditev svoje vloge tako v Ustavi kot tudi v zakonu, vendar je Državni zbor njegove predloge zavrnil. V kolikor bo Državni zbor nadaljeval z zavrnitvijo ureditve vloge Državnega sveta tudi pri ureditvi postopka vložitve tožbe pred Sodiščem EU, predlagamo, da se preuči možnost, da Državni svet sproži pred Ustavnim sodiščem postopek presoje skladnosti Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije z Lizbonsko pogodbo.

Vincenc Otoničar, l. r.
predsednik

Mnenju Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu (ZZelP-H) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 60. seji 25. novembra 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu, ki ga Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija se je seznanila z mnenjem Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora, pripombami Sindikata državnih organov Slovenije, ki je podprl pripombe organizacije sindikata Direkcije za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, ter se ustno seznanila s stališčem Službe vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko - Uradom za kohezijsko politiko.

Predstavniki Ministrstva za promet - Direktorata za železnice in žičnice, družbe Slovenske železnice d.o.o., Direkcije za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo in Javne agencije za železniški promet so predstavili predlagane rešitve ter stališča do njih ter z dogovori na vprašanja dodatno pojasnili vsebino Predloga zakona, katerega cilji so uskladiitev s pravnim redom Evropske unije ter preoblikovanje družbe Slovenskih železnic. Predlagane rešitve sledijo obrazloženemu mnenju Evropske komisije v zvezi z neustreznim prenosom nekaterih določil prvega železniškega paketa v slovensko zakonodajo.

Komisija uvodoma ugotavlja, da so spremembe zakona potrebne, tako zaradi potrebnega prenosa prvega železniškega paketa v slovenski pravni red kot zaradi zagotavljanja konkurenčnosti in učinkovitosti upravljanja javne železniške infrastrukture in nadaljnjega prestrukturiranja in preoblikovanja družbe Slovenske železnice d.o.o. Glede na različne poglede družbe Slovenske železnice d. o. o. in Direkcije za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo na predlagane rešitve, kar je pokazala razprava, komisija opozarja, da to lahko povzroči neučinkovito izvajanje zakona, če bo sprejet v predlagani vsebini. Zato komisija pričakuje, da se bodo v nadaljnji obravnavi Predloga zakona vse pripombe preučile in ustrezno upoštevale.

Komisija ugotavlja, da družba Slovenske železnice d.o.o. nujno potrebuje dolgoročno finančno sanacijo, in sicer z vzpostavitvijo terjatve iz preteklosti, ki je posledica prenosa sredstev javne železniške infrastrukture iz družbe SŽ, pri čemer se je oddelil nesorazmerni del kapitala glede na obveznosti (razlika okoli 148 milijonov evrov). Ker ima tovarni promet več kot 90 milijonov izgube, je treba Slovenske železnice d. o. o. kapitalsko okrepiti, saj drugače ne bo mogla ustanoviti odvisnih družb. To pomeni, da brez predhodne razrešitve problema kapitalске ustreznosti družbe Slovenske železnice d.o.o. ne bo mogoče izvajati Zakona o družbi Slovenske železnice in tega zakona.

Zaradi nediskriminatornega dostopa do železniške infrastrukture se izloča dejavnost izdelave voznega reda omrežja javne železniške infrastrukture iz družbe Slovenske železnice d.o.o. na Javno agencijo za železniški promet (AŽP). Komisija ugotavlja, da le-ta dodatnim obveznostim ne nasprotuje, opozarja pa, da je treba zakon dopolniti z določbo, da pristojni minister s podzakonskim aktom določi naloge, ki so potrebne za izdelavo voznega reda, in nadzor nad izvajanjem voznega reda.

Predlog zakona v 11. in 17. členu sledi opozorilom Evropske komisije glede zagotavljanja organizacijske, finančne, pravne neodvisnosti regulatornega organa od upravljavca železniške infrastrukture, organa za zaračunavanje uporabnine, organa za dodeljevanje infrastrukturne ali od prosilcev. Sedanja neusklajenost se odpravlja z izločitvijo regulatornega organa iz Ministrstva za promet in njegovo vključitvijo v Agencijo za pošto in elektronske komunikacije (APEK). Komisija opozarja na mnenje Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora, ki ima s pravno-sistemskega vidika pripombo na predlagan prenos nalog regulatornega organa. Komisija poudarja, da bi morale biti v Državni zbor istočasno predložene spremembe in dopolnitve Zakona o elektronskih komunikacijah in poštnih storitvah glede delovanja, nalog in pristojnosti APEK, vendar glede na

pripombo Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora s tem ne bi rešili sistemsko neustreznega predloga, da je ena javna agencija (APEK) pritožbeni organ zoper odločbe druge javne agencije (AŽP). Glede na to, da je treba zagotoviti neodvisnost regulatornega organa, predlagatelj z njegovo izločitvijo iz Ministrstva za promet sicer sledi obrazloženemu mnenju Evropske komisije, vendar na neustrezen način, kar je razvidno iz mnenja Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora.

Medtem ko veljavna ureditev pozna pojem investicije v javno železniško infrastrukturo (JŽI), ki pomeni tako graditev nove kot nadgradnjo obstoječe javne železniške infrastrukture, s katero se izboljšajo njihove prometno - tehnične in varnostne lastnosti, se v 2. členu novele zakona ločuje pojem investicija v javno železniško infrastrukturo (graditev nove JŽI) in nadgradnja (sprememba železniškega podsistema ali dela podsistema, ki izboljša celotno delovanje podsistema), tej opredelitvi pa sledi tudi predlog za ločitev nosilcev nalog na področju vodenja investicij in nadgradenj v 7. in 8. členu Predloga zakona. Vodenje postopkov priprave in same gradnje, ki je sedaj v pristojnosti Direkcije za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, naj bi po predlogu zakona izvajala gospodarska družba, katere edini ustanovitelj in družbenik je Republika Slovenija. Komisija ugotavlja, da naj bi te naloge opravljala (odvisna) družba Infrastruktura d.o.o. znotraj holdinga Slovenske železnice., medtem ko naj bi se za vodenje in izvedbo nadgradenj JŽI na podlagi javnega razpisa izbral najugodnejši ponudnik. Ob tem komisija še ugotavlja, da bo obnovo JŽI še naprej izvajale Slovenske železnice oziroma holding Slovenske železnice v okviru odvisne družbi Infrastruktura d.o.o. To pomeni, da bi investicije in nadgradnje vodila dva subjekta, še pa upoštevamo še obnovo, pa trije subjekti, kar je z ekonomskega vidika vodenja investicij (drobljenje javnih sredstev med več subjekti) neustrezna rešitev, ki ima lahko negativen vpliv na učinkovitost posodabljanja javne železniške infrastrukture kot eno najbolj pomembno gospodarsko infrastrukturo.

Komisija ugotavlja, da predstavniki družbe Slovenske železnice d.o.o. podpirajo predlog zakona, opozarjajo pa na nejasno definiranje pristojnosti izvajanja nadgradenj v JŽI, če se dela delajo pod prometom. Zato predlagajo, da to nalogo izvaja upravljavec JŽI kot opravljanje gospodarske javne službe, s katerim se sklepajo večletne pogodbe, kar utemeljujejo s tehnično prepletenostjo del na železniškem omrežju, potrebno stalno koordinacijo del, večjo učinkovitost v primeru izvajanja del v okviru enega subjekta, kapaciteto strokovnjakov, usklajenostjo načrtovanja investicij s potrebami prevoznikov. Po njihovem mnenju bi morali deliti dela, ki se izvajajo na obstoječi javni infrastrukturi nad prometom, in dela, ki ne ovirajo prometa. Predstavniki Direkcije za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo so komisijo seznanili, da v primeru, da bi nadgradnjo izvajal upravljavec JŽI, projekti nadgradnje JŽI ne bi bili upravičeni do sredstev Kohezijskega sklada, pri čemer večino investicij v JŽI predstavljajo prav novogradnje. Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, katere naloge bodo prešle na novo gospodarsko družbo (iz prvega odstavka novega 13. a člena) ne podpira ločitve investicij od nadgradenj, saj predlagana definicija investicij v 2. členu ne ustreza niti tehnični niti ekonomski definiciji iz Zakona o varnosti železniškega prometa in Uredbe o metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije. Komisija se strinja, da so nadgradnje investicije, saj se z vsako nadgradnjo železniškega podsistema njegova vrednost poveča, zato je ločitev pojma investicije in nadgradnje nerazumljiva.

Predlagana rešitev v novem 13. b členu, da se za izvajanje nadgradenj izbere na javnem razpisu najboljši ponudnik, odpira vrsto vprašanje v povezavi z razvojem javne železniške infrastrukture in razvojem prometne politike v Sloveniji, pri čemer komisija še posebej izpostavlja tveganje za neoddajanje projektov vodenja nadgradnje javne železniške infrastrukture zaradi pritožb neizbranih ponudnikov, na kar opozarja Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, ki obenem meni, da se nam lahko zgodi, da v tem mandatu Vlade ne bomo začeli z nobenim novim projektom nadgradnje javne železniške infrastrukture. Komisija glede na prakso oddajanja del za gradnjo cestne infrastrukture na javnih razpisih opozarja, da je tak način oddaje del dražji in ob pomanjkanju sredstev za posodobitev javne železniške infrastrukture neekonomičen. Poleg izraženih pomislov komisija opozarja na mnenje Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora, ki poudarja, da predlagatelj ni utemeljil razlogov, zaradi katerih bi za vodenje nadgradenj (javni razpis) uveljavili drugačne rešitve od vodenja investicij (gospodarska družba).

Predlagana rešitev glede nosilcev vodenja investicij in nadgradenj predstavlja tudi tveganje za pridobivanje kohezijskih sredstev, na kar opozarja Sindikat državnih organov Slovenije, ki povzema stališče Službe Vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko - Urada za kohezijsko politiko (št. 302-7/2009/279), s katerim je seznanjeno tudi Ministrstvo za promet. Iz tega stališča izhaja, da bi bila z vidika stopnje tveganja za izgubo sredstev Kohezijskega najmanj problematično, da izvaja projekte gradnje, nadgradnje in obnove družba Infrastruktura d.o.o. v lasti države, ki mora delovati izven holdinga Slovenske železnice. Glede na to, da se načrtuje, da bo družba Infrastruktura d.o.o. delovala kot odvisna družba znotraj holdinga Slovenske železnice, lahko izvaja samo projekte obnove in vzdrževanja, ki pa niso financirani iz Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture. To pa pomeni preveliko tveganje za izgubo sredstev, s tem pa je ogroženo črpanje EU sredstev na področju železnic.

Glede na izražene pomisleke komisija predlaga spremembo oziroma črtanje 2. člena in posledično spremembo z njim povezanih členov: ohrani naj se pojem investicije v javno železniško infrastrukturo iz veljavne ureditve, posledično pa določi, da vodi in izvaja nove gradnje (investicije) ter nadgradnje ena gospodarska družba, ki v celoti odgovarja za investicije v javno železniško infrastrukturo.

Komisija podpira predlog, da zakon v 8. členu (novem 13. a členu) določi sedež prihodnje gospodarske družbe za vodenje investicij v Mariboru. Glede na to, da se Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, ki ima sedež v Mariboru, ukinja in njene naloge ter zaposlene prenaša na novo gospodarsko družbo, komisija predlaga, da se v novem 13. a členu doda novi tretji odstavek, ki se glasi: "Sedež družbe je v Mariboru". Komisija poudarja, da brez zakonske določitve sedeža te družbe ni nobenega zagotovila, da bo opravljanje teh funkcij ostalo v istem kraju, kjer se opravljajo sedaj, kar pa je z razvojnega vidika in dekoncentracije nalog potrebno. Komisija ob tem ugotavlja, da družba Slovenske železnice d.o.o. ne nasprotuje predlogu, da je sedež neodvisne gospodarske družbe v Mariboru.

Komisija se tudi strinja, da je obnova javne železniške infrastrukture (npr. proge) investicija in ne vzdrževanje, saj se z obnovo npr. železniške proge njena vrednost poveča. Zaradi navedenega bi morale biti obnove javne železniške infrastrukture v pristojnosti prihodnje družbe za investicije.

V 13. členu novele zakona se predlaga tudi črtanje 27. d člena veljavnega zakona, ki določa, da nad Slovenskimi železnicami ne more biti uveden stečajni postopek, če je insolventnost ali prezadolženost posledica opravljanja obveznih gospodarskih javnih služb v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi. Ker se ta posebnost v Predlogu zakona o družbi Slovenske železnice ne ohranja, bodo posledice stečaja v primeru Slovenskih železnic enake kot za druge gospodarske družbe, kar pa pomeni zoženje možnosti glede postopka in posledic v primeru morebitne uvedbe stečajnega postopka nad holdingom Slovenske železnice, kar pa je vprašljiva rešitev, saj Slovenske železnice skrbijo za uresničevanje javnega interesa na področju železniškega prometa. Ob tem je bila komisija seznanjena, da je tak predlog nastal zaradi opozoril Evropske komisije, da veljavna ureditev pomeni nedovoljeno državno pomoč. Komisija pričakuje, da se bo to vprašanje razjasnilo na matičnem delovnem telesu Državnega zbora

V zvezi s prenosom zaposlenih iz Direkcije za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo na novo ustanovljeno gospodarsko družbo za investicije komisija opozarja na mnenje Zakonodajno - pravno službe Državnega zbora in Sindikata državnih organov Slovenije, da je treba prehodno določbo 14. člena nadgraditi in zaposlenim zagotoviti vsaj takšne pravice, kot jih imajo sedaj.

Komisija ugotavlja, da družba Slovenske železnice predlaga, da se način izdajanja soglasij ne spremeni in se ohrani določba 11. b člena veljavnega Zakona o železniškem prometu.

Darko Fras, l.r.
predsednik

Mnenje Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj k Predlogu zakona o družbi Slovenske železnice (ZDSŽ) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je na 60. seji 25. novembra 2010 obravnavala Predlog zakona o družbi Slovenske železnice, ki ga Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada.

Komisija se je seznanila z mnenjem Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora.

Predstavniki Ministrstva za promet - Direktorata za železnice in žičnice in družbe Slovenske železnice d.o.o. so predstavili predlagane rešitve ter z dogovori na vprašanja dodatno pojasnili vsebino Predloga zakona, katerega cilji so vzpostaviti temelje, ki omogočajo preoblikovanje Slovenskih železnic kot enovitega podjetja v holdinško organiziranost, s čimer se določa statusna oblika, organizacija in naloge družbe Slovenske železnice in drugih pravnih oseb v njeni večinski lasti (obvezna ustanovitev treh odvisnih družb za vzdrževanje JŽI, vodenje prometa in potniški promet) in možnost ustanavljanja drugih hčerinskih družb). Zaradi enovite organiziranosti Slovenskih železnic je namreč Republika Slovenija večkrat dobila očitke Evropske komisije, predvsem v smislu prevelike povezanosti vloge upravljavca javne železniške infrastrukture in prevoznika v železniškem prometu. Slovenske železnice podpirajo Predlog zakona, ki vzpostavlja holdinško obliko organiziranost po vzoru Deutsche Bahn in zagotavlja morebitni vstop strateškega partnerja, pri čemer izpostavljajo nujno predhodno ureditev kapitalske ustreznosti družbe.

Komisija opozarja na mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, da pravne podlage za ustanovitev družbe Slovenske železnice d.o.o. kot obvladujoče družbe in ustanovitev odvisnih družb z njene strani vsebuje že veljavni Zakon o železniškem prometu, medtem ko je mogoče razmerja med obvladujočo in odvisnimi družbami urediti z aktom o ustanovitvi družbe. Služba vlade za zakonodajo je tudi menila, da ni potrebno, da to materijo ureja zakon, ampak se lahko uredi s statutom družbe. Nadalje se komisija strinja z opozorili Zakonodajno - pravne službe Državnega zbora, da predlagane rešitve odstopajo od Zakona o gospodarskih javnih službah, ki določa možne oblike zagotavljanja gospodarskih javnih služb (režijski obrat, javni gospodarski zavod, javno podjetje ali podelitev koncesije), saj Predlog zakona ne določa nobene izmed navedenih oblik, ampak v nasprotju z veljavnimi sistemskimi rešitvami določa dejavnosti, ki jih bo, kot gospodarsko javno službo, opravljala gospodarska (odvisna) družba. Glede na to, da komisija s strani predlagatelja na sami seji ni dobila pojasnila, ali je poseben zakon za urejanje statusa Slovenskih železnic potreben ali ne, pričakuje, da se bo to vprašanje rešilo na matičnem delovnem telesu Državnega zbora.

Komisija poudarja, da mora biti pred morebitnim sprejemom tega zakona najprej zagotovljena kapitalska ustreznost družbe Slovenske železnice d. o. o, saj brez tega ne bo mogla ustanoviti odvisnih družb, ki pa jih bo po tem zakonu obvezana ustanoviti. Komisija ugotavlja, da velik problem za to družbo, ki ne pričakuje finančne pomoči iz državnega proračuna, predstavljajo predpisi o varnosti v železniškem prometu, zakonsko zahtevane revizije voznih sredstev, za katere nimajo lastnih sredstev in zato najemajo kredite. Trenutna zadolženost Slovenskih železnic je okoli 375 milijonov evrov, od tega je večina kreditov namenjena za nakup ali vzdrževanje voznih sredstev.

Nadalje komisija opozarja na stališče Zakonodajno - pravno službe Državnega zbora, podano v pripombi k 2. členu, da predlagane rešitve ne zagotavljajo jasne ločitve opravljanja posameznih dejavnosti, saj ni jasno, katere družbe opravljajo posamezne dejavnosti. Tudi po mnenju komisije je razumeti 2. člen tako, da lahko vsaka izmed ustanovljenih odvisnih družb opravlja vsako izmed določenih dejavnosti. Prav tako komisija opozarja na njeno mnenje k 4. in 5. členu v zvezi z ustanovitvijo odvisnih družb, saj Predlog zakona v nasprotju z obrazložitvijo zakona, da mora obvladujoča družba ustanoviti tri odvisne družbe, določa možnost ustanovitve ene ali več odvisnih družb, hkrati pa ob soglasju ustanovitelja dopušča ustanovitev drugih gospodarskih družb, pri tem pa ni jasno, katere družbe ima predlagatelj v mislih.

Veljavni zakon o železniškem prometu v 27. d členu določa, da nad Slovenskimi železnicami ne more biti uveden stečajni postopek, če je insolventnost ali prezadolženost posledica opravljanja obveznih gospodarskih javnih služb v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi. Zakon še določa, da se v tem primeru določbe Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji za Slovenske železnice ne uporabljajo. S spremembo Zakona o železniškem prometu (EPA 1344-V) se določba o posebnosti glede finančnega poslovanja Slovenskih železnic črta, kar je povezano s črtanjem vseh določb, ki urejajo organizacijo in naloge Slovenskih železnic. Ker se s tem Predlogom zakona ta določba ne povzema, to pomeni, da bodo posledice stečaja v primeru Slovenskih železnic enake kot za druge gospodarske družbe, kar pa pomeni zoženje možnosti glede postopka in posledic v primeru morebitne uvedbe stečajnega postopka nad holdingom Slovenske železnice, kar pa je vprašljiva rešitev, saj Slovenske železnice skrbijo za uresničevanje javnega interesa na področju železniškega prometa. Ob tem je bila komisija seznanjena, da je tak predlog nastal zaradi opozoril Evropske komisije, da veljavna ureditev pomeni nedovoljeno državno pomoč. Komisija pričakuje, da se bo to vprašanje razjasnilo na matičnem delovnem telesu Državnega zbora

Komisija opozarja, da je treba ponovno preučiti tretji odstavek 8. člena Predlog zakona in morebiti natančneje določiti pravice zaposlenih v primeru njihovega prehoda v odvisne družbe, da ne bo kasneje prihajalo do delovnopравnih sporov.

* * *

Komisija je glede na podatek o veliki zadolženosti družbe Slovenske železnice d.o.o. sprejela dodaten s k l e p:

Komisija v skladu s prvim odstavkom 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05- UPB1 in 95/09 - odl. US) poziva Ministrstvo za promet in družbo Slovenske železnice d.o.o, da ji predloži poročilo o stanju zadolženosti družbe Slovenskih železnic d.o.o, in sicer po obsegu, vrsti in namenu zadolževanja, stanju črpanja sredstev, doseganju ciljev, ki so bili zastavljeni s krediti, in projekcijo reprogramiranja najetih kreditov ter morebitnih dodatnih zadolžitvev.

Darko Fras, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo (ZIS-D) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je na 40. seji 29. novembra 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo, ki ga Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija podpira Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo.

Z zakonskim predlogom skuša Vlada Republike Slovenije uveljaviti učinkovito rešitev, da ponudnikom iger na srečo, ki le-te prirejajo brez koncesije Vlade RS in ki ne izvršijo odločbe nadzornega organa o prepovedi prirejanja iger na srečo, sodišče odredi omejitev dostopa do spletnih strani, prek katerih se take igre prirejajo. Odločitev o omejitvi dostopa tako postane pristojnost Upravnega sodišča Republike Slovenije in se izvrši v obsegu, ki je nujno potreben za izvršitev odločbe o prepovedi prirejanja iger na srečo. Predlagatelj spremembo zakona utemeljuje s krajšim postopkom in zagotovljeno strokovnostjo pri sprejemanju odločitve.

Člani komisije niso bili enotnega mnenja ali je odreditev omejitve dostopa do spletnih strani s strani sodišča zares najučinkovitejša rešitev, saj je bil izražen dvom v zmožnost hitre odzivnosti sodnega sistema pri ukrepanju v primerih nedovoljenega prirejanja spletnih iger na srečo. Vendar pa je v

komisiji prevladalo večinsko mnenje, da je poskus vzpostavitve učinkovitejših ukrepov v primerih nedovoljenega prirejanja spletnih iger na srečo, kot jih predlaga vlada primeren, zato je komisija predlog zakona podprla.

Alojz Kovšca, l.r.
podpredsednik

Mnenje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo (ZIS-D) - skrajšani postopek

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na seji, dne 22. 11. 2010 kot zainteresirano delovno telo obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo in ga ni podprla.

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o igrah na srečo (Uradni list RS, št. 10/10) je bilo nadzornemu organu dano pooblastilo, da lahko naloži ponudniku storitev informacijske družbe omejitev dostopa do spletnih strani oziroma drugih telekomunikacijskih povezav, prek katerih se prirejajo spletne igre na srečo brez koncesije Vlade RS. Ponudniki storitev informacijske družbe in strokovna javnost so se obrnili na informacijskega pooblaščenca in direktorat za informacijsko družbo Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, ki sta predlagala spremembo zakona, tako da bi tudi v primeru nedovoljenega prirejanja iger na srečo o omejitvi dostopa do spletnih strani odločilo sodišče, ne pa nadzorni organ. Po predlogu zakona o omejitvi dostopa do spletnih strani, preko katerih se prirejajo igre na srečo brez koncesije Vlade RS, odloči Upravno sodišče Republike Slovenije na predlog nadzornega organa. Predpisan je tudi postopek, ki je hiter.

Komisija je poudarila, da so finančna sredstva, ki jih ustvarjamo z igrami na srečo življenjskega pomena za invalidske, humanitarne in športne organizacije in da so sedanje zakonske rešitve v zvezi z organiziranjem spletnih iger na srečo povsem ustrezne. Veljavni zakon vsebuje namreč določbo (deveti odstavek 107. člena), po kateri lahko nadzorni organ, to je Urad za nadzor prirejanja iger na srečo, ponudniku storitve informacijske družbe naloži omejitev dostopa do spletnih strani oziroma drugih telekomunikacijskih povezav, preko katerih se take igre prirejajo. V primeru neupoštevanja le-teh pa so zagrožene zelo visoke kazni. Taka ureditev je povsem ustrezna, zadostna in operativno učinkovita.

Komisija je menila, da bodo predlagane spremembe, ko bo o omejitvi dostopa do spletnih strani, prek katerih se prirejajo spletne igre na srečo brez koncesije Vlade Republike Slovenije, odločalo sodišče na predlog nadzornega organa, negativno vplivale na pravočasno preprečevanje nezakonitih udorov tujih prirediteljev spletnih iger na srečo, ker bodo postopki preko sodišča časovno podaljševali odločitve, kar bo prireditelje napeljevalo na to, da bodo slovenske kazenske norme poskušali izigravati kljub zagroženim kaznim. Komisija je opozorila na dejstvo, da se v Sloveniji zadnji dve leti zmanjšujejo koncesijske dajatve od iger na srečo, kar ogroža dosedanji obseg delovanja izredno koristnih dejavnosti invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij.

Boris Šuštaršič, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide k Predlogu zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist (ZPPKZ) - nujni postopek

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je na 1. izredni seji 6. decembra 2010 obravnavala Predlog Zakona o priznavanju poklicnih kvalifikacij zdravnik, zdravnik specialist, doktor dentalne medicine in doktor dentalne medicine specialist, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona podpira.

Osnovni cilj predloga zakona je v tem, da se uveljavi Direktiva Sveta 2009/50/ES, z dne 25. maja 2009 o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene visokokvalificirane zaposlitve, da se zagotovi fleksibilnejši trg delovne sile ter onemogoči monopole. S sprejemom predloga zakona se bo razrešilo problem pomanjkanja zdravnikov in uredilo delo le-teh v skladu z Direktivo o delovnem času, s tedensko omejitvijo delovne obremenitve zdravnikov. Povečano število zdravnikov se bo izvedlo na podlagi potreb izvajalcev, to je zdravstvenih domov in bolnišnic (kandidati bodo morali imeti garantno pismo ali pismo o nameri), na podlagi zahtevanega in preverjenega znanja in izkazanega znanja slovenskega jezika.

Postopki priznavanja poklicnih kvalifikacij zdravnikov iz tretjih držav so bili do zdaj zelo zapleteni in dolgotrajni in so potekali v okviru več ministrstev in med različnimi deležniki v zdravstvu, po novem pa bodo z vidika upravnih postopkov potekali na enem mestu v okviru Ministrstva za zdravje, z vidika strokovnosti pa v okviru pristojnih komisij Ministrstva. S skrajševanjem postopkov priznavanja poklicnih kvalifikacij zdravnikom iz tretjih držav in olajšano možnostjo zaposlitve v Republiki Sloveniji se bo lažje zagotovilo 24-urno zdravstveno varstvo, tako da se bomo izognili ponovni destabilizaciji zdravstvenega sistema, ki bi nastala ob predvidenem ponovnem umiku soglasij za dodatno nadurno delo zdravnikov s 1. 1. 2011, ko se začne uporabljati novi način vrednotenja dežurstva zaradi uveljavitve Zakona o sistemu plač v javnem sektorju.

Po zbranih podatkih je v Republiki Sloveniji v zadnjih dveh letih primanjkovalo približno 500 zdravnikov. V Sloveniji imamo dve fakulteti za medicino, na katerih se je v zadnjih dveh letih povečalo število vpisnih mest. Nadaljnje povečevanje pa ni mogoče, saj bi naš zdravstveni sistem težko usposobil večje število diplomantov, zato ni mogoče nadaljnje zviševanje števila vpisnih mest na obeh medicinskih fakultetah. Najhitrejši in najučinkovitejši način reševanja problematike je tako v pridobivanju tujih zdravnikov, bodisi specialistov bodisi specializantov, kar pa je mogoče le, če bo Slovenija privlačna in dostopna zanje. Iz opravljenih analiz stanja izhaja, da ni veliko zanimanja za zaposlovanje zdravniškega osebja iz držav članic Evropske unije, saj je v preteklih letih od tam prišlo v Slovenijo v povprečju le 20 zdravnikov na leto. Iz držav bivše Jugoslavije in iz tretjih držav pa je to zanimanje bistveno večje.

Po pridobljenih podatkih je celoten študij medicine zelo drag, saj stane 60.000 EUR za enega študenta, medtem ko stane leto specializacije 50.000 EUR. Opravljanje specializacije se financira iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja, študij medicine pa iz proračunskih sredstev. Slovenija želi, da bi pridobila 50 diplomantov, ki bi povečali nabor kandidatov za specializacije, v kolikor pa bi pridobili še 50 specialistov, pa bi ti lahko zapolnili tudi primanjkljaj zdravnikov oz. zobozdravnikov v javni zdravstveni mreži. Finančni izračuni kažejo, da je to možno izvesti v okviru planiranih proračunskih sredstev.

Diplomant se bo po šestih mesecih lahko prijavil za specializacijo, specialist pa bo moral opraviti še največ eno leto dodatnega izobraževanja, za tem se bo lahko zaposlil kot specialist. Za preverjanje znanja bo skrbela komisija, ki jo bo imenovalo Ministrstvo za zdravje. Komisija, ki bo obravnavala specialiste, bo presojala primer do primera individualno in pri tem upoštevala tudi delovne izkušnje in strokovne reference. Če bo ugotovila, da je razlika v obsegu znanja med

kandidatom in slovenskimi kolegi prevelika, mu bo na primer predpisala do 12 mesecev dodatnega izobraževanja. Če pa bo kandidat na primer nek visok specialist ali predstojnik klinike z velikim znanjem, pa bo lahko zaposlen tudi v dveh mesecih.

Komisija je izrekla vso podporo in pohvalo hitremu odzivu Ministrstva za zdravje in pripravljenemu predlogu obravnavanega zakona kot tudi pred kratkim sprejetem Pravilniku o organizaciji neprekinjenega zdravstvenega varstva, ki predstavljata osnovo za pripravo Predloga zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenemu zavarovanju in drugih zakonov in predpisov s področja zdravstva.

Komisija predlaga, naj Ministrstvo za zdravje obvesti o novih pogojih pridobivanja kvalifikacije 254 zdravnikov in zobozdravnikov, kolikor jih približno čaka na to priznanje s pogojem, da izvajalci izdajo pisma o nameri. Hkrati pa je menila, da bi se skladno z 2. odstavkom 25. člena morali kandidati po opravljenem pripravništvu zaposliti v mreži javne zdravstvene službe za daljše obdobje kot traja pripravništvo (kot primer, 18. člen Direktive Sveta 2009/50/ES govori o 18 mesecih).

Glede 28. člena pa komisija predlaga, da naj Ministrstvo za zdravje obveže Zdravniško zbornico Slovenije, da poenostavi postopke kandidatom, ki pri njej zaprosijo za licenco in da jim le-to podeli v najkrajših možnih rokih.

Nadalje je komisija opozorila na postopek opravljanja strokovnega izpita, ki ga vodi Ministrstvo za zdravje. Strokovni izpiti se na tem ministrstvu izvajajo mesečno, težave pa nastopijo pri zahtevi, da morajo zdravniki pri prijavi k strokovnemu izpitu predložiti potrdilo pooblaščenih izobraževalnih ustanov (ki je za zdaj samo Filozofska fakulteta) o uspešno opravljenem preizkusu znanja slovenščine. Zato komisija predlaga, da Ministrstvo za zdravje razširi krog izobraževalnih ustanov, ki imajo ustrezne reference za preverjanje slovenskega jezika.

Komisija je predlagala, da Ministrstvo za zdravje poleg utemeljevanja pomanjkanja zdravnikov s področij pediatrije in radiologije v poglavju 1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje predloga zakona, opredeli tudi pomanjkanje anesteziologov. To področje je namreč neurejeno (4 razpisana mesta za Republiko Slovenijo ne zadostujejo potrebam), saj se moramo zavedati, da lahko pomanjkanje anesteziologa v bolnišnici ohromi njeno dejavnost, obenem pa omogoča anesteziologom, da v okviru sklepanja podjemnih pogodb postavljajo nesprejemljive zahteve po ceni dela, o čemer se je pisalo v javnih občilih, kjer so navajali celo "kartelni dogovor" o višini cene dela anesteziologov. Ministrstvo za zdravje lahko to perečo problematiko uredi tudi z odločitvijo o prenosu aktivnosti oziroma kompetenc diplomiranim medicinskim sestram, ob soglasju nosilcev dejavnosti (legalizacija obstoječe prakse).

Boris Šuštaršič, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-P) - nujni postopek

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 17. izredni seji 9. 12. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju nujni postopek, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija podpira predlog zakona.

Predstavnica predlagatelja je poudarila, da je poglobitni cilj predloga zakona uskladitev Zakona o sistemu plač v javnem sektorju z Zakonom o interventnih ukrepih in Dogovorom o ukrepih na

področju plač in drugih prejemkov v javnem sektorju za leti 2011 in 2012, podpisanim z reprezentativnimi sindikati javnega sektorja. Predlog novele določa splošno uskladitev osnovnih plač za 0,55 odstotka, od 1. januarja 2011. To je za 25% stopnje rasti cen življenjskih potrebščin v Republiki Sloveniji v letu 2011, predvidene v Jesenski napovedi gospodarskih gibanj Urada za makroekonomske analize in razvoj (december 2010-december 2011), ki znaša 2,2 odstotka.

Komisija ugotavlja, da predlog zakona sledi določbam Zakona o interventnih ukrepih, sprejetim dogovorom in so v državnem proračunu zagotovljena finančna sredstva. Komisija ni imela pripomb.

Bogomir Vnučec, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom (ZVPoz-C) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 17. izredni seji 9. 12. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred požarom, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija podpira predlog zakona.

Predstavnik predlagatelja je poudaril, da je cilj predloga Zakona o varstvu pred požarom urediti postopek za tuje pravne in fizične osebe iz držav članic Evropske unije, iz Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, ki želijo v Republiki Sloveniji opravljati dejavnosti s področja varstva pred požarom, kot so pregledi, preizkusi, vzdrževanje sistemov in naprav, usposabljanje ter druge storitve, določene z Zakonom o varstvu pred požarom.

Pri odločanju v upravnih postopkih se bo uvedel pozitiven molk organa, kar pomeni, da se bodo vse popolne vloge reševale v najkrajšem možnem roku. V primeru molka organa po pretečenem roku po vloženi popolni vlogi za izdajo dovoljenja se bo štelo, da je zahtevku stranke ugodeno.

Komisija ugotavlja, da bodo domači ponudniki storitev in tisti, ki prihajajo iz drugih držav članic Evropske unije, izenačeni pri pridobivanju dovoljenj za opravljanje določenih storitev in deležni enake obravnave v postopkih pridobitve teh dovoljenj.

V zvezi z odločanjem v upravnih postopkih, so člani komisije izrazili pomislek glede pozitivnega molka organa, kot najprimernejša rešitev postopka.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred utopitvami (ZVU-B) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 17. izredni seji 9. 12. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu pred utopitvami, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija podpira predlog zakona.

Temeljni cilj sprememb in dopolnitev Zakona o varstvu pred utopitvami je urediti postopek za tuje pravne in fizične osebe iz držav članic Evropske unije, iz Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, ki želijo v Republiki Sloveniji opravljati dejavnosti na področju varstva pred utopitvami, kot so usposabljanje za reševanje iz vode in reševanje iz vode na bazenskih in naravnih kopališčih ter na divjih vodah.

Pri odločanju v upravnih postopkih se bo uvedel pozitiven molk organa, kar pomeni, da se bodo vse popolne vloge reševale v najkrajšem možnem roku. V primeru molka organa po pretečenem roku po vloženi popolni vlogi za izdajo dovoljenja, se bo štelo, da je zahtevku stranke ugodeno.

V zvezi z odločanjem v upravnih postopkih, so člani komisije izrazili pomislek glede pozitivnega molka organa, kot najprimernejše rešitve postopka.

Bogomir Vnučec, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Stališču Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 31 - Zunanja, varnostna in obrambna politika za Hrvaško

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na seji dne 15. 12. 2010 obravnavala Stališče Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 31 - Zunanja, varnostna in obrambna politika za Hrvaško (ZAUPNO), ki ga je Državnemu zboru na podlagi Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

Komisija je pri odprtju obravnavanega poglavja 31 opozorila na vprašanja nadzora nad lahkim in osebnim orožjem ter na sistem opozarjanja na mine.

Člani komisije ocenjujejo, da nedavna predstavitev hrvaškega zemljevida s prejudicirano mejo po sredi Piranskega zaliva, vpliva na vprašanje dobro sosedskih odnosov med državama in spoštovanje dogovorjenih obvez.

Po končani razpravi je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve sprejela m n e n j e, da ne podpira Stališče Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 31 - Zunanja, varnostna in obrambna politika za Hrvaško.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve k Stališču Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 24 - Pravica, svoboda in varnost za Hrvaško (ZAUPNO)

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je na seji dne 17. 12. 2010 obravnavala Stališče Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 24 - Pravica, svoboda in varnost za Hrvaško (ZAUPNO), ki ga je Državnemu zboru na podlagi Zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado Republike Slovenije v zadevah Evropske unije posredovala Vlada Republike Slovenije.

V razpravi je bila zastavljena vrsta vprašanj, vsebinsko vezanih na področje dela ministrstev za notranje zadeve in pravosodje. V odgovorih so bila podana ustrezna pojasnila in informacije na

podlagi katerih člani komisije ocenjujejo, da je utemeljeno začasno zaprtje obravnavanega poglavja.

Po končani razpravi je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve soglasno sprejela mnenje, da podpira Stališče Republike Slovenije do osnutka skupnega stališča EU za začasno zaprtje poglavja 24 - Pravica, svoboda in varnost za Hrvaško.

Vincenc Otoničar, l.r.
predsednik

Mnenje Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti (ZRRD-C) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je na 35. seji 15. 12. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti (ZRRD-C), ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Komisija navedeni predlog zakona podpira.

Komisija je ob uvodni predstavitvi predlagatelja novele ugotovila, da je bistvena novost v 12. členu novele v zvezi z novo sestavo upravnih odborov javnih raziskovalnih in infrastrukturnih zavodov. Po mnenju komisije se upravnim odborom z okrepljeno vlogo predstavnikov zavoda in uporabnikov ob zmanjšanem številu predstavnikov ustanoviteljice (države), omogoča učinkovito delovanje in povečuje samostojnost odločanja. Član komisije, predstavnik SVIZ-a je pojasnil, da se je predlagatelj glede rešitev iz novele uskladi z vsemi reprezentativnimi sindikati.

Komisija je v razpravi o novi strukturi upravnih odborov inštitutov predlagatelju zastavila vprašanje, ali bodo ob tej spremembi vanje imenovali kompetentne strokovnjake iz vrst uporabnikov oz. iz gospodarstva. Člani komisije so menili, da se je treba zavedati, da je v raziskovalnih inštitutih velika rezerva znanja, ki lahko predstavlja ključni generator gospodarskega razvoja, v primeru, da bo narejen premik k večji povezanosti med gospodarstvom in raziskovalnim področjem.

Predlagatelj je navedeno rešitev v noveli podprl tudi s spremembo veljavnega Nacionalnega raziskovalnega in razvojnega programa (NRRP) v celovit inovacijski sistem, ki je opredeljen v osnutku nove Raziskovalne in inovacijske strategije Slovenije za obdobje do 2010, kar pomeni tudi usklajitev z Evropsko unijo.

Komisija je v razpravi o navedenem osnutku nove strategije, ki jo bo predlagatelj predložil v obravnavo v prvi polovici prihodnjega leta, menila, da bi morala vsebovati opredelitev namena raziskovalnega dela v inštitutih in natančneje navesti razmerje med temeljnimi in aplikativnimi raziskavami v smeri večjega pretoka znanja iz raziskovalnih inštitutov v gospodarstvo.

Dr. Zoltan Jan, l.r.
predsednik

Mnenje Komisija za državno ureditev k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potnih listinah (ZPLD-1D) - skrajšani postopek

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 80. seji 21. 12. 2010 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o potnih listinah, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija podpira predloga zakona.

Predstavnik predlagatelja je poudaril pglavitne rešitve predloga - za primer, ko potnega lista ni moč uporabljati v času trajanja postopka pridobivanja vizuma za vstop v neko državo ali pa si z vstopom v eno državo onemogočijo vstop v drugo, predlog omogoča izjemoma pridobiti drug potni list iste vrste. Predlog določa, da lahko državljan vloži vlogo za izdajo potnega lista samostojno tudi pred dopolnjenim osemnajstim letom starosti. Novela določa, da se bo lahko potna listina v nujnih primerih vročila tudi pri pooblaščenem proizvajalcu potnih listin neposredno po izdelavi. S tem se na proizvajalca potnih listin prenese pooblastilo za vročanje.

V razpravi je predstavnik predlagatelja z odgovori na zastavljena vprašanja še dodatno obrazložil predlog.

Člani komisije so izrazili pomislek glede rešitev, da se bo lahko potna listina v nujnih primerih vročila tudi pri pooblaščenem proizvajalcu potnih listin neposredno po izdelavi in se bo na proizvajalca potnih listin preneslo pooblastilo za vročanje.

S prenosom pooblastil vročanja potnih listin na proizvajalca le-teh še ni zagotovljeno ustrežneje določeno povezovanje evidenc.

V zvezi z določbami novele o načinu vročanja so člani komisije posebej poudarili potrebo po zagotovitvi nadzora nad vročanjem listin.

V zvezi z izraženim pomislekom o zagotavljanju dveh potnih listin je bilo pojasnjeno, da to možnost omogoča 22 držav EU. Pobuda je bila podprta tudi s strani Gospodarske zbornice Slovenije.

V razpravi je bilo posebej poudarjeno, da je pogodbeni izvajalec listin zavezan k izpolnjevanju najvišji varnostnih standardov, nadzora, preverjanja in personalizacije.

Komisija je še opozorila na finančne posledice, ki bodo zapadle v letu 2011.

Bogomir Vnučec, l. r.
predsednik

Mnenje Komisije za državno ureditev k Predlogu zakona o osebni izkaznici (ZOIzk-1) - druga obravnava

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je na 80. seji 21. 12. 2010 obravnavala Predlog Zakona o osebni izkaznici, ki ga je Državnemu zboru predložila v obravnavo Vlada Republike Slovenije.

Komisija podpira predloga zakona.

Predstavnik predlagatelj je poudaril, da Zakon o osebni izkaznici v 23. členu prehodnih in končnih določb opredeljuje, da se členi zakona, ki se nanašajo na izdajo elektronske osebne izkaznice s kvalificiranim digitalnim potrdilom, pričnejo uporabljati po uskladitvi Pravilnika o izvrševanju zakona o osebni izkaznici in predpisov na področju zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja. Sprejeti ponudbi v postopku javnega naročanja sta bili nespreejemljivi.

S predlogom novega zakona se določbe zakona, ki se ne uporabljajo, izločajo. Predlog omogoča izdajo osebne izkaznice in naznanitve pogošitve osebne izkaznice na diplomatskem predstavništvu in konzulatu Republike Slovenije v tujini, kot to velja za izdajo potnega lista. Novela omogoča pridobitev osebne izkaznice s trajno veljavnostjo po dopolnjenem 70. letu starosti. Predlog daje možnost vročitve izdelane osebne izkaznice pri gospodarski družbi, pooblaščen za izdelavo in personalizacijo osebnih izkaznic, kar skrajša čas reševanja najbolj nujnih izdaj. Zagotavlja se ustrezna ureditev povezljivosti evidenc in usklajitev določb zakona s področjem izdaje potnih listin

Komisija ugotavlja, da je s sprejemom zakona o osebni izkaznici le-ta postala pravica posameznika, da se vsak polnoletni državljani lahko odloči, katero javno listino, ki jo je izdal državni organ in je opremljena s fotografijo (npr. potni list, osebna izkaznica), bo imel in uporabljal pri izvrševanju svojih temeljnih pravic in obveznosti. Osebna izkaznica je postala učinkovito sredstvo za dokazovanje istovetnosti, državljanstva, potovalni dokument in dokument za nastopanje v pravnem prometu.

Člani komisije podpirajo prizadevanja v smeri racionalizacije postopkov in stroškov in hkrati opozarjajo, da se zamenjave osebnih izkaznic opravljajo ciklično. V naslednjem letu 2011 preneha veljavnost 94.000 imetnikom osebnih izkaznic. Nihanja v zamenjavi osebne izkaznice in potnih listin so predvidena tudi v prihodnje.

Člani komisije so izrazili pomislek glede rešitev, da se bo lahko osebna izkaznica v nujnih primerih vročila tudi pri pooblaščenem proizvajalcu osebnih izkaznic neposredno po izdelavi in se bo na proizvajalca osebnih izkaznic preneslo pooblastilo za vročanje.

V zvezi z rokom za odločitev o vlogi za izdajo osebne izkaznice so člani komisije menili, da bi bilo možno odločiti tudi v krajšem roku od določenih 15 dni.

Pristojnost za nadzor določa 21. člen predloga zakona. Člani komisije so opozorili, da bi v povezavi z uresničevanjem nadzora gospodarske družbe, ki opravlja naloge izdelave, skladiščenja in personalizacije osebnih izkaznic (22. člen), kazalo določeneje opredeliti tudi nadzor nad vročanjem osebnih izkaznic.

Bogomir Vnučec, l. r.
predsednik